

Tento text slúži výlučne ako dokumentačný nástroj a nemá žiadny právny účinok. Inštitúcie Únie nenesú nijakú zodpovednosť za jeho obsah. Autentické verzie príslušných aktov vrátane ich preambúl sú tie, ktoré boli uverejnené v Úradnom vestníku Európskej únie a ktoré sú dostupné na portáli EUR-Lex. Tieto úradné znenia sú priamo dostupné prostredníctvom odkazov v tomto dokumente

► **B****NARIADENIE KOMISIE (EÚ) č. 139/2014**

z 12. februára 2014,

ktorým sa stanovujú požiadavky a administratívne postupy týkajúce sa letísk podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 216/2008

(Text s významom pre EHP)

(Ú. v. EÚ L 44, 14.2.2014, s. 1)

Zmenené a doplnené:

		Úradný vestník		
		Č.	Strana	Dátum
► <u>M1</u>	Nariadenie Komisie (EÚ) 2017/161 z 31. januára 2017	L 27	99	1.2.2017
► <u>M2</u>	Nariadenie Komisie (EÚ) 2018/401 zo 14. marca 2018	L 72	17	15.3.2018
► <u>M3</u>	Vykonávacie nariadenie Komisie (EÚ) 2020/469 zo 14. februára 2020	L 104	1	3.4.2020
► <u>M4</u>	Delegované nariadenie Komisie (EÚ) 2020/1234 z 9. júna 2020	L 282	1	31.8.2020
► <u>M5</u>	Delegované nariadenie Komisie (EÚ) 2020/2148 z 8. októbra 2020	L 428	10	18.12.2020
► <u>M6</u>	Delegované nariadenie Komisie (EÚ) 2022/208 zo 14. decembra 2021	L 35	1	17.2.2022
► <u>M7</u>	Delegované nariadenie Komisie (EÚ) 2022/697 z 10. februára 2022	L 130	1	4.5.2022

Opravené a doplnené:

- **C1** Korigendum, Ú. v. EÚ L 92, 21.3.2022, s. 98 (2020/2148)

▼B**NARIADENIE KOMISIE (EÚ) č. 139/2014****z 12. februára 2014,****ktorým sa stanovujú požiadavky a administratívne postupy
týkajúce sa letísk podľa nariadenia Európskeho parlamentu
a Rady (ES) č. 216/2008****(Text s významom pre EHP)***Článok 1***Predmet úpravy a rozsah pôsobnosti**

1. Týmto nariadením sa stanovujú podrobné pravidlá týkajúce sa:
 - a) podmienok určenia predpisovej základne osvedčovania uplatniteľnej na letisko, ako sa stanovuje v prílohe II a III, a podmienok jej oznámenia žiadateľovi;
 - b) podmienok vydania, zachovania, zmeny, obmedzenia, pozastavenia alebo zrušenia platnosti osvedčení pre letiská, osvedčení pre organizácie zodpovedné za prevádzku letísk vrátane prevádzkových obmedzení týkajúcich sa konkrétneho riešenia letiska, ako sú stanovené v prílohe II a v prílohe III;
 - c) podmienok prevádzky letiska v súlade so základnými požiadavkami stanovenými v prílohe Va, a ak je to uplatniteľné, v prílohe Vb k nariadeniu (ES) č. 216/2008, ako sa stanovuje v prílohe IV;
 - d) zodpovednosti držiteľov osvedčenia, ako sa stanovuje v prílohe III;
 - e) podmienok uznávania a prevodu existujúcich osvedčení letísk, ktoré vydali členské štáty;
 - f) podmienok rozhodovania o nepovolení výnimiek uvedených v článku 4 ods. 3b nariadenia (ES) č. 216/2008 vrátane kritérií pre nákladné letiská, oznamovania letísk, ktorým sa udelila výnimka, a preskúmania udelených výnimiek;
 - g) podmienok, za ktorých je prevádzka zakázaná, obmedzená alebo podlieha osobitným podmienkam v záujme bezpečnosti, ako sa stanovuje v prílohe III;

▼M4

- h) podmienok a postupov týkajúcich sa vyhlásenia organizácií zodpovedných za poskytovanie služieb riadenia prevádzky na odbavovacej ploche uvedených v článku 37 ods. 2 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1139 ⁽¹⁾ a dohľadu nad nimi, ako sa stanovuje v prílohách II a III.

⁽¹⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1139 zo 4. júla 2018 o spoločných pravidlách v oblasti civilného letectva, ktorým sa zriaďuje Agentúra Európskej únie pre bezpečnosť letectva a ktorým sa menia nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 2111/2005, (ES) č. 1008/2008, (EÚ) č. 996/2010, (EÚ) č. 376/2014 a smernice Európskeho parlamentu a Rady 2014/30/EÚ a 2014/53/EÚ a zrušujú nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 552/2004 a (ES) č. 216/2008 a nariadenie Rady (EHS) č. 3922/91 (Ú. v. EÚ L 212, 22.8.2018, s. 1).

▼B

2. Príslušné orgány podieľajúce sa na osvedčovaní a dohľade nad letiskami, prevádzkovateľmi letísk a poskytovateľmi služieb riadenia prevádzky na odbavovacej ploche musia splniť požiadavky ustanovené v prílohe II.

▼M4

3. Prevádzkovatelia letísk a organizácie zodpovedné za poskytovanie služieb riadenia prevádzky na odbavovacej ploche musia spĺňať požiadavky stanovené v prílohách III a IV.

▼B*Článok 2***Vymedzenie pojmov**

Na účely tohto nariadenia sa uplatňujú tieto vymedzenia pojmov:

1. „letisko“ je vymedzená plocha (vrátane budov, zariadení a vybavenia) na zemi alebo na vode, alebo na pevnej, upevnenej príbrežnej alebo plávajúcej konštrukcii, určená buď úplne, alebo čiastočne na prílety, odlety a pohyby lietadiel na zemi;
2. „letún“ je motorové lietadlo ťažšie ako vzduch, ktorého vztlak potrebný na let vzniká prevažne pôsobením aerodynamických síl na nosné plochy, pričom tieto plochy zostávajú za daných podmienok letu voči lietadlu nepohyblivé;
3. „lietadlo“ je akékoľvek zariadenie schopné pohybu v atmosfére v dôsledku reakcií vzduchu iných, ako sú reakcie vzduchu voči zemskému povrchu;
4. „odbavovacia plocha“ je vymedzená plocha určená na umiestnenie lietadiel na účely nastupovania alebo vystupovania cestujúcich, nakladania a vykladania pošty alebo nákladu, dopĺňania paliva, parkovania alebo údržby;
5. „služba riadenia prevádzky na odbavovacej ploche“ je služba určená na riadenie činností a pohybu lietadiel a vozidiel na odbavovacej ploche;
6. „audit“ je systematický, nezávislý a zdokumentovaný proces získavania dôkazov a ich objektívneho vyhodnocovania s cieľom určiť rozsah plnenia požiadaviek;
7. „špecifikácie osvedčovania“ sú technické normy prijaté agentúrou, v ktorých sa uvádzajú prostriedky preukazovania zhody s nariadením (ES) č. 216/2008 a jeho vykonávacími predpismi a ktoré môžu organizácie použiť na účely osvedčovania;
8. „príslušný orgán“ je orgán určený v každom členskom štáte, ktorý má potrebné právomoci a zodpovednosť za osvedčovanie letísk a dohľad nad letiskami, ako aj zamestnancov a organizácie, ktoré sa na týchto činnostiach podieľajú;
9. „nepretržitý dohľad“ sú úlohy, ktoré kedykoľvek vykonáva príslušný orgán na realizáciu programu dohľadu s cieľom overiť, či sú počas celej platnosti osvedčenia splnené podmienky, za ktorých sa vydalo;

▼B

10. „dokument o prijatí odchýlky a následných opatreniach (DAAD)“ je dokument, ktorý zostavil príslušný orgán s cieľom zbierať dôkazy opodstatňujúce prijatie odchýlok od špecifikácií osvedčovania, ktoré vydala agentúra;
11. „kontrola“ je nezávislé posúdenie zhody prostredníctvom pozorovania a úsudku spojené podľa potreby s meraním, testovaním, odhadovaním s cieľom overiť súlad s príslušnými požiadavkami;
12. „pohyb“ je buď vzlet, alebo pristátie;
13. „prekážka“ znamená všetky pevné (dočasné aj trvalé) a pohyblivé objekty alebo ich časti, ktoré:
 - sa nachádzajú v priestore určenom na pohyb lietadla po ploche alebo
 - prevyšujú vymedzené plochy určené na zaistenie bezpečnosti lietadiel počas letu, alebo
 - sa nachádzajú mimo týchto vymedzených plôch a ktoré boli vyhodnotené ako nebezpečné pre leteckú prevádzku;
14. „prekážková rovina“ je plocha, ktorá vymedzuje hranice priestoru, kam objekty môžu vyčnievať do vzdušného priestoru;
15. „ochranná rovina“ je plocha určená pre svetelné zostupové sústavy, nad ktorou nie je povolený výskyt objektov alebo prvkov predlžujúcich existujúce objekty, s výnimkou prípadu, keď by podľa názoru zodpovedajúceho orgánu nový objekt alebo prvok predlžujúci objekt bol zakrytý iným existujúcim nepohyblivým objektom.

*Článok 3***▼M4****Dohľad**

1. Členské štáty určia jeden alebo viac subjektov ako príslušný orgán (orgány) v rámci daného členského štátu s potrebnými právomocami a zodpovednosťou za osvedčovanie letísk a prevádzkovateľov letísk a dohľad nad nimi, za prijímanie vyhlásení poskytovateľov služieb riadenia prevádzky na odbavovacej ploche a dohľad nad nimi, ako aj za zamestnancov, ktorí sa na týchto činnostiach podieľajú.

▼B

2. Príslušný orgán je nezávislý od prevádzkovateľov letísk a poskytovateľov služieb riadenia prevádzky na odbavovacej ploche. Táto nezávislosť sa dosiahne oddelením príslušného orgánu od týchto prevádzkovateľov letísk a poskytovateľov služieb riadenia prevádzky na odbavovacej ploche, ktoré sa vykoná aspoň na funkčnej úrovni. Členské štáty zabezpečia, aby príslušné orgány vykonávali svoje právomoci neustranne a transparentne.
3. Ak členský štát určí viac subjektov ako príslušný orgán, musia byť splnené tieto podmienky:
 - a) každý príslušný orgán je zodpovedný za konkrétne vymedzené úlohy a určenú zemepisnú oblasť a

▼B

b) medzi týmito orgánmi sa zavedie koordinácia s cieľom zabezpečiť účinný dohľad nad všetkými letiskami a prevádzkovateľmi letísk, ako aj poskytovateľmi služieb riadenia prevádzky na odbavovacej ploche.

4. Členské štáty zabezpečia, aby príslušný (príslušné) orgán (orgány) mal (mali) dostatočnú spôsobilosť a zdroje na plnenie požiadaviek podľa tohto nariadenia.

5. Členské štáty zabezpečia, že personál príslušného orgánu nebude vykonávať činnosti dohľadu, ak existuje dôkaz, že by tieto činnosti mohli viesť priamo alebo nepriamo ku konfliktu záujmov, najmä ak ide o rodinné alebo finančné záujmy.

6. Personál, ktorý je príslušným orgánom oprávnený na vykonávanie úloh osvedčovania a/alebo dohľadu, má právomoc vykonávať prinajmenšom tieto úlohy:

a) kontrolovať záznamy, údaje, postupy a všetky ďalšie materiály potrebné na vykonávanie úlohy osvedčovania a/alebo dohľadu;

b) robiť kópie alebo výpisy z týchto záznamov, údajov, postupov a ďalších materiálov;

c) požadovať ústne vysvetlenie na mieste;

d) vstupovať na letiská, do príslušných budov, prevádzkových alebo iných príslušných priestorov a dopravných prostriedkov;

e) vykonávať audity, prešetrovania, testy, cvičenia, hodnotenia, kontroly;

f) v prípade potreby prijímať alebo iniciovať opatrenia na presadzovanie.

7. Úlohy uvedené v odseku 6 sa vykonávajú v súlade s právnymi predpismi príslušného členského štátu.

*Článok 4***Informácie pre Európsku agentúru pre bezpečnosť letectva**

Do troch mesiacov od nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia členské štáty informujú Európsku agentúru pre bezpečnosť letectva (ďalej len „agentúra“) o názvoch letísk, miestach letísk, letiskových kódoch ICAO a názvoch prevádzkovateľov letísk, ako aj o počte cestujúcich a pohyboch nákladu na letiskách, na ktoré sa vzťahujú ustanovenia nariadenia (ES) č. 216/2008 a tohto nariadenia.

*Článok 5***Výnimky**

1. Členský štát do jedného mesiaca od prijatia rozhodnutia o udelení výnimky v súlade s článkom 4 ods. 3b nariadenia (ES) č. 216/2008, informuje o tejto skutočnosti agentúru. Informácie pre agentúru zahŕňajú zoznam dotknutých letísk, názov prevádzkovateľa letiska a údaje o objeme dopravy týkajúce sa počtu cestujúcich a pohybov nákladu na danom letisku počas príslušného roka.

▼B

2. Členský štát každý rok preskúma údaje o objeme dopravy na letisku, ktorému sa udelila výnimka. Ak sa objem dopravy na danom letisku počas posledných troch po sebe nasledujúcich rokov prekročí o hodnotu uvedenú v článku 4 ods. 3b nariadenia (ES) č. 216/2008, informuje o tejto skutočnosti agentúru a zruší výnimku.

3. Komisia môže kedykoľvek rozhodnúť o nepovolení výnimky v týchto prípadoch:

a) nie sú splnené všeobecné bezpečnostné ciele nariadenia (ES) č. 216/2008;

b) zodpovedajúci objem dopravy cestujúcich a nákladu bol prekročený počas posledných troch po sebe nasledujúcich rokov;

c) výnimka nie je v súlade s ktorýmkoľvek iným právnym predpisom EÚ.

4. V prípadoch, keď Komisia rozhodla, že výnimka nie je povolená, dotknutý členský štát predmetnú výnimku zruší.

*Článok 6***Prevod osvedčení**

1. Osvedčenia, ktoré príslušný orgán vydal pred 31. decembrom 2014 na základe vnútroštátnych právnych predpisov zostávajú v platnosti dovtedy, kým nebudú vydané v súlade s týmto článkom, alebo ak sa takéto osvedčenia nevydajú, do 31. decembra 2017.

2. Pred uplynutím obdobia, ktoré sa uvádza v odseku 1, príslušný orgán vydá dotknutým letiskám a prevádzkovateľom letísk osvedčenia vtedy, ak sú splnené tieto podmienky:

a) predpisová základňa osvedčovania uvedená v prílohe II bola stanovená s využitím špecifikácií osvedčovania vydaných agentúrou vrátane všetkých prípadov s rovnocennou úrovňou bezpečnosti a osobitných podmienok, ktoré boli identifikované a zdokumentované;

b) držiteľ osvedčenia preukázal súlad so špecifikáciami osvedčovania, ktoré sú iné než vnútroštátne požiadavky, na základe ktorých bolo existujúce osvedčenie vydané;

c) držiteľ osvedčenia preukázal súlad s tými požiadavkami nariadenia (ES) č. 216/2008 a jeho vykonávacími predpismi, ktoré sú uplatniteľné na jeho organizáciu a prevádzku a ktoré sú iné než vnútroštátne požiadavky, na základe ktorých bolo existujúce osvedčenie vydané.

3. Odchylné od odseku 2 písm. b) môže príslušný orgán rozhodnúť, že nebude požadovať preukázanie súladu, ak sa domnieva, že takéto preukázanie by si vyžadovalo nadmerné alebo neprimerané úsilie.

4. Príslušný orgán minimálne päť rokov uchováva záznamy o dokumentoch súvisiacich s postupom prevodu osvedčení.

▼B*Článok 7***Odchýlky od špecifikácií osvedčovania**

1. Príslušný orgán môže do 31. decembra 2024 prijímať žiadosti o osvedčenie vrátane odchýlok od špecifikácií osvedčovania, ktoré vydala agentúra, ak sú splnené tieto podmienky:
 - a) takéto odchýlky nepredstavujú prípad rovnocennej úrovne bezpečnosti podľa ADR.AR.C.020, ani nepredstavujú prípad osobitnej podmienky podľa ADR.AR.C.025 prílohy II k tomuto nariadeniu;
 - b) takéto odchýlky existovali pred nadobudnutím účinnosti tohto nariadenia;
 - c) takéto odchýlky rešpektujú základné požiadavky uvedené v prílohe Va k nariadeniu (ES) č. 216/2008 a sú podľa potreby doplnené zmierňujúcimi a nápravnými opatreniami;
 - d) uskutočnilo sa podporné hodnotenie bezpečnosti v prípade každej takejto odchýlky.
2. Príslušný orgán v dokumente o prijatí odchýlky a následných opatreniach (DAAD) zhromažďí dôkazy dokladajúce splnenie podmienok uvedených v odseku 1. DAAD sa priloží k osvedčeniu. Príslušný orgán určí dobu platnosti DAAD.
3. Prevádzkovateľ letiska a príslušný orgán overujú, či podmienky uvedené v odseku 1 sú naďalej splnené. V prípade, že nie sú splnené, DAAD sa zmení, pozastaví alebo stiahne.

*Článok 8***Zabezpečenie okolia letísk**

1. Členské štáty zabezpečia uskutočnenie konzultácií zameraných na vplyv na bezpečnosť, ktorý majú navrhnuté stavby v rámci hraníc prekážkovej a ochrannej roviny, ako aj iných plôch, ktoré súvisia s letiskom.
2. Členské štáty zabezpečia uskutočnenie konzultácií zameraných na vplyv na bezpečnosť, ktorý majú navrhnuté stavby v rámci hraníc prekážkovej a ochrannej roviny, ako aj iných plôch, ktoré súvisia s letiskom, ktoré presahujú výšku stanovenú členskými štátmi.
3. Členské štáty zaistia koordináciu zabezpečenia letísk, ktoré sa nachádzajú v blízkosti vnútroštátnych hraníc s inými členskými štátmi.

*Článok 9***Monitorovanie okolia letísk**

Členské štáty zabezpečia uskutočnenie konzultácie v súvislosti s ľudskými činnosťami a využívaním územia, ktorými sú napríklad:

- a) každá výstavba alebo zmena využitia územia v oblasti miesta letiska;

▼B

- b) každá výstavba, ktorá môže v dôsledku prekážky vyvolať turbulencie, ktoré by mohli byť nebezpečné pre prevádzku lietadiel;
- c) použitie nebezpečných, klamlivých a zavádzajúcich svetelných zdrojov;
- d) použitie vysoko reflexných plôch, ktoré môžu spôsobiť oslnenie;
- e) vytvorenie priestorov, ktoré by mohli zvýšiť aktivitu voľne žijúcich živočíchov, ktorá je nebezpečná pre prevádzku lietadiel;
- f) zdroje neviditeľného žiarenia alebo prítomnosť pohyblivých alebo pevných objektov, ktoré by mohli rušiť alebo nepriaznivo ovplyvňovať výkonnosť leteckých spojovacích, navigačných a sledovacích systémov.

*Článok 10***Riadenie nebezpečenstva spojeného s voľne žijúcimi živočíchmi**

1. Členské štáty zabezpečia, aby sa nebezpečenstvo zrážky s voľne žijúcimi živočíchmi posudzovalo prostredníctvom:
 - a) vytvorenia vnútroštátneho postupu pre zaznamenávanie a hlásenie zrážok lietadiel s voľne žijúcimi živočíchmi;
 - b) zhromažďovania informácií od prevádzkovateľov letísk, personálu letísk a z iných zdrojov o prítomnosti voľne žijúcich živočíchov, ktoré predstavujú potenciálne nebezpečenstvo pre prevádzku lietadiel, a
 - c) nepretržitého hodnotenia nebezpečenstva spojeného s voľne žijúcimi živočíchmi spôsobilými zamestnancami.
2. Členské štáty zabezpečia, aby sa správy o zrážkach s voľne žijúcimi živočíchmi zhromažďovali a posielali organizácii ICAO s cieľom zaradiť ich do databázy informačného systému ICAO o zrážkach s vtákmi (IBIS).

*Článok 11***Nadobudnutie účinnosti a uplatňovanie**

1. Toto nariadenie nadobúda účinnosť dvadsiatym dňom po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*.
2. Príslušné orgány podieľajúce sa na osvedčovaní a dohľade nad letiskami, prevádzkovateľmi letísk a poskytovateľmi služieb riadenia prevádzky na odbavovacej ploche musia splniť požiadavky ustanovené v prílohe II k tomuto nariadeniu pred 31. decembrom 2017.
3. Príloha III a príloha IV sa uplatňujú na letiská osvedčené v súlade s článkom 6 od dátumu vydania predmetného osvedčenia.
4. Letiskám, v prípade ktorých sa postup osvedčovania začal pred 31. decembrom 2014, ale do tohto dátumu im nebolo vydané osvedčenie, sa vydá osvedčenie, iba ak dosiahnu súlad s týmto nariadením.

▼ M4

▼ B

Toto nariadenie je záväzné v celom rozsahu a priamo uplatniteľné vo všetkých členských štátoch.

▼B*PRÍLOHA I***Vymedzenia pojmov použitých v prílohách II až IV**

Na účely tohto nariadenia sa uplatňujú tieto vymedzenia pojmov:

1. „prijateľné prostriedky preukázania zhody (AMC – Acceptable Means of Compliance)“ sú nezáväzné normy, ktoré agentúra prijala na opis prostriedkov na preukázanie zhody s nariadením (ES) č. 216/2008 a jeho vykonávacími predpismi;
2. „použiteľná dĺžka pre prerušený vzlet (ASDA – accelerate-stop distance available)“ je použiteľná dĺžka pre rozjazd zväčšená o dĺžku dojazdovej dráhy, ak je zriadená;
3. „letisková služba riadenia“ je služba riadenia letovej prevádzky pre letiskovú prevádzku;
4. „vybavenie letiska“ je akékoľvek vybavenie, aparatura, súčiastka, softvér alebo príslušenstvo, ktoré sa používa alebo je určené na použitie s cieľom prispieť k prevádzke lietadiel na letisku;
5. „letecké údaje“ znamenajú vyjadrenie leteckých faktov, koncepcií alebo pokynov formálnym spôsobom vhodným na komunikáciu, výklad alebo spracovanie;
6. „letecká informačná služba“ je služba zriadená v určenej oblasti pokrytia zodpovedná za poskytovanie leteckých informácií a údajov potrebných pre bezpečnosť, pravidelnosť a efektívnosť leteckej prevádzky;

▼M5

- 6a. „letecký obežník (AIC)“ je oznámenie obsahujúce informácie, ktoré nespĺňajú podmienky na vytvorenie oznámenia pre pracovníkov zabezpečujúcich leteckú prevádzku (NOTAM) alebo na začlenenie do leteckej informačnej príručky (AIP), ktoré sa však týkajú bezpečnosti letu, leteckej navigácie a technických, administratívnych alebo legislatívnych otázok;
- 6b. „produkt leteckých informačných služieb“ sú letecké údaje a letecké informácie poskytované buď vo forme súborov digitálnych údajov alebo vo forme štandardizovanej prezentácie na tlačnom alebo elektronickom médiu. Medzi produkty leteckých informačných služieb patrí:
 - letecká informačná príručka (AIP) vrátane jej zmien a doplnkov,
 - letecký obežník (AIC),
 - letecké mapy,
 - oznámenie NOTAM,
 - súbory digitálnych údajov;
- 6c. „letecká informačná príručka (AIP)“ je príručka vydaná členským štátom alebo ním povereným orgánom obsahujúca letecké informácie trvalého charakteru dôležité pre leteckú navigáciu;

▼B

7. „letecké navigačné služby“ sú letové prevádzkové služby, spojovacie, navigačné a sledovacie služby, meteorologické služby pre leteckú prevádzku a letecké informačné služby;
8. „letové prevádzkové služby“ sú rôzne letecké informačné služby, pohotovostné služby, letové poradné služby a služby riadenia letovej prevádzky (oblastná, približovacia a letisková služba riadenia);
9. „služba riadenia letovej prevádzky (ATC)“ je služba poskytovaná na účely:
 1. zabraňovania zrážkam:
 - medzi lietadlami a
 - medzi lietadlami a prekážkami na prevádzkovej ploche a
 2. urýchlenia a udržania usporiadaného toku letovej prevádzky;

▼ B

10. „stojisko lietadla“ je vymedzená plocha na odbavovacej ploche určená na státie lietadla;
11. „rolovacia dráha k stojisku lietadla“ je časť odbavovacej plochy označená ako rolovacia dráha, určená iba na prístup k stojiskám lietadiel;
12. „alternatívne prostriedky preukázania zhody“ sú tie prostriedky, ktoré predstavujú alternatívu k existujúcim prijateľným prostriedkom preukázania zhody, alebo ktorými sa navrhujú nové prostriedky preukázania zhody s nariadením (ES) č. 216/2008a jeho vykonávacími predpismi, pre ktoré agentúra neprijala žiadne súvisiace prijateľné prostriedky preukázania zhody;
13. „pohotovostná služba“ je služba poskytovaná s cieľom informovať príslušné organizácie o lietadle, v prípade ktorého treba použiť pátracie a záchranné prostriedky, a podľa potreby pomôcť takýmto organizáciám;
14. „rolovacia dráha na odbavovacej ploche“ je časť systému rolovacích dráh umiestnených na odbavovacej ploche určených na rolovanie cez odbavovaciu plochu;
15. „predpolie“ je vymedzená pravouhlá plocha na zemi alebo na vode, ktorá je pod dozorom príslušného orgánu a je určená alebo upravená ako vhodná plocha, nad ktorou môže letún vykonať časť svojho počiatočného stúpania do stanovenej výšky;

▼ M5

- 15a. „znečistená vzletová a pristávacia dráha“ je vzletová a pristávacia dráha, ktorej značná časť povrchu (spojitá alebo nespojitá) v rozmedzí používanej dĺžky a šírky je pokrytá jednou alebo viacerými látkami uvedenými v deskriptoroch podmienok na vzletovej a pristávacej dráhe;

▼ B

16. „nebezpečný tovar“ sú výrobky alebo látky, ktoré môžu spôsobiť ohrozenie zdravia, bezpečnosti, majetku alebo životného prostredia a ktoré sú uvedené na zozname nebezpečného tovaru v technických pokynoch alebo ktoré sú klasifikované podľa týchto technických pokynov;

▼ M6

- 16a. „nadmorská výška rozhodnutia“ („DA“) alebo „výška rozhodnutia“ („DH“) je stanovená nadmorská výška alebo výška pri 3D priblížení podľa prístrojov, pri ktorej sa musí začať postup nevydareného priblíženia, ak nebola nadviazaná požadovaná vizuálna orientácia na pokračovanie v priblížení;

▼ B

17. „kvalita údajov“ je stupeň alebo úroveň istoty, že poskytnuté údaje spĺňajú požiadavky používateľa údajov z hľadiska presnosti, rozlíšenia a integrity;

▼ M5

- 17a. „súbor údajov“ je identifikovateľná zbierka údajov;

▼ B

18. „vyhlásené dĺžky“ sú:
 - „použiteľná dĺžka rozjazdu (TORA)“,
 - „použiteľná dĺžka vzletu (TODA)“,
 - „použiteľná dĺžka prerušeného vzletu (ASDA)“,
 - „použiteľná dĺžka pristátia (LDA)“;

▼ M5

- 18a. „suchá“ v zmysle podmienok na vzletovej a pristávacej dráhe znamená, že povrch vzletovej a pristávacej dráhy v časti určenej na používanie je bez výskytu viditeľnej vlhkosti a nie je znečistený;

▼ B

19. „letová informačná služba“ je služba určená na poskytovanie rád a informácií užitočných na bezpečné a efektívne vykonávanie letov;

▼ M5

- 19a. „ úlomky cudzích predmetov (FOD)“ sú neživé objekty na pohybovej ploche bez prevádzkovej alebo leteckej funkcie, ktoré môžu predstavovať nebezpečenstvo pre prevádzku lietadla;

▼ B

20. „zásady ľudského činiteľa“ sú zásady, ktoré sa používajú pri leteckých konštrukčných riešeniach, osvedčovaní, výcviku, prevádzke a údržbe a ktoré sú prejavom snahy o bezpečné rozhranie medzi človekom a ostatnými časťami systému pri dôkladnom uvážení ľudskej výkonnosti;
21. „ľudská výkonnosť“ znamená schopnosti a obmedzenia človeka, ktoré majú vplyv na bezpečnosť a výkonnosť leteckej prevádzky;

▼ M6

22. „prístrojová dráha“ je jeden z týchto typov vzletovej a pristávacej dráhy určených na prevádzku lietadiel používajúcich postupy na prístrojové priblíženie:
 1. „vzletová a pristávacia dráha na nie presné priblíženie“: vzletová a pristávacia dráha vybavená vizuálnymi prostriedkami a minimálne jedným nevizuálnym prostriedkom určená na pristátie po prístrojovom priblížení typu A;
 2. „vzletová a pristávacia dráha na presné priblíženie I. kategórie“: vzletová a pristávacia dráha vybavená vizuálnymi prostriedkami a minimálne jedným nevizuálnym prostriedkom určená na pristátie po prístrojovom priblížení typu B kategórie I;
 3. „vzletová a pristávacia dráha na presné priblíženie II. kategórie“: vzletová a pristávacia dráha vybavená vizuálnymi prostriedkami a minimálne jedným nevizuálnym prostriedkom určená na pristátie po prístrojovom priblížení typu B kategórie II;
 4. „vzletová a pristávacia dráha na presné priblíženie III. kategórie“: vzletová a pristávacia dráha vybavená vizuálnymi prostriedkami a minimálne jedným nevizuálnym prostriedkom určená na pristátie po prístrojovom priblížení typu B kategórie III;

▼ B

23. „integrita“ znamená stupeň istoty, že letecký údaj a jeho hodnota sa nestarili ani nezmenili od jeho vzniku alebo od schválenej zmeny;
24. „použiteľná dĺžka pristátia (LDA)“ je dĺžka vzletovej a pristávacej dráhy, ktorá je vyhlásená za použiteľnú a vhodnú na dojazd pristávajúceho letúna;

▼ M5

- 24a. „spoľahlivosť svetelného systému“ je pravdepodobnosť, že zariadenie ako celok pracuje v rámci stanovených tolerancií a že systém je v prevádzke použiteľný;
- 24b. „miestne identifikačné kódy“ sú kódy v poslednom platnom vydaní dokumentu „Miestne identifikačné kódy“ (*Location Indicators*, dokument č. 7910), ktorý schválila a uverejnila Medzinárodná organizácia civilného letectva;

▼ M6

- 24c. „prevádzka za nízkej dohľadnosti (LVO)“ je priblíženie alebo vzlet na vzletovej a pristávacej dráhe pri dráhovej dohľadnosti menšej ako 550 m alebo výškou rozhodnutia menšou ako 200 ft;
25. „postupy za nízkej dohľadnosti“ sú postupy používané na letisku na zaisťovanie bezpečnosti pri prevádzke za nízkej dohľadnosti;
26. „vzlet za podmienok nízkej dohľadnosti (LVTO)“ je vzlet pri dráhovej dohľadnosti menšej ako 550 m;

▼ B

28. „prevádzková plocha“ je časť letiska určená na vzlety, pristátia a rolovanie lietadiel, s výnimkou odbavovacích plôch;
29. „meteorologické služby“ sú tie zariadenia a služby, ktoré poskytujú lietadlu predpovede počasia, hlásenia o počasi a pozorovania, ako aj iné meteorologické informácie a údaje poskytované štátmi na letecké účely;
30. „návestidlo“ je predmet umiestnený nad úrovňou zeme na vyznačenie prekážky alebo vymedzenie hranice;
31. „značenie“ znamená symbol alebo skupiny symbolov rozmiestnené na povrchu pohybovej plochy na účely poskytovania leteckých informácií;
32. „pohybová plocha“ je časť letiska určená na vzlety, pristátia a rolovanie lietadiel, ktorá zahŕňa prevádzkovú plochu a odbavovaciu (-ie) plochu (-y);
33. „navigačné služby“ sú tie zariadenia a služby, ktoré poskytujú lietadlu informácie o polohe a čase;
34. „neprístrojová dráha“ je vzletová a pristávacia dráha určená na prevádzku lietadiel používajúcich postupy na vizuálne priblíženie;

▼ M5

- 34a. „NOTAM“ je oznámenie distribuované telekomunikačnými prostriedkami, ktoré obsahuje informácie o vytvorení, stave alebo zmene akéhokoľvek leteckého zariadenia, služby, postupu alebo nebezpečenstva, ktorého včasné zistenie je nevyhnutné pre pracovníkov zabezpečujúcich leteckú prevádzku;
- 34b. „kód NOTAM“ je kód v poslednom platnom vydaní dokumentu „Postupy pre letecké navigačné služby – skratky a kódy ICAO“ (PANS ABC – Doc 8400), ktorý schválila a uverejnila Medzinárodná organizácia civilného letectva;

▼ M6

- 34c. „prevádzka s prevádzkovými zápočtami“ je prevádzka s použitím konkrétneho lietadla alebo pozemného vybavenia alebo kombinácie lietadla a pozemného vybavenia, ktorá umožňuje ktorúkoľvek z týchto možností:
 - a) uplatnenie nižších než štandardných letiskových prevádzkových miním na konkrétnu klasifikáciu prevádzky;
 - b) požiadavky na dohľadnosť možno splniť alebo znížiť;
 - c) vyžaduje sa menej pozemných zariadení;

▼ B

36. „plánovací cyklus dohľadu“ je obdobie, počas ktorého sa overuje zachovávanie súladu;
37. „rolovacia dráha na rýchle odbočenie“ je rolovacia dráha pripojená k vzletovej a pristávacej dráhe v ostrom uhle a navrhnutá tak, aby umožnila pristávajúcim letúnom odbočiť pri väčších rýchlostiach, než sú tie, ktoré sa dosahujú pri iných výjazdoch na rolovacie dráhy, a tým minimalizovať čas obsadenia vzletovej a pristávacej dráhy;
38. „vzletová a pristávacia dráha“ je vymedzená obdĺžniková plocha na pozemnom letisku upravená na pristávanie a vzlety lietadiel;

▼ M5

- 38a. „matica hodnotenia podmienok na vzletovej a pristávacej dráhe (RCAM)“ je matica, ktorá umožňuje posúdenie kódu podmienok na vzletovej a pristávacej dráhe (RWYCC) pomocou súvisiacich postupov, a to na základe súboru pozorovaných podmienok na vzletovej a pristávacej dráhe a hlásenia pilota o brzdnom účinku;

▼ **M5**

- 38b. „kód podmienok na vzletovej a pristávacej dráhe (RWYCC)“ je číslo, ktoré sa má použiť v správe o podmienkach na vzletovej a pristávacej dráhe (RCR), ktoré opisuje vplyv podmienok na vzletovej a pristávacej dráhe na výkonnosť letúnov pri spomalení a na ich laterálne riadenie;
- 38c. „správa o podmienkach na vzletovej a pristávacej dráhe (RCR)“ je komplexné štandardizované hlásenie o podmienkach povrchu vzletovej a pristávacej dráhy a ich vplyvoch na výkonnosť pristávania a vzletu letúnov opísaných ako kód podmienok na vzletovej a pristávacej dráhe;
- 38d. „koncová bezpečnostná plocha (RESA)“ je plocha súmerná s osovou čiarou vzletovej a pristávacej dráhy a nadväzujúca na koniec pásu vzletovej a pristávacej dráhy, ktorá je určená najmä na zmenšenie rizika poškodenia letúna v prípade jeho predčasného dosadnutia alebo vybehnutia za koniec vzletovej a pristávacej dráhy;
- 38e. „vyčkávacie miesto pred vzletovou a pristávacou dráhou“ je označené miesto určené na ochranu vzletovej a pristávacej dráhy, prekážkovej roviny alebo kritického alebo citlivého priestoru systému zariadení na presné priblíženie a pristátie (ILS) alebo mikrovlnného pristávacieho systému (MLS), na ktorom rolujúce lietadlá a vozidlá musia zastaviť a vyčkávať, ak nedostali iné povolenie od letiskovej riadiacej veže;
- 38f. „pás vzletovej a pristávacej dráhy“ je vymedzená plocha vrátane vzletovej a pristávacej dráhy a prípadne dojazdovej dráhy určená na:
- a) zníženie rizika poškodenia lietadla v prípade, že by vybehlo zo vzletovej a pristávacej dráhy;
 - b) zaistenie bezpečnosti lietadla letiaceho nad vzletovou a pristávacou dráhou pri vzlete alebo pristávaní;
- 38g. „podmienky na vzletovej a pristávacej dráhe“ je opis podmienok povrchu vzletovej a pristávacej dráhy použitý v RCR, na základe ktorého sa stanovuje kód RWYCC na účely výkonnosti letúnov;
- 38h. „deskriptory podmienok na vzletovej a pristávacej dráhe“ sú jedna z týchto látok nachádzajúcich sa na povrchu vzletovej a pristávacej dráhy:
- a) utlačený sneh: sneh utlačený do pevnej hmoty tak, že sa pneumatiky letúna pri prevádzkových tlakoch a zaťažení budú pohybovať na povrchu bez toho, aby došlo k ďalšiemu výraznému utlačeniu alebo aby zanechali na povrchu koľaje;
 - b) suchý sneh: sneh, z ktorého sa nedá jednoducho vytvoriť snehová guľa;
 - c) námraza: kryštáliky ľadu zo vzdušnej vlhkosti vytvorené na povrchu, ktorého teplota je na bode mrazu alebo pod bodom mrazu; námraza sa od ľadu líši v tom, že kryštáliky námrazy sa tvoria nezávisle, a preto majú zrnitejšiu štruktúru;
 - d) ľad: voda, ktorá zamrzla, alebo utlačený sneh, ktorý sa zmenil na ľad v chladných a suchých podmienkach;
 - e) kašovitý sneh: sneh tak nasýtený vodou, že ak sa naberie do dlane, kvapká z neho voda, alebo pri prudkom našliapnutí fŕka;
 - f) stojatá voda: voda s hĺbkou väčšou ako 3 mm;
 - g) mokrý ľad: ľad s vodou na povrchu alebo topiaci sa ľad;
 - h) mokrý sneh: sneh, ktorý obsahuje dostatok vody na to, aby sa z neho dala vytvoriť riadne zhutnená pevná snehová guľa, ale z ktorej voda nekvapká;

▼ B

39. „typ dráhy“ je prístrojová alebo neprístrojová dráha;
40. „dráhová dohľadnosť (RVR)“ je vzdialenosť, na ktorú pilot lietadla môže na osi vzletovej a pristávacej dráhy vidieť značenie alebo svetelné návěstidlá vyznačujúce vzletovú a pristávaciu dráhu alebo jej os;
41. „systém riadenia bezpečnosti“ je systematický prístup k riadeniu bezpečnosti vrátane potrebnej organizačnej štruktúry, zodpovednosti, politík a postupov;

▼ M5

- 41a. „klzká a vlhká vzletová a pristávacia dráha“ je vlhká vzletová a pristávacia dráha, pri ktorej sa zistili zhoršené povrchové trecie vlastnosti na jej značnej časti;
- 41b. „SNOWTAM“ je:
- a) s účinnosťou od 7. januára 2021 do 12. augusta 2021 osobitná séria oznámení NOTAM, ktorými sa špecifickým formátom oznamuje prítomnosť alebo odstránenie nebezpečných podmienok spôsobených snehom, ľadom, kašovitým snehom alebo stojatou vodou zo snehu, kašovitého snehu a ľadu na pohybovej ploche;
 - b) s účinnosťou od 12. augusta 2021 osobitná séria oznámení NOTAM vydávaná v štandardnom formáte, ktoré obsahujú hlásenie o stave povrchu upozorňujúce na prítomnosť alebo pominutie podmienok spôsobených snehom, ľadom, kašovitým snehom, námrazou alebo vodou zo snehu, kašovitého snehu, ľadu alebo námrazy na pohybovej ploche;
- 41c. „osobitne pripravená zimná vzletová a pristávacia dráha“ je vzletová a pristávacia dráha so suchým zamrznutým povrchom tvoreným utlačeným snehom alebo ľadom, prípadne utlačeným snehom aj ľadom, ktorý bol ošetrovaný pieskom alebo štrkom alebo bol mechanicky ošetrovaný na zlepšenie trecích vlastností povrchu vzletovej a pristávacej dráhy;

▼ B

42. „dojazdová dráha“ je vymedzená pravouhlá plocha na zemi nadväzujúca na koniec použiteľnej dĺžky pre rozjazd upravená tak, aby na nej mohlo lietadlo zastaviť pri prerušenom vzlete;
43. „použiteľná dĺžka vzletu (TODA)“ je použiteľná dĺžka pre rozjazd zväčšená o dĺžku predpolia, ak je zriadené;
44. „použiteľná dĺžka rozjazdu (TORA)“ je dĺžka vzletovej a pristávacej dráhy, ktorá je vyhlásená za použiteľnú a vhodnú pre rozjazd letúna pri vzlete;
45. „rolovacia dráha“ je vymedzená dráha na pozemnom letisku zriadená na rolovanie lietadiel a určená na zaistenie spojenia medzi jednou časťou letiska a ďalšou, zahŕňajúca aj:
- rolovaciu dráhu k stojisku lietadla,
 - rolovaciu dráhu na odbavovacej ploche,
 - rolovaciu dráhu na rýchle odbočenie;
46. „technické pokyny“ je najnovšie platné vydanie Technických pokynov na bezpečnú leteckú prepravu nebezpečného tovaru (Doc 9284-AN/905) vrátane doplnkov a dodatkov schválených a vydaných Medzinárodnou organizáciou civilného letectva;

▼ M5

47. „podmienky osvedčenia“ sú:

- miestne identifikačné kódy ICAO,
- podmienky prevádzky (VFR/IFR, deň/noc),
- prevádzka letúnov na osobitne pripravených zimných vzletových a pristávacích dráhach,
- vzletová a pristávacia dráha,
- vyhlásené dĺžky,
- typy dráhy a poskytované priblíženia,
- referenčný kód letiska,
- rozsah prevádzky lietadiel v prípade vyššieho referenčného kódu letiska,
- poskytovanie služieb riadenia prevádzky na odbavovacej ploche (áno/nie),
- úroveň záchranej a požiarnej ochrany;

▼ M2

47a. „prístrojové priblíženie typu A“ je prístrojové priblíženie s minimálnou výškou zostupu alebo výškou rozhodnutia 75 m (250 ft) alebo viac;

▼ M6

47b. „prístrojové priblíženie typu B“ je prístrojové priblíženie s výškou rozhodnutia nižšou než 75 m (250 ft) kategorizované takto:

1. Kategória I: výška rozhodnutia minimálne 60 m (200 ft) a buď s dohľadnosťou minimálne 800 m alebo dráhovou dohľadnosťou minimálne 550 m;
2. Kategória II: výška rozhodnutia nižšia než 60 m (200 ft), ale nie menej než 30 m (100 ft) a dráhová dohľadnosť minimálne 300 m;
3. Kategória III: výška rozhodnutia nižšia než 30 m (100 ft) alebo bez uvedenia výšky rozhodnutia a dráhová dohľadnosť pod 300 m alebo bez obmedzení dráhovej dohľadnosti;

▼ M5

48. „vizuálne prostriedky“ sú ukazovatele a signalizačné zariadenia, značenia, svetlá, znaky a návestidlá alebo ich kombinácia;

49. „vlhká vzletová a pristávacia dráha“ je vzletová a pristávacia dráha, ktorej povrch v časti určenej na používanie je pokrytý viditeľnou vlhkosťou alebo vodou do výšky 3 mm.

▼ B*PRÍLOHA II***Časť – Požiadavky na orgány – letiská (časť ADR.AR)****PODČASŤ A – VŠEOBECNÉ POŽIADAVKY (ADR.AR.A)****▼ M4****ADR.AR.A.001. Rozsah pôsobnosti**

V tejto prílohe sa stanovujú požiadavky na príslušné orgány zodpovedné za:

- a) osvedčovanie letísk a prevádzkovateľov letísk a vykonávanie dohľadu nad nimi;
- b) prijímanie vyhlásení o spôsobilosti a dostupnosti prostriedkov na plnenie zodpovednosti vydávaných organizáciami, ktoré sú zodpovedné za poskytovanie služieb riadenia prevádzky na odbavovacej ploche a vykonávanie dohľadu nad nimi.

▼ B**ADR.AR.A.005. Príslušný orgán**

Príslušný orgán určený členským štátom, v ktorom sa letisko nachádza, zodpovedá za:

- a) osvedčovanie letísk a prevádzkovateľov letísk a vykonávanie dohľadu nad nimi;

▼ M4

- b) prijímanie vyhlásení o spôsobilosti a dostupnosti prostriedkov na plnenie zodpovednosti vydávaných organizáciami, ktoré sú zodpovedné za poskytovanie služieb riadenia prevádzky na odbavovacej ploche a vykonávanie dohľadu nad nimi.

▼ B**ADR.AR.A.010. Dokumentácia dohľadu**

- a) Príslušný orgán poskytuje svojim príslušným zamestnancom relevantné legislatívne akty, normy, predpisy, technické publikácie a súvisiace dokumenty, aby mohli plniť svoje úlohy a vykonávať svoje povinnosti.

▼ M4

- b) Príslušný orgán prevádzkovateľom letísk, organizáciám zodpovedným za poskytovanie služieb riadenia prevádzky na odbavovacej ploche (AMS) a ostatným zainteresovaným stranám sprístupňuje legislatívne akty, normy, predpisy, technické publikácie a súvisiace dokumenty, aby im uľahčil dodržiavanie príslušných požiadaviek.

▼ B**ADR.AR.A.015. Prostriedky preukázania zhody**

- a) Agentúra vypracuje prijateľné prostriedky preukázania zhody (AMC), ktoré sa môžu použiť na stanovenie súladu s nariadením (ES) č. 216/2008 a s jeho vykonávacími predpismi. Ak sa dodržia prijateľné prostriedky preukázania zhody, budú splnené súvisiace požiadavky vykonávacích predpisov.
- b) Na stanovenie súladu s vykonávacími predpismi sa môžu použiť alternatívne prostriedky preukázania zhody.
- c) Príslušný orgán zriadi systém nepretržitého hodnotenia toho, či všetky alternatívne prostriedky preukázania zhody, ktoré používa on sám alebo prevádzkovatelia letísk či poskytovatelia služieb riadenia prevádzky na odbavovacej ploche pod jeho dohľadom, umožňujú dosiahnutie súladu s nariadením (ES) č. 216/2008 a s jeho vykonávacími predpismi.

▼ M4

- d) Príslušný orgán posúdi alternatívne prostriedky preukázania zhody, ktoré navrhuje prevádzkovateľ letiska alebo organizácia zodpovedná za poskytovanie AMS, v súlade s ustanovením ADR.OR.A.015 prostredníctvom analýzy poskytnutej dokumentácie, a ak to považuje za potrebné, vykonaním kontroly prevádzkovateľa letiska, letiska alebo organizácie zodpovednej za poskytovanie AMS.

▼ B

Keď príslušný orgán zistí, že alternatívne prostriedky preukázania zhody, ktoré navrhuje prevádzkovateľ letiska alebo poskytovateľ služieb riadenia prevádzky na odbavovacej ploche, sú v súlade s vykonávacími predpismi, bez zbytočného odkladu:

1. informuje žiadateľa o tom, že môže uplatňovať alternatívne prostriedky preukázania zhody, a v prípade potreby zodpovedajúcim spôsobom zmení osvedčenie alebo povolenie žiadateľa;
2. informuje agentúru o ich obsahu a poskytne jej kópie príslušnej dokumentácie;
3. informuje ostatné členské štáty o alternatívnych prostriedkoch preukázania zhody, ktoré boli prijaté, a

▼ M4

4. podľa potreby informuje letiská, ktoré sú držiteľmi osvedčenia, a organizáciu zodpovednú za poskytovanie služieb AMS, nad ktorou vykonáva dohľad.

▼ B

- e) Keď príslušný orgán sám používa alternatívne prostriedky preukázania zhody na dosiahnutie súladu s nariadením (ES) č. 216/2008 a s jeho vykonávacími predpismi:

1. sprístupní ich prevádzkovateľom letísk a poskytovateľom služieb riadenia prevádzky na odbavovacej ploche, ktorí sú pod jeho dohľadom, a
2. bez zbytočného odkladu o tom informuje agentúru.

Príslušný orgán poskytne agentúre úplný opis alternatívnych prostriedkov preukázania zhody vrátane všetkých revízií postupov, ktoré môžu byť dôležité, ako aj hodnotenie, ktorým preukáže dodržiavanie vykonávacích predpisov.

ADR.AR.A.025. Informácie pre agentúru

- a) Príslušný orgán bez zbytočného odkladu informuje agentúru v prípade akýchkoľvek významných problémov s vykonávaním nariadenia (ES) č. 216/2008 a jeho vykonávacích predpisov.
- b) Príslušný orgán poskytuje agentúre informácie dôležité z hľadiska bezpečnosti, ktoré vyplývajú z prijatých hlásení o udalostiach.

ADR.AR.A.030. Okamžitá reakcia na bezpečnostný problém**▼ M4**

- a) Príslušný orgán zavedie systém primeraného zberu, analýzy a šírenia bezpečnostných informácií v súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 376/2014 ⁽¹⁾.

▼ B

- b) Agentúra zavedie systém na primeranú analýzu všetkých prijatých dôležitých bezpečnostných informácií a bez zbytočného odkladu poskytne členským štátom a Komisii všetky informácie vrátane odporúčaní alebo návrhov nápravných opatrení, ktoré sa majú prijať a ktoré potrebujú na rýchlu reakciu na bezpečnostný problém týkajúci sa letísk, prevádzkovateľov letísk a poskytovateľov služieb riadenia prevádzky na odbavovacej ploche podliehajúcich nariadeniu (ES) č. 216/2008 a jeho vykonávacím predpisom.

⁽¹⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 376/2014 z 3. apríla 2014 o ohlasovaní udalostí, ich analýze a na ne nadväzujúcich opatreniach v civilnom letectve, ktorým sa mení nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 996/2010 a ktorým sa zrušuje smernica Európskeho parlamentu a Rady 2003/42/ES a nariadenia Komisie (ES) č. 1321/2007 a (ES) č. 1330/2007 (Ú. v. EÚ L 122, 24.4.2014, s. 18).

▼ B

- c) Príslušný orgán po získaní informácií uvedených v písmenách a) a b) prijme primerané opatrenia na riešenie bezpečnostného problému a vydá bezpečnostné smernice v súlade s ADR.AR.A.040.

▼ M4

- d) Opatrenia prijaté v súlade s písmenom c) sa okamžite oznámia prevádzkovateľom letísk alebo organizáciám zodpovedným za poskytovanie AMS, ktorí ich musia plniť podľa nariadenia (EÚ) 2018/1139 a delegovaných a vykonávacích aktov prijatých na jeho základe. Príslušný orgán o týchto opatreniach informuje aj agentúru a, ak sú potrebné spojené opatrenia, informuje aj ostatné zainteresované členské štáty.
- e) Opatrenia oznámené organizácii zodpovednej za poskytovanie AMS sa oznámia aj prevádzkovateľovi letiska, na ktorom sa služba poskytuje.

▼ B**ADR.AR.A.040. Bezpečnostné smernice**

- a) Príslušný orgán vydá bezpečnostnú smernicu, ak zistí nebezpečný stav, ktorý si vyžaduje okamžitý zásah, spolu s preukázaním súladu s akoukoľvek zmenenou alebo dodatočnou špecifikáciou osvedčovania zavedenou agentúrou, ktoré príslušný orgán považuje za potrebné.
- b) Bezpečnostná smernica sa postúpi prevádzkovateľom letísk alebo poskytovateľom služieb riadenia prevádzky na odbavovacej ploche a musí obsahovať aspoň tieto informácie:
1. určenie nebezpečného stavu;
 2. určenie dotknutého konštrukčného riešenia, vybavenia alebo prevádzky;
 3. požadované opatrenia a ich zdôvodnenie vrátane zmenených alebo dodatočných špecifikácií osvedčovania, ktoré treba dodržať;
 4. lehotu na dosiahnutie súladu s požadovanými opatreniami a
 5. dátum nadobudnutia jej účinnosti.
- c) Príslušný orgán postúpi kópiu bezpečnostnej smernice agentúre.
- d) Príslušný orgán overí, či prevádzkovatelia letísk a poskytovatelia služieb riadenia prevádzky na odbavovacej ploche dodržiavajú platné bezpečnostné smernice.

▼ M4

- e) Bezpečnostné smernice, ktoré boli oznámené organizácii zodpovednej za poskytovanie AMS, sa oznámia aj prevádzkovateľovi letiska, na ktorom sa služba poskytuje.

▼ B**PODČASŤ B – RIADENIE (ADR.AR.B)****ADR.AR.B.005. Systém riadenia**

- a) Príslušný orgán vytvorí a udržiava systém riadenia zahŕňajúci aspoň:
1. zdokumentované politiky a postupy opisujúce jeho organizáciu, prostriedky a metódy na dosiahnutie súladu s nariadením (ES) č. 216/2008 a jeho vykonávacími predpismi. Postupy sa pravidelne aktualizujú a slúžia ako základné pracovné dokumenty tohto príslušného orgánu pre všetky súvisiace úlohy;

▼B

2. dostatočný počet zamestnancov vrátane inšpektorov letísk na plnenie jeho úloh a vykonávanie jeho povinností. Tento personál musí byť kvalifikovaný na vykonávanie pridelených úloh a musí mať príslušné vedomosti, skúsenosti, úvodný, pracovný a udržiavací výcvik na zaistenie trvalej spôsobilosti. Zavedie sa systém na plánovanie dostupnosti personálu, aby sa zabezpečilo riadne plnenie všetkých súvisiacich úloh;
 3. dostatočné vybavenie a kancelárske priestory na vykonávanie pridelených úloh;
 4. formálny proces na monitorovanie súladu systému riadenia s príslušnými požiadavkami a primeranosti postupov vrátane zavedenia postupu vnútorného auditu a postupu riadenia rizík týkajúcich sa bezpečnosti.
- b) Príslušný orgán vymenuje pre každú oblasť činnosti v rámci systému riadenia jednu alebo viac osôb s celkovou zodpovednosťou za riadenie príslušnej úlohy (úloh).

▼M4

- c) Príslušný orgán zavedie postupy účasti na vzájomnej výmene všetkých potrebných informácií a pomoci s ďalšími dotknutými príslušnými orgánmi vrátane informácií týkajúcich sa všetkých zistení a následných nápravných opatrení prijatých na základe týchto zistení a prijatých opatrení na presadzovanie vyplývajúcich z dohľadu nad organizáciou zodpovednou za poskytovanie AMS zaregistrovanou vo viac než jednom členskom štáte.

▼B**ADR.AR.B.010. Pridelovanie úloh oprávneným subjektom**

- a) Úlohy týkajúce sa úvodného osvedčovania alebo zachovávania dohľadu nad osobami alebo organizáciami, ktoré podliehajú nariadeniu (ES) č. 216/2008 a jeho vykonávacím predpisom, pridelujú členské štáty iba oprávneným subjektom. Pri pridelovaní úloh príslušný orgán zabezpečí, aby mal:
1. zavedený systém úvodného a nepretržitého hodnotenia toho, či oprávnený subjekt dodržiava ustanovenia prílohy V k nariadeniu (ES) č. 216/2008, tento systém a výsledky hodnotenia sa zdokumentujú;
 2. vypracovanú a zdokumentovanú dohodu s oprávneným subjektom, schválenú oboma stranami na primeranej úrovni riadenia, v ktorej sa jednoznačne vymedzujú:
 - i) úlohy, ktoré sa majú vykonávať;
 - ii) vyhlásenia, správy a záznamy, ktoré sa majú poskytovať;
 - iii) technické podmienky, ktoré je potrebné splniť pri vykonávaní takýchto úloh;
 - iv) súvisiace pokrytie zodpovednosti a
 - v) ochrana informácií získaných pri plnení takýchto úloh.
- b) Príslušný orgán zabezpečí, aby sa postupy vnútorného auditu a riadenia rizík týkajúcich sa bezpečnosti, ktoré sú požadované v ADR.AR.B.005 písm. a) bode 4, vzťahovali na všetky úlohy osvedčovania alebo nepretržitého dohľadu, ktoré sa vykonávajú v jeho mene.

▼B**ADR.AR.B.015. Zmeny v systéme riadenia**

- a) Príslušný orgán má zavedený systém určovania zmien, ktoré ovplyvňujú jeho schopnosť plniť úlohy a vykonávať povinnosti, ako je stanovené v nariadení (ES) č. 216/2008 a jeho vykonávacích predpisoch. Prostredníctvom tohto systému sa umožní prijímanie potrebných opatrení, ktorými sa zabezpečí, že systém riadenia zostane primeraný a účinný.
- b) Príslušný orgán aktualizuje svoj systém riadenia tak, aby včas odrážal každú zmenu v nariadení (ES) č. 216/2008 a jeho vykonávacích predpisoch, a tak zaistil jeho účinné vykonávanie.
- c) Príslušný orgán informuje agentúru o zmenách, ktoré ovplyvňujú jeho schopnosť plniť úlohy a vykonávať povinnosti, ako sa stanovuje v nariadení (ES) č. 216/2008 a jeho vykonávacích predpisoch.

ADR.AR.B.020. Vedenie záznamov

- a) Príslušný orgán vytvorí systém vedenia záznamov, ktorý umožní vhodné ukladanie, dostupnosť a spoľahlivú výsledovateľnosť:
 - 1. zdokumentovaných politík a postupov systému riadenia;
 - 2. výcviku, kvalifikačnej kategórie a oprávnení personálu;
 - 3. pridelenia úloh oprávneným subjektom, pokrývania prvkov požadovaných v ADR.AR.B.010, ako aj podrobností pridelených úloh;
 - 4. postupov osvedčovania a nepretržitého dohľadu nad letiskami a prevádzkovateľmi letísk;
 - 5. postupov ohlasovania a nepretržitého dohľadu nad poskytovateľmi služieb riadenia prevádzky na odbavovacej ploche;
 - 6. dokumentácie týkajúcej sa prípadov rovnocennej úrovne bezpečnosti a osobitných podmienok uvedených v predpisovej základni osvedčovania, ako aj akéhokoľvek dokumentu o prijatej odchýlke a následných opatreniach (DAAD);
 - 7. hodnotenia alternatívnych prostriedkov preukázania zhody, ktoré navrhujú prevádzkovatelia letísk a poskytovatelia služieb riadenia prevádzky na odbavovacej ploche, a ich oznamovania agentúre, ako aj hodnotenia alternatívnych prostriedkov preukázania zhody, ktoré používa samotný príslušný orgán;
 - 8. zistení, nápravných opatrení a dátumu ukončenia týchto opatrení a pozorovaní;
 - 9. presadzovania prijatých opatrení;
 - 10. bezpečnostných informácií a následných opatrení;
- 11. použitia ustanovení o flexibilitě v súlade s článkom 71 nariadenia (EÚ) 2018/1139.

▼M4**▼B**

- b) Príslušný orgán vedie zoznam všetkých osvedčení, ktoré vydal, a ohlásení, ktoré prijal.
- c) Záznamy súvisiace s osvedčovaním letiska a prevádzkovateľa letiska alebo s ohlasovaním poskytovateľa služieb riadenia prevádzky na odbavovacej ploche sa podľa potreby uchovávajú počas celého obdobia platnosti osvedčenia alebo ohlásenia.

▼B

- d) Záznamy súvisiace s písmenom a) bodmi 1 až 3 a písmenom a) bodmi 7 až 11 sa uchovávali minimálne počas piatich rokov na základe príslušných právnych predpisov v oblasti ochrany údajov.

**PODČASŤ C – DOHLAD, OSVEDČOVANIE A PRESADZOVANIE
(ADR.AR.C)**

ADR.AR.C.005. Dohľad

- a) Príslušný orgán overí:

1. súlad s predpisovou základňou osvedčovania a všetkými požiadavkami týkajúcimi sa letísk a prevádzkovateľov letísk pred vydaním povolenia alebo osvedčenia;

▼M4

2. zachovávanie súladu s predpisovou základňou osvedčovania a príslušnými požiadavkami týkajúcimi sa letísk a prevádzkovateľov letísk alebo organizácií zodpovedných za poskytovanie AMS a;

▼B

3. vykonávanie primeraných bezpečnostných opatrení, ako je stanovené v ADR.AR.A.030 písm. c) a d).

- b) Toto overovanie:

1. je podložené dokumentáciou s osobitným cieľom poskytnúť personálu, ktorý je zodpovedný za bezpečnostný dohľad, usmernenie k výkonu jeho funkcií;
2. poskytuje zainteresovaným prevádzkovateľom letísk a poskytovateľom služieb riadenia prevádzky na odbavovacej ploche výsledky činností bezpečnostného dohľadu;
3. je založené na auditoch a kontrolách vrátane neohlásených kontrol, ak je to potrebné, a
4. poskytuje príslušnému orgánu dôkazy potrebné v prípade, že sa vyžaduje ďalšie konanie vrátane opatrení, s ktorými sa počíta v ADR.AR.C.055.

- c) V rozsahu pôsobnosti dohľadu sa zohľadňujú výsledky všetkých predchádzajúcich činností dohľadu a stanovené bezpečnostné priority.

- d) Príslušný orgán zhromažďuje a spracúva všetky informácie, ktoré považuje za užitočné pre dohľad vrátane neohlásených kontrol podľa potreby.

- e) V rámci svojich právomocí v oblasti dohľadu môže príslušný orgán rozhodnúť, že bude vyžadovať predchádzajúce povolenie na akékoľvek prekážky, výstavbu a iné činnosti v rámci priestorov monitorovaných prevádzkovateľom letiska v súlade s ADR.OPS.B.075, ktoré môžu ohroziť bezpečnosť a nepriaznivo ovplyvňovať prevádzku letiska.

ADR.AR.C.010. Program dohľadu

▼M4

- a) Príslušný orgán v prípade každého prevádzkovateľa letiska a organizácie zodpovednej za poskytovanie AMS:

▼B

1. zavedie a udržiava program dohľadu, ktorý zahŕňa činnosti dohľadu vyžadované podľa ADR.AR.C.005;
2. uplatní primeraný plánovací cyklus dohľadu, ktorý nepresahuje 48 mesiacov.

- b) Program dohľadu v rámci každého plánovacieho cyklu dohľadu zahŕňa audity a kontroly vrátane neohlásených kontrol podľa potreby.

▼M4

- c) V programe a plánovacom cykle dohľadu sa zohľadňuje úroveň bezpečnosti prevádzkovateľa letiska alebo organizácie zodpovednej za poskytovanie AMS a miera rizika, ktorému je letisko vystavené.

▼B

- d) Program dohľadu zahŕňa záznamy dátumov, keď sa majú uskutočniť audity a kontroly a keď sa tieto audity a kontroly uskutočnili.

ADR.AR.C.015. Začiatok postupu osvedčovania

- a) Po prijatí žiadosti o úvodné vydanie osvedčenia príslušný orgán posúdi žiadosť a overí súlad s príslušnými požiadavkami.
- b) V prípade existujúceho letiska príslušný orgán určí podmienky, za akých prevádzkovateľ letiska musí fungovať počas obdobia osvedčovania, s výnimkou prípadu, keď príslušný orgán rozhodne, že je potrebné pozastaviť prevádzku letiska. Príslušný orgán informuje prevádzkovateľa letiska o očakávanom harmonograme postupu osvedčovania a dokončí osvedčovanie v čo najkratšom možnom čase.
- c) Príslušný orgán vypracuje predpisovú základňu osvedčovania v súlade s ADR.AR.C.020 a informuje o nej žiadateľa.

ADR.AR.C.020. Predpisová základňa osvedčovania

Príslušný orgán má vypracovať predpisovú základňu osvedčovania, informovať o nej žiadateľa, pričom táto predpisová základňa musí zahŕňať:

- a) certifikačné špecifikácie vydané agentúrou, ktoré príslušný orgán uzná za použiteľné na konštrukčné riešenie a typ prevádzky letiska a ktoré sú platné ku dňu predloženia žiadosti o dané osvedčenie, pokiaľ:
 - 1. si žiadateľ nezvolí zhodu so zmenami, ktoré nadobudli účinnosť neskôr, alebo
 - 2. príslušný orgán nezistí, že je potrebná zhoda s takýmito zmenami, ktoré nadobudli účinnosť neskôr;
- b) akéhokoľvek ustanovenie, pre ktoré príslušný orgán prijal rovnocennú úroveň bezpečnosti, ktorú má preukázať žiadateľ, a
- c) akúkoľvek osobitnú podmienku určenú v súlade s ADR.AR.C.025, ktorú príslušný orgán uzná za potrebnú na zaradenie do predpisovej základne osvedčovania.

ADR.AR.C.025. Osobitné podmienky

- a) Príslušný orgán pre letisko určí osobitné podrobné osobitné technické špecifikácie, ktoré sa nazývajú osobitné podmienky, ak súvisiace certifikačné špecifikácie vydané agentúrou, ktoré sú uvedené v bode ADR.AR.C.020 písm. a), sú nevhodné alebo neprimerané, s cieľom zabezpečiť súlad so základnými požiadavkami prílohy Va k nariadeniu (ES) č. 216/2008, lebo:
 - 1. certifikačné špecifikácie nie je možné splniť z dôvodu fyzických, topografických alebo podobných obmedzení súvisiacich s umiestnením letiska;
 - 2. letisko má nové alebo neobvyklé konštrukčné črty, alebo
 - 3. skúsenosť z prevádzky daného letiska alebo iných letísk s podobnými konštrukčnými črtami ukázala, že bezpečnosť môže byť ohrozená.

▼B

- b) Osobitné podmienky obsahujú také technické špecifikácie vrátane obmedzení alebo postupov, ktoré treba dodržať, ktoré príslušný orgán považuje za potrebné na zabezpečenie súladu so základnými požiadavkami stanovenými v prílohe Va k nariadeniu (ES) č. 216/2008.

ADR.AR.C.035. Vydanie osvedčenia

- a) Príslušný orgán môže pred vydaním osvedčenia požadovať kontrolu, test, hodnotenie bezpečnosti alebo cvičenie, ktoré považuje za potrebné.
- b) Príslušný orgán vydá buď:
1. jedno osvedčenie pre letisko, alebo
 2. dve samostatné osvedčenia, jedno pre letisko a druhé pre prevádzkovateľa letiska.
- c) Príslušný orgán vydá osvedčenie (osvedčenia) uvedené v písmene b), ak prevádzkovateľ letiska k spokojnosti príslušného orgánu preukázal súlad s ADR.OR.B.025 a ADR.OR.E.005.
- d) Osvedčenie zahŕňa predpisovú základňu osvedčovania letiska, letiskovú príručku, a ak je to relevantné, akékoľvek iné prevádzkové podmienky alebo obmedzenia, ktoré stanovil príslušný orgán, a akékoľvek dokumenty o prijatí odchýlky a následných opatreniach (DAAD).
- e) Osvedčenie sa vydáva na neobmedzený čas. Oprávnenia súvisiace s činnosťami, na výkon ktorých má prevádzkovateľ letiska povolenie, sa uvedú v podmienkach, ktoré sa priložia k osvedčeniu.
- f) Ak sa zodpovednosť pripisuje iným príslušným organizáciám, mala by byť presne určená a jej oblasti uvedené.
- g) Zistenia, s výnimkou zistení na úrovni 1, ktoré neboli uzavreté pred dátumom osvedčenia, sa posúdia z hľadiska bezpečnosti a podľa potreby zmiernia, pričom príslušný orgán schváli plán nápravných opatrení na uzavretie daného zistenia.
- h) Na to, aby prevádzkovateľ letiska mohol vykonať zmeny bez predchádzajúceho povolenia príslušného orgánu v súlade s ADR.OR.B.040 písm. d), príslušný orgán schváli postup, v ktorom je vymedzený rozsah takýchto zmien a v ktorom sa uvádza, ako sa tieto zmeny budú riadiť a oznamovať.

▼M4**ADR.AR.C.040 Zmeny – prevádzkovateľ letiska****▼B**

- a) Po prijatí žiadosti o zmenu v súlade s ADR.OR.B.40, ktorá si vyžaduje predchádzajúce povolenie, príslušný orgán žiadosť posúdi a, ak je to relevantné, informuje prevádzkovateľa letiska:
1. o príslušných certifikačných špecifikáciách vydaných agentúrou, ktoré sú uplatniteľné na navrhovanú zmenu a ktoré sú platné ku dňu predloženia žiadosti, pokiaľ:
 - a) si žiadateľ nezvolí zhodu so zmenami, ktoré nadobudli účinnosť neskôr, alebo
 - b) príslušný orgán nezistí, že je potrebná zhoda s takýmito zmenami, ktoré nadobudli účinnosť neskôr;
 2. o akejkoľvek ďalšej certifikačnej špecifikácii vydanej agentúrou, ktorá podľa príslušného orgánu priamo súvisí s navrhovanou zmenou;
 3. o akejkoľvek osobitnej podmienke a zmene osobitných podmienok stanovených príslušným orgánom v súlade s článkom ADR.AR.C.025, ktorú príslušný orgán považuje za potrebnú, a
 4. o zmenenej predpisovej základni osvedčovania, pokiaľ má na ňu navrhovaná zmena vplyv.

▼B

- b) Príslušný orgán schváli zmenu, ak prevádzkovateľ letiska k spokojnosti príslušného orgánu preukáže súlad s požiadavkami uvedenými v ADR.OR.B.040, a pokiaľ je to uplatniteľné, s ADR.OR.E.005.
- c) Ak má schválená zmena vplyv na podmienky osvedčenia, príslušný orgán ich zmení.
- d) Príslušný orgán schvaľuje všetky podmienky, za akých prevádzkovateľ letiska počas tejto zmeny uskutočňuje prevádzku.
- e) Bez toho, aby boli dotknuté akékoľvek dodatočné opatrenia na presadzovanie, ak prevádzkovateľ letiska vykoná zmeny, ktoré si vyžadujú predchádzajúce povolenie, bez toho, aby získal povolenie príslušného orgánu podľa písmena a) príslušný orgán zváži, či je potrebné pozastaviť, obmedziť alebo zrušiť platnosť osvedčenia.
- f) Pri zmenách, ktoré si nevyžadujú predchádzajúce povolenie, príslušný orgán posúdi informácie, ktoré mu prevádzkovateľ letiska poskytne v oznámení v súlade s ADR.OR.B.040 písm. d), aby overil, či je jeho riadenie primerané a či dodržiava certifikačné špecifikácie a ostatné príslušné požiadavky, ktoré sa týkajú zmeny. V prípade akéhokoľvek nesúladu príslušný orgán:
 1. informuje prevádzkovateľa letiska o nesúlade a požiada ho o ďalšie zmeny a
 2. v prípade zistení úrovne 1 alebo úrovne 2 koná v súlade s článkom ADR.AR.C.055.

▼M4**ADR.AR.C.050 Vyhlásenie organizácií zodpovedných za poskytovanie AMS a oznamovanie zmien**

- a) Po prijatí vyhlásenia od organizácie zodpovednej za poskytovanie AMS, ktorá má v úmysle poskytovať takéto služby na letisku, alebo po prijatí oznámenia zmeny informácií uvedených vo vyhlásení príslušný orgán potvrdí prijatie vyhlásenia alebo oznámenie zmeny a overí, či vyhlásenie alebo oznámenie obsahuje všetky informácie požadované v prílohe III (časť ADR.OR).
- b) Ak vyhlásenie alebo oznámenie zmeny neobsahuje všetky informácie požadované podľa ustanovenia ADR.OR.F.005 prílohy III, alebo ak obsahuje informácie, ktoré nie sú v súlade s uplatniteľnými požiadavkami, príslušný orgán informuje organizáciu zodpovednú za poskytovanie AMS a prevádzkovateľa letiska, na ktorom sa takáto služba poskytuje, o nesúlade a požiada o ďalšie informácie. Ak to príslušný orgán považuje za potrebné, vykoná kontrolu organizácie. Ak sa nesúlad potvrdí, príslušný orgán prijme opatrenia, ako sa stanovuje v ustanovení ADR.AR.C.055 tejto prílohy.
- c) Príslušný orgán vedie register vyhlásení a oznámení zmeny organizácie zodpovednej za poskytovanie AMS, ktorá podlieha jeho dohľadu.

▼B**ADR.AR.C.055. Zistenia, pozorovania, nápravné opatrenia a opatrenia na presadzovanie**

- a) Príslušný orgán dohľadu v súlade s ADR.AR.C.005 písm. a) musí mať systém na analýzu toho, aký význam majú zistenia pre bezpečnosť.
- b) Zistenie úrovne 1 príslušný orgán vydá, ak zistí akýkoľvek významný nesúlad s predpisovou základňou osvedčovania letiska, s príslušnými požiadavkami nariadenia (ES) č. 216/2008 a jeho vykonávacími predpismi, s postupmi a príručkami prevádzkovateľa letiska alebo poskytovateľa služieb riadenia prevádzky na odbavovacej ploche, s podmienkami osvedčenia alebo s osvedčením alebo s obsahom vyhlásenia, ktorý znižuje alebo vážne ohrozuje bezpečnosť.

▼B

Za zistenie úrovne 1 sa považuje:

1. neposkytnutie prístupu príslušnému orgánu do priestorov letiska a zariadení prevádzkovateľa letiska alebo poskytovateľa služieb riadenia prevádzky na odbavovacej ploche, ako sa stanovuje v ADR.OR.C.015, počas bežného času prevádzky a po dvoch písomných žiadostiach;
 2. získanie alebo zachovanie platnosti osvedčenia pomocou falšovania predloženej dokumentácie;
 3. dôkaz nesprávneho alebo podvodného postupu pri používaní osvedčenia a
 4. absencia zodpovedného riadiaceho pracovníka.
- c) Zistenie úrovne 2 príslušný orgán vydá, ak zistí akýkoľvek nesúlad s predpisovou základňou osvedčovania letiska, s príslušnými požiadavkami nariadenia (ES) č. 216/2008 a jeho vykonávacími predpismi, s postupmi a príručkami prevádzkovateľa letiska alebo poskytovateľa služieb riadenia prevádzky na odbavovacej ploche, s podmienkami osvedčenia alebo s osvedčením alebo s obsahom vyhlásenia, ktorý by mohol znížiť alebo prípadne ohroziť bezpečnosť.
- d) Pri zaznamenaní zistenia počas dohľadu alebo iným spôsobom príslušný orgán bez toho, aby boli dotknuté akékoľvek dodatočné opatrenia požadované v nariadení (ES) č. 216/2008 a jeho vykonávacích predpisoch, písomne oznámi zistenie prevádzkovateľovi letiska alebo poskytovateľovi služieb riadenia prevádzky na odbavovacej ploche a požiada o vykonanie nápravných opatrení na odstránenie zisteného nesúladu(-ov).
1. V prípade zistení úrovne 1 príslušný orgán prijme okamžité a primerané opatrenia na zákaz alebo obmedzenie činností a v prípade potreby opatrenia na zrušenie osvedčenia alebo zrušenie registrácie vyhlásenia alebo na úplné alebo čiastočné obmedzenie alebo pozastavenie platnosti osvedčenia alebo vyhlásenia, v závislosti od rozsahu zistenia, pokiaľ prevádzkovateľ letiska alebo poskytovateľ služieb riadenia prevádzky na odbavovacej ploche neprijme úspešné nápravné opatrenie.
 2. V prípade zistení úrovne 2 príslušný orgán:
 - a) poskytne prevádzkovateľovi letiska alebo poskytovateľovi služieb riadenia prevádzky na odbavovacej ploche čas na vykonanie nápravných opatrení v rámci akčného plánu, primeraný povahe zistenia a
 - b) posúdi plán nápravných opatrení a ich vykonávanie, ktorý navrhol prevádzkovateľ letiska alebo poskytovateľ služieb riadenia prevádzky na odbavovacej ploche, a ak z hodnotenia vyplynie záver, že sú dostatočné na odstránenie nesúladu(-ov), prijme ich.
 3. Ak prevádzkovateľ letiska alebo poskytovateľ služieb riadenia prevádzky na odbavovacej ploche nepredloží prijateľný plán nápravných opatrení, ani nerealizuje nápravné opatrenia v časovej lehote, ktorú prijal alebo predĺžil príslušný orgán, hodnotenie zistenia sa zvýši na úroveň 1 a podniknú sa kroky uvedené v písmene d) bode 1.
 4. Príslušný orgán zaznamenáva všetky vlastné zistenia a v prípade potreby aj opatrenia na presadzovanie, ktoré uplatnil, ako aj všetky nápravné opatrenia a dátum ukončenia činnosti v súvislosti so zisteniami.

▼ B

- e) V tých prípadoch, ktoré si nevyžadujú zistenia úrovni 1 alebo 2, môže príslušný orgán predložiť pozorovania.

▼ M4

- f) Všetky zistenia vydané v súvislosti s organizáciou zodpovednou za poskytovanie AMS alebo akékoľvek pripomienky určené organizácii zodpovednej za poskytovanie AMS oznámi príslušný orgán prevádzkovateľovi letiska, na ktorom sa takáto služba poskytuje.

▼ B*PRÍLOHA III***▼ M4****Časť – Požiadavky na organizácie (časť ADR.OR)****▼ B****PODČASŤ A – VŠEOBECNÉ POŽIADAVKY (ADR.OR.A)****ADR.OR.A.005. Rozsah pôsobnosti**

Touto prílohou sa ustanovujú požiadavky, ktorými sa musia riadiť:

- a) prevádzkovateľ letiska podliehajúci nariadeniu (ES) č. 216/2008 v súvislosti s jeho osvedčovaním, riadením, príručkami a ďalšími povinnosťami a
- b) poskytovateľ služieb riadenia prevádzky na odbavovacej ploche.

ADR.OR.A.010. Príslušný orgán

Na účely tejto časti príslušný orgán je orgán určený členským štátom, na území ktorého sa letisko nachádza.

ADR.OR.A.015. Prostriedky preukázania zhody

- a) Prevádzkovateľ letiska alebo poskytovateľ služieb riadenia prevádzky na odbavovacej ploche môže na dosiahnutie súladu s nariadením (ES) č. 216/2008 a s jeho vykonávacími predpismi použiť alternatívne prostriedky preukázania zhody k prostriedkom, ktoré prijala agentúra.
- b) Ak chce prevádzkovateľ letiska alebo poskytovateľ služieb riadenia prevádzky na odbavovacej ploche popri prijateľných prostriedkoch preukázania zhody (AMC), ktoré prijala agentúra na dosiahnutie súladu s nariadením (ES) č. 216/2008 a jeho vykonávacími predpismi, použiť alternatívne prostriedky preukázania zhody, pred ich zavedením poskytne príslušnému orgánu podrobný opis alternatívnych prostriedkov preukázania zhody. Takýto opis obsahuje všetky revízie príručiek alebo postupov, ktoré môžu byť dôležité, ako aj hodnotenie, ktorým sa preukáže dodržiavanie vykonávacích predpisov.

Prevádzkovateľ letiska alebo poskytovateľ služieb riadenia prevádzky na odbavovacej ploche môže uplatňovať tieto alternatívne prostriedky preukázania zhody na základe predchádzajúceho povolenia príslušného orgánu a po prijatí oznámenia uvedeného podľa ADR.AR.A.015 písm. d).

- c) Ak služby riadenia prevádzky na odbavovacej ploche neposkytuje priamo prevádzkovateľ letiska, použitie alternatívnych prostriedkov preukázania zhody prevádzkovateľmi takýchto služieb v súlade s písmenami a) a b) si takisto vyžaduje predchádzajúci súhlas prevádzkovateľa letiska, na ktorom sa tieto služby poskytujú.

▼ M4**PODČASŤ B – OSVEDČOVANIE – LETISKÁ A PREVÁDZKOVATELIA LETÍSK (ADR.OR.B)****▼ B****ADR.OR.B.005. Certifikačné povinnosti letísk a prevádzkovateľov letísk**

Pred začatím prevádzky letiska alebo po zrušení výnimky v súlade s článkom 5 musí prevádzkovateľ letiska získať príslušné osvedčenie (osvedčenia), ktoré vydáva príslušný orgán.

ADR.OR.B.015. Žiadosť o osvedčenie

- a) Žiadosť o osvedčenie sa predloží formou a spôsobom, ktoré stanoví príslušný orgán.
- b) Žiadateľ príslušnému orgánu poskytne tieto informácie:

1. svoj úradný a obchodný názov, sídlo a poštovú adresu;

▼ B

2. informácie a údaje týkajúce sa:

i) miesta letiska;

▼ M3

ii) druhu prevádzky na letisku a súvisiaceho vzdušného priestoru a

▼ B

iii) konštrukčného riešenia a zariadení letiska v súlade s príslušnými certifikačnými špecifikáciami vydanými agentúrou;

3. akékoľvek navrhované odchýlky od identifikovaných príslušných certifikačných špecifikácií vydaných agentúrou;

4. dokumentáciu, ktorou preukáže, ako bude plniť príslušné požiadavky stanovené v nariadení (ES) č. 216/2008 a jeho vykonávacích predpisoch. Takáto dokumentácia obsahuje postup uvedený v letiskovej príručke, v ktorom sa opisuje, ako sa zmeny, ktoré si nevyžadujú predchádzajúce povolenie, budú riadiť a oznamovať príslušnému orgánu; následné zmeny tohto postupu si vyžadujú predchádzajúce povolenie príslušného orgánu;

5. dôkaz o vhodnosti zdrojov na prevádzku letiska v súlade s príslušnými požiadavkami;

6. zdokumentované dôkazy, ktoré preukazujú vzťah medzi žiadateľom a majiteľom letiska a/alebo majiteľom pozemku;

7. meno a relevantné informácie o zodpovednom riadiacom pracovníkovi a ostatných poverených osobách vyžadované podľa ADR.OR.D.015 a

8. kópiu letiskovej príručky vyžadovanú podľa ADR.OR.E.005.

c) Ak to príslušný orgán považuje za prijateľné, informácie uvedené v bodoch 7 a 8 sa môžu poskytnúť v neskoršej fáze, ktorú určí príslušný orgán, ale pred vydaním osvedčenia.

ADR.OR.B.025. Preukázanie zhody

a) Prevádzkovateľ letiska:

1. vykoná a zdokumentuje všetky potrebné opatrenia, kontroly, testy, hodnotenia bezpečnosti alebo cvičenia a preukáže príslušnému orgánu:

i) súlad s oznámenou predpisovou základňou osvedčovania, s certifikačnými špecifikáciami týkajúcimi sa zmeny, so všetkými bezpečnostnými smernicami a podľa potreby s príslušnými požiadavkami nariadenia (ES) č. 216/2008 a jeho vykonávacích predpisov;

ii) že letisko, ako aj jeho prekážková a ochranná rovina a ostatné plochy súvisiace s letiskom nemajú nijaké vlastnosti alebo charakteristiky, ktoré by boli nebezpečné pre prevádzku, a

▼ M3

iii) že letové postupy letiska a s nimi súvisiace zmeny boli vypracované v súlade s vykonávacím nariadením Komisie (EÚ) 2017/373 ⁽¹⁾.

▼ B

2. poskytne príslušnému orgánu prostriedky, ktorými preukázal súlad, a

3. oznámi príslušnému orgánu svoj súlad s písmenom a) bodom 1.

⁽¹⁾ Vykonávacie nariadenie Komisie (EÚ) 2017/373 z 1. marca 2017, ktorým sa stanovujú spoločné požiadavky na poskytovateľov manažmentu letovej prevádzky/leteckých navigačných služieb a na ostatné funkcie siete manažmentu letovej prevádzky, ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 482/2008, vykonávacie nariadenia (EÚ) č. 1034/2011, (EÚ) č. 1035/2011 a (EÚ) 2016/1377 a ktorým sa mení nariadenie (EÚ) č. 677/2011 (Ú. v. EÚ L 62, 8.3.2017, s. 1).

▼B

- b) Prevádzkovateľ letiska vedie a uchováva pre príslušný orgán dôležité konštrukčné informácie vrátane výkresov, správ o kontrolách, testoch a iných relevantných správ v súlade s ustanoveniami ADR.OR.D.035 a na požiadanie ich poskytne príslušnému orgánu.

ADR.OR.B.030. Podmienky osvedčenia a oprávnenia držiteľa osvedčenia

Prevádzkovateľ letiska dodržiava rozsah pôsobnosti a oprávnenia vymedzené v podmienkach, ktoré sa uvádzajú v prílohe k osvedčeniu.

ADR.OR.B.035. Zachovanie platnosti osvedčenia

- a) Osvedčenie zostane v platnosti za predpokladu, že:

1. prevádzkovateľ letiska bude dodržiavať súlad s príslušnými požiadavkami nariadenia (ES) č. 216/2008 a jeho vykonávacích predpisov a letisko bude naďalej v súlade s predpisovou základňou osvedčovania, pričom zohľadní ustanovenia týkajúce sa nakladania so zisteniami dohľadu, ako je uvedené v ADR.OR.C.020;
2. príslušný orgán bude mať zaručený prístup k organizácii prevádzkovateľa letiska, ako je stanovené v ADR.OR.C.015, aby mohol overiť, či sa zachováva súlad s príslušnými požiadavkami nariadenia (ES) č. 216/2008 a jeho vykonávacích predpisov, a
3. sa od osvedčenia neodstúpi, alebo nebude zrušené.

- b) Po zrušení osvedčenia alebo odstúpení od neho sa osvedčenie bezodkladne vráti príslušnému orgánu.

▼M4**▼B****ADR.OR.B.040. Zmeny**

- a) Všetky zmeny:

1. ovplyvňujúce podmienky osvedčenia, jeho predpisovú základňu osvedčovania a vybavenie letiska rozhodujúce z hľadiska bezpečnosti alebo
2. významne ovplyvňujúce prvky systému riadenia prevádzkovateľa letiska požadované v ADR.OR.D.005 písm. b)

si vyžadujú predchádzajúce povolenie príslušného orgánu.

- b) V prípade ostatných zmien, ktoré si vyžadujú predchádzajúce povolenie v súlade s nariadením (ES) č. 216/2008 a jeho vykonávacími predpismi, prevádzkovateľ letiska požiada o povolenie a získa povolenie, ktoré vydáva príslušný orgán.

- c) Žiadosť o zmenu v súlade s písmenom a) alebo b) musí podať, skôr než uskutoční akúkoľvek zmenu, aby umožnil príslušnému orgánu stanoviť, či sa zachováva súlad s nariadením (ES) č. 216/2008 a jeho vykonávacími predpismi, a v prípade potreby zmeniť osvedčenie a súvisiace podmienky, ktoré sú jeho prílohou.

Zmena sa uskutoční až po získaní formálneho povolenia od príslušného orgánu v súlade s ADR.AR.C.040.

Počas zmien bude prevádzkovateľ letiska fungovať za podmienok, ktoré schváli príslušný orgán.

▼ B

- d) Zmeny, ktoré si nevyžadujú predchádzajúce povolenie, sa riadia a oznamujú príslušnému orgánu, ako je stanovené v postupe, ktorý schválil príslušný orgán v súlade s ADR.AR.C.035 písm. h).
- e) Prevádzkovateľ letiska poskytne príslušnému orgánu zodpovedajúcu dokumentáciu v súlade s písmenom f) a ADR.OR.E.005.
- f) V rámci svojho systému riadenia, ktorý je vymedzený v ADR.OR.D.005 prevádzkovateľ letiska, ktorý žiada o zmenu v súvislosti s letiskom, jeho prevádzkou, jeho organizáciou alebo jeho systémom riadenia:
 1. určí vzájomnú závislosť medzi všetkými dotknutými stranami a naplánuje a vykoná hodnotenie bezpečnosti v koordinácii s týmito organizáciami;
 2. systematicky zosúladí predpoklady a zmiemňovacie opatrenia so všetkými dotknutými stranami;
 3. zabezpečí komplexné hodnotenie zmeny vrátane akýchkoľvek potrebných interakcií a
 4. zabezpečí, aby sa vypracovali a zdokumentovali úplné a platné argumenty, dôkazy a kritériá bezpečnosti na podloženie hodnotenia bezpečnosti a aby daná zmena viedla k zlepšeniu bezpečnosti, pokiaľ je to prakticky uskutočniteľné.

ADR.OR.B.050. Zachovanie súladu s certifikačnými špecifikáciami agentúry

Prevádzkovateľ letiska po zmene certifikačných špecifikácií stanovených agentúrou:

- a) vykoná kontrolu, aby identifikoval všetky certifikačné špecifikácie, ktoré sa vzťahujú na letisko, a
- b) ak je to relevantné, začne postup zmien v súlade s ADR.OR.B.040 a vykoná potrebné zmeny na letisku.

▼ M4**▼ B****ADR.OR.B.065. Ukončenie prevádzky**

Prevádzkovateľ, ktorý má v úmysle ukončiť prevádzku letiska:

- a) čo najskôr informuje príslušný orgán;
- b) poskytne túto informáciu príslušnému poskytovateľovi leteckej informačnej služby;
- c) vráti osvedčenie príslušnému orgánu ku dňu ukončenia prevádzky a
- d) zabezpečí prijatie príslušných opatrení, aby sa zabránilo neplánovanému použitiu letiska lietadlami, pokiaľ príslušný orgán nepovolí používanie letiska na iné účely.

▼ M4**ADR.OR.B.070 Ukončenie poskytovania služby riadenia prevádzky na odbovacej ploche**

Prevádzkovateľ letiska:

- a) prijíma vhodné opatrenia, aby zaistil posúdenie a minimalizovanie bezpečnostných rizík vyplývajúcich z ukončenia prevádzky;
- b) poskytuje príslušnému poskytovateľovi leteckých informačných služieb informácie o opatreniach uvedených v písmene a).

▼B**PODČASŤ C – ĎALŠIE POVINNOSTI PREVÁDZKOVATEĽA LETISKA
(ADR.OR.C)****ADR.OR.C.005. Povinnosti prevádzkovateľa letiska**

- a) Prevádzkovateľ letiska je zodpovedný za bezpečnú prevádzku a údržbu letiska v súlade:
1. s nariadením (ES) č. 216/2008 a s jeho vykonávacími predpismi;
 2. s podmienkami osvedčenia;
 3. s obsahom letiskovej príručky a
 4. s akýmkoľvek inými príručkami týkajúcimi sa vybavenia letiska, ktoré je na letisku k dispozícii, ak je to potrebné.
- b) Prevádzkovateľ letiska priamo zabezpečuje alebo prípadne prostredníctvom dohôd so zodpovednými subjektmi koordinuje poskytovanie týchto služieb:
1. poskytovanie leteckých navigačných služieb, ktoré sú primerané objemu dopravy a prevádzkovým podmienkam na letisku, a
 2. vypracovanie a zachovávanie letových postupov v súlade s uplatniteľnými požiadavkami.
- c) Prevádzkovateľ letiska pracuje v koordinácii s príslušným orgánom s cieľom zabezpečiť, aby sa informácie s významom pre bezpečnosť lietadiel uviedli v letiskovej príručke a uverejnili, ak je to potrebné. Tieto informácie zahŕňajú:
1. výnimky alebo odchýlky, ktoré uplatniteľné požiadavky umožňujú;
 2. ustanovenia, v prípade ktorých príslušný orgán prijal rovnocennú úroveň bezpečnosti ako súčasť predpisovej základne osvedčovania, a
 3. osobitné podmienky a obmedzenia v súvislosti s použitím letiska.
- d) Ak na letisku vzniknú nebezpečné podmienky, prevádzkovateľ letiska bez zbytočného odkladu prijme všetky potrebné opatrenia s cieľom zabezpečiť, aby lietadlá nepoužívali tie časti letiska, ktoré ohrozujú bezpečnosť.

▼M6

- e) Prevádzkovateľ letiska s cieľom zaistiť bezpečnú prevádzku lietadiel na letisku poskytuje a udržiava, priamo alebo prostredníctvom dohôd s tretími stranami, vizuálne a nevizuálne prostriedky, meteorologické zariadenia a akékoľvek iné vybavenie zodpovedajúce druhu prevádzky vykonávanej na letisku.

▼B**ADR.OR.C.015. Prístup****▼M4**

S cieľom stanoviť, či sa dodržiava súlad s príslušnými požiadavkami nariadenia (EÚ) 2018/1139 a delegovaných a vykonávacích aktov prijatých na jeho základe, prevádzkovateľ letiska umožní prístup každej osobe, ktorej príslušný orgán vydal oprávnenie:

▼B

- a) ku všetkým zariadeniam, dokumentom, záznamom, údajom, postupom alebo akýmkoľvek iným materiálom súvisiacim s jeho činnosťou, na ktorú sa vzťahuje osvedčenie alebo vyhlásenie, či už ju vykonáva alebo nevykonáva na základe zmluvy, a
- b) aby vykonala akékoľvek opatrenie, kontrolu, test, hodnotenie alebo cvičenie, ktoré príslušný orgán považuje za potrebné.

ADR.OR.C.020. Zistenia a nápravné opatrenia**▼M4**

Po prijatí oznámenia o zisteniach prevádzkovateľ letiska:

▼B

- a) určí hlavnú príčinu nesúladu;
- b) stanoví nápravný akčný plán a
- c) preukáže vykonávanie nápravných opatrení k spokojnosti príslušného orgánu v období dohodnutom s týmto orgánom, ako je stanovené v ADR.AR.C.055d).

▼ M4**ADR.OR.C.025. Okamžitá reakcia na bezpečnostný problém – súlad s bezpečnostnými smernicami**

Prevádzkovateľ letiska uplatňuje všetky bezpečnostné opatrenia vrátane bezpečnostných smerníc prijatých príslušným orgánom v súlade s ADR.AR.A.030 písm. c) a ADR.AR.A.040 prílohy II.

▼ B**ADR.OR.C.030. Hlásenie udalostí****▼ M4**

- a) Prevádzkovateľ letiska informuje príslušný orgán a všetky ostatné organizácie, ktoré musí informovať na základe požiadavky štátu, v ktorom sa letisko nachádza, o všetkých nehodách, závažných incidentoch a udalostiach, ako je stanovené v nariadení Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 996/2010 ⁽¹⁾ a v nariadení (EÚ) č. 376/2014.

▼ B

- b) Bez toho, aby bolo dotknuté písmeno a), prevádzkovateľ hlási príslušnému orgánu a organizácii zodpovednej za konštrukciu vybavenia letiska, každý nedostatok, technickú chybu, prekročenie technických obmedzení, udalosť alebo iné neobvyklé okolnosti, ktoré ohrozili alebo mohli ohroziť bezpečnosť a ktoré sa neskončili nehodou alebo závažným incidentom.

- c) Bez toho, aby bolo dotknuté nariadenie (EÚ) č. 996/2010 a smernica 2003/42/ES, nariadenie Komisie (ES) č. 1321/2007 ⁽²⁾ a nariadenie Komisie (ES) č. 1330/2007 ⁽³⁾, správy uvedené v písmenách a) a b) sa vypracujú v podobe a spôsobom, ktorý stanoví príslušný orgán, a budú obsahovať všetky dôležité informácie o podmienkach, ktoré sú prevádzkovateľovi letiska alebo poskytovateľovi služieb riadenia prevádzky na odbavovacej ploche známe.

▼ M4

- d) Prevádzkovateľ letiska vypracuje správy do 72 hodín od zistenia okolností, ktorých sa správa týka, pokiaľ tomu nezabránia mimoriadne okolnosti.
- e) Tam, kde je to možné, prevádzkovateľ letiska vypracuje následnú správu, v ktorej uvedie podrobnosti o opatreniach, ktoré má v úmysle podniknúť na zabránenie podobným udalostiam v budúcnosti, hneď ako dané opatrenia určí. Uvedenú správu vypracuje v podobe a spôsobom, ktoré stanoví členský štát.

▼ B**ADR.OR.C.040. Protipožiarna prevencia**

Prevádzkovateľ letiska vytvorí a zavedie postupy s cieľom zakázať:

- a) fajčenie na pohybovej ploche, iných prevádzkových plochách letiska alebo v priestoroch letiska, kde je uskladnené palivo alebo iný horľavý materiál;
- b) manipuláciu s otvoreným plameňom alebo vykonávanie činnosti, ktorá by predstavovala nebezpečenstvo požiaru:

1. v priestoroch letiska, kde je uskladnené palivo alebo iný horľavý materiál;
2. na pohybovej ploche alebo iných prevádzkových plochách letiska, pokiaľ to nepovolil prevádzkovateľ letiska.

⁽¹⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 996/2010 z 20. októbra 2010 o vyšetrovaní a prevencii nehôd a incidentov v civilnom letectve a o zrušení smernice 94/56/ES (Ú. v. EÚ L 295, 12.11.2010, s. 35).

⁽²⁾ Ú. v. EÚ L 294, 13.11.2007, s. 3.

⁽³⁾ Ú. v. EÚ L 295, 14.11.2007, s. 7.

▼B**ADR.OR.C.045. Užívanie alkoholu, psychoaktívnych látok a liekov**

a) Prevádzkovateľ letiska zavedie postupy týkajúce sa miery užívania alkoholu, psychoaktívnych látok a liekov:

1. zamestnancami, ktorí sa podieľajú na prevádzke, záchranných a hasičských službách a údržbe letiska;
2. osobami bez sprievodu, ktoré pracujú na pohybovej ploche alebo iných prevádzkových plochách letiska.

b) Tieto postupy zahŕňajú požiadavky, podľa ktorých takéto osoby nesmú:

1. konzumovať alkohol v čase výkonu služby;
2. vykonávať akékoľvek povinnosti pod vplyvom:
 - i) alkoholu alebo akejkoľvek psychoaktívnej látky alebo
 - ii) akýchkoľvek liekov, ktoré môžu ovplyvniť ich schopnosti tak, že by to mohlo ohroziť bezpečnosť.

▼M4**PODČASŤ D – RIADENIE – PREVÁDZKOVATELIA LETÍSK (ADR.OR.D)****▼B****ADR.OR.D.005. Systém riadenia**

a) Prevádzkovateľ letiska zavedie a udržiava systém riadenia zahŕňajúci systém manažmentu bezpečnosti.

b) Systém riadenia zahŕňa:

1. jednoznačne vymedzené hranice zodpovednosti prevádzkovateľa letiska vrátane priamej zodpovednosti najvyšších riadiacich pracovníkov za bezpečnosť;
2. opis celkovej koncepcie a zásad prevádzkovateľa letiska týkajúcich sa bezpečnosti, ktorý sa nazýva bezpečnostná politika, podpísané zodpovedným riadiacim pracovníkom;
3. formálny postup, ktorým sa zabezpečí identifikácia nebezpečenstiev prevádzky;
4. formálny postup, ktorým sa zabezpečí analýza, hodnotenie a zmiernovanie bezpečnostných rizík prevádzky letiska;
5. prostriedky na overenie úrovne bezpečnosti organizácie prevádzkovateľa letiska, pokiaľ ide o ukazovatele výkonnosti v oblasti bezpečnosti a ciele výkonnosti v oblasti bezpečnosti podľa systému manažmentu bezpečnosti, a na potvrdenie efektívnosti mechanizmov kontroly bezpečnostných rizík;
6. formálny postup na:
 - i) identifikáciu zmien v rámci organizácie prevádzkovateľa letiska, systému riadenia, letiska alebo jeho prevádzky, ktoré môžu ovplyvniť zavedené procesy, postupy a služby;
 - ii) opis opatrení na zabezpečenie výkonnosti v oblasti bezpečnosti pred vykonaním zmien a
 - iii) odstránenie alebo úpravu mechanizmov kontroly bezpečnostných rizík, ktoré už nie sú potrebné alebo efektívne v dôsledku zmien prevádzkového prostredia;
7. formálne postupy na kontrolu systému manažmentu uvedeného v písmene a), na zistenie príčin nízkej výkonnosti systému manažmentu bezpečnosti, určenie vplyvu takejto nízkej výkonnosti na prevádzku a odstránenie alebo zmiernenie týchto príčin;

▼ B

8. program bezpečnostného výcviku, ktorým sa zabezpečí, že zamestnanci podieľajúci sa na prevádzke, na záchranných a hasičských operáciách, na údržbe a riadení letiska budú vycvičení a spôsobilí na výkon povinností súvisiacich so systémom manažmentu bezpečnosti;
 9. formálne prostriedky na bezpečnostnú komunikáciu, ktorou sa zabezpečí plná informovanosť personálu o systéme manažmentu bezpečnosti, šírenie informácií s rozhodujúcim významom pre bezpečnosť a ktorou sa objasnia dôvody prijatia bezpečnostných opatrení a zavedenia alebo zmeny bezpečnostných postupov;
 10. koordináciu systému manažmentu bezpečnosti s letiskovým plánom núdzovej reakcie a koordináciu letiskového plánu núdzovej reakcie s plánmi núdzovej reakcie tých organizácií, s ktorými počas poskytovania letiskových služieb nevyhnutne prichádza do kontaktu, a
 11. formálny postup na monitorovanie plnenia príslušných požiadaviek zo strany organizácie.
- c) Prevádzkovateľ letiska zdokumentuje všetky základné procesy systému riadenia.
- d) Systém riadenia je primeraný veľkosti organizácie a jej činnostiam, pričom sa zohľadňujú nebezpečenstvá a súvisiace riziká vyplývajúce z týchto činností.
- e) V prípade, že prevádzkovateľ letiska je zároveň držiteľom osvedčenia na poskytovanie leteckých navigačných služieb, zabezpečí, aby systém riadenia zahŕňal všetky činnosti v rozsahu jeho osvedčenia.

▼ M5**ADR.OR.D.007. Správa leteckých údajov a leteckých informácií**

- a) V rámci systému riadenia prevádzkovateľ letiska zavedie a udržiava systém riadenia kvality zahŕňajúci tieto činnosti:
1. jeho činnosti súvisiace s leteckými údajmi;
 2. jeho činnosti súvisiace s poskytovaním leteckých informácií.
- b) Prevádzkovateľ letiska v rámci svojho systému riadenia vytvorí systém riadenia bezpečnostnej ochrany s cieľom zaistiť bezpečnostnú ochranu prevádzkových údajov, ktoré prijíma, tvorí alebo inak používa, tak, aby bol prístup k nim vyhradený len pre oprávnené osoby.
- c) V systéme riadenia bezpečnostnej ochrany prevádzkovateľa letiska sa vymedzujú tieto prvky:
1. postupy súvisiace s posudzovaním rizík bezpečnosti údajov a ich zmierňovaním, monitorovaním bezpečnostnej ochrany a jej zlepšovaním, preskúvaním bezpečnostnej ochrany a šírením poznatkov;
 2. prostriedky určené na zistenie narušenia bezpečnostnej ochrany a na upozornenie pracovníkov vhodnými výstražnými signálmi;
 3. prostriedky na zvládanie následkov narušenia bezpečnostnej ochrany a na identifikovanie nápravných opatrení a postupov na zmiernenie účinkov s cieľom zabrániť ich opätovnému výskytu.
- d) Prevádzkovateľ letiska zabezpečí bezpečnostnú previerku svojich zamestnancov s ohľadom na bezpečnostnú ochranu leteckých údajov.

▼ M5

- e) Prevádzkovateľ letiska prijme nevyhnutné opatrenia na ochranu svojich leteckých údajov pred kybernetickými hrozbami.

▼ B**ADR.OR.D.010. Obstarávané činnosti**

- a) Obstarávané činnosti zahŕňajú všetky činnosti v rámci rozsahu pôsobnosti prevádzkovateľa letiska v súlade s podmienkami osvedčenia, ktoré vykonávajú iné organizácie, ktoré sú buď samy držiteľmi osvedčenia na vykonávanie tejto činnosti, alebo ak nie sú držiteľmi osvedčenia, pracujú na základe povolenia prevádzkovateľa letiska. Prevádzkovateľ letiska zabezpečí, aby pri obstarávaní alebo nákupe akejkoľvek časti jeho činnosti, obstarávaná alebo zakúpená služba alebo vybavenie alebo systém spĺňali príslušné požiadavky.
- b) Keď prevádzkovateľ letiska obstaráva časť svojej činnosti od organizácie, ktorá sama nie je držiteľom osvedčenia v súlade s touto časťou, aby mohla vykonávať takúto činnosť, obstarávaná organizácia pracuje na základe povolenia prevádzkovateľa letiska a pod jeho dohľadom. Prevádzkovateľ letiska zabezpečí, aby mal príslušný orgán prístup k obstarávanej organizácii, aby mohol stanoviť, či zachováva nepretržitý súlad s príslušnými požiadavkami.

ADR.OR.D.015. Požiadavky na personál

- a) Prevádzkovateľ letiska vymenuje zodpovedného riadiaceho pracovníka, ktorý má oprávnenie na zaistenie toho, že všetky činnosti je možné financovať a vykonávať v súlade s príslušnými požiadavkami. Zodpovedný riadiaci pracovník je zodpovedný za vytvorenie a udržiavanie efektívneho systému riadenia.
- b) Prevádzkovateľ letiska vymenuje osoby zodpovedné za riadenie a dohľad nad týmito oblasťami:

1. prevádzkové služby letiska a
2. údržba letiska.

- c) Prevádzkovateľ letiska vymenuje osobu alebo skupinu osôb zodpovedných za vytvorenie, údržbu a každodenné riadenie systému manažmentu bezpečnosti.

Tieto osoby konajú nezávisle od ostatných riadiacich pracovníkov v rámci organizácie, majú priamy prístup k riadiacemu pracovníkovi zodpovednému za bezpečnostné záležitosti a podliehajú zodpovednému riadiacemu pracovníkovi.

- d) Prevádzkovateľ letiska má dostatočný a kvalifikovaný personál na plnenie plánovaných úloh a činností, ktoré je potrebné vykonávať v súlade s príslušnými požiadavkami.
- e) Prevádzkovateľ letiska prideli na vykonávanie vymedzených úloh a povinností dostatočný počet zamestnancov vykonávajúcich dozor nad personálom, pričom zohľadní štruktúru organizácie a počet zamestnancov.
- f) Prevádzkovateľ letiska zabezpečí, aby zamestnanci podieľajúci sa na prevádzke, údržbe a riadení letiska mali primeraný výcvik v súlade s výcvikovým programom.

▼ M5**ADR.OR.D.017. Výcvikový program a program preskúšania odbornej spôsobilosti**

- a) Prevádzkovateľ letiska zriadi a zavedie výcvikový program pre zamestnancov podieľajúcich sa na prevádzke, údržbe a riadení letiska, aby sa zabezpečila kontinuálna spôsobilosť zamestnancov a aby sa oboznamovali s pravidlami a postupmi súvisiacimi s prevádzkou letiska a vzťahu ich funkcií a úloh k celkovej prevádzke letiska.

▼ **M5**

b) Výcvik uvedený v písmene a) musí:

1. zahŕňať úvodný, udržiavací, opakovací a pokračovací výcvik;
2. byť primeraný funkciám a úlohám zamestnancov;
3. zahŕňať uplatniteľné prevádzkové postupy a požiadavky letiska, ako aj vedenie vozidiel.

c) Prevádzkovateľ letiska zabezpečí, aby všetci ostatní zamestnanci vrátane zamestnancov iných organizácií prevádzkujúcich alebo poskytujúcich služby na letisku, ktorí sú oprávnení na nesprevádzaný prístup na pohybovú plochu a iné prevádzkové priestory letiska, boli primerane vycvičení a kvalifikovaní na takýto nesprevádzaný prístup.

d) Výcvik uvedený v písmene c) musí:

1. zahŕňať úvodný, udržiavací, opakovací a pokračovací výcvik;
2. zahŕňať uplatniteľné prevádzkové postupy a požiadavky letiska, ako aj vedenie vozidiel.

e) Prevádzkovateľ letiska zabezpečí, aby zamestnanci uvedení v písmenách a) a c) úspešne absolvovali potrebný úvodný výcvik pred tým, než budú môcť:

1. plniť si svoje povinnosti bez dozoru;
2. mať nesprevádzaný prístup na pohybovú plochu a iné prevádzkové priestory letiska.

Súčasťou úvodného výcviku je teoretický a praktický výcvik primeranej dĺžky a hodnotenie spôsobilosti zamestnancov po poskytnutí výcviku.

f) Aby si mohli zamestnanci plniť povinnosti bez dozoru a boli oprávnení na nesprevádzaný prístup na pohybovú plochu a iné prevádzkové priestory letiska, ak nie je v tejto časti a časti ADR.OPS stanovené inak, prevádzkovateľ letiska zabezpečí, aby zamestnanci uvedení v písmenách a) a c) boli vycvičení v oblasti pravidiel a postupov súvisiacich s prevádzkou letiska tak, že absolvujú:

1. udržiavací výcvik v intervaloch nepresahujúcich 24 mesiacov od absolvovania úvodného výcviku. Ak sa udržiavací výcvik vykoná počas posledných 3 kalendárnych mesiacov intervalu, obdobie nového intervalu sa počíta od dátumu skončenia platnosti pôvodného intervalu;
2. opakovací výcvik, a to pred plnením si svojich povinností bez dozoru alebo pred získaním oprávnenia na nesprevádzaný prístup na pohybovú plochu a iné prevádzkové priestory letiska, ak nevykonávali svoje povinnosti počas obdobia najmenej 3 a najviac 12 po sebe nasledujúcich mesiacov. V prípade neprítomnosti dlhšej ako 12 po sebe nasledujúcich mesiacov takíto zamestnanci musia absolvovať úvodný výcvik v súlade s písmenom c);
3. v prípade potreby pokračovací výcvik z dôvodu zmien ich prevádzkového prostredia alebo pridelených úloh.

g) Prevádzkovateľ letiska zriadi a zavedie program preskúšania odbornej spôsobilosti pre zamestnancov uvedených v písmene a) a zabezpečí, aby zamestnanci uvedení v písmene c) preukázali svoje spôsobilosti pri plnení svojich úloh v súlade s programom preskúšania odbornej spôsobilosti s cieľom:

1. zabezpečiť ich kontinuálnu spôsobilosť;
2. zabezpečiť, aby boli oboznámení s pravidlami a postupmi súvisiacimi s ich funkciami a úlohami.

▼ M5

Pokiaľ nie je v tejto časti a v časti ADR.OPS stanovené inak, prevádzkovateľ letiska zabezpečí, aby osoby uvedené v písmenách a) a c) absolvovali preskúšanie odbornej spôsobilosti v intervaloch nepresahujúcich 24 mesiacov od absolvovania úvodného výcviku.

- h) Prevádzkovateľ letiska zabezpečí, aby:
1. výcvik poskytovali primerane kvalifikovaní a skúsení inštruktori a hodnotenia a preskúšania odbornej spôsobilosti vykonávali primerane kvalifikovaní a skúsení hodnotitelia;
 2. sa na poskytovanie výcviku a prípadne vykonávanie preskúšania odbornej spôsobilosti používali vhodné zariadenia, prostriedky a vybavenie.
- i) Prevádzkovateľ letiska zriadi a zavedie postupy na vykonávanie výcvikového programu a programu preskúšania odbornej spôsobilosti a:
1. vedie príslušné záznamy o kvalifikácii, výcviku a preskúšaní odbornej spôsobilosti, aby mohol preukázať splnenie tejto požiadavky;
 2. na požiadanie sprístupní tieto záznamy dotýčným zamestnancom;
 3. ak sa osoba zamestná u iného zamestnávateľa, na požiadanie sprístupní tieto záznamy o dotýčnej osobe novému zamestnávateľovi.

▼ B**ADR.OR.D.020. Požiadavky na zariadenia**

- a) Prevádzkovateľ letiska zabezpečí, aby jeho zamestnanci alebo zamestnanci zamestnávaní subjektmi, od ktorých prevádzkovateľ obstaráva poskytovanie služieb prevádzky a údržby letiska, mali k dispozícii vhodné a primerané zariadenia.
- b) Prevádzkovateľ letiska v súlade s technickými pokynmi určí príslušné priestory na letisku, ktoré sa použijú na uskladnenie nebezpečného tovaru prepravovaného cez letisko.

ADR.OR.D.025. Koordinácia s inými organizáciami

Prevádzkovateľ letiska:

- a) zabezpečí, aby systém riadenia letiska zahŕňal koordináciu a prepojenie s bezpečnostnými postupmi iných organizácií, ktoré na letisku vykonávajú prevádzku alebo poskytujú služby, a
- b) zabezpečí, aby tieto organizácie zaviedli bezpečnostné postupy na splnenie príslušných požiadaviek nariadenia (ES) č. 216/2008 a jeho vykonávacích predpisov a požiadaviek stanovených v letiskovej príručke.

ADR.OR.D.027. Bezpečnostné programy

Prevádzkovateľ letiska:

- a) vytvorí, vedie a vykonáva programy na podporu bezpečnosti a výmenu informácií týkajúcich sa bezpečnosti a
- b) vyžaduje, aby organizácie, ktoré na letisku vykonávajú prevádzku alebo poskytujú služby, boli zapojené do týchto programov.

ADR.OR.D.030. Systém bezpečnostného hlásenia

- a) Prevádzkovateľ letiska vytvorí a zavedie systém bezpečnostného hlásenia, ktorý budú používať všetci zamestnanci a organizácie, ktoré na letisku vykonávajú prevádzku alebo poskytujú služby, s cieľom podporiť bezpečnosť na letisku a jeho bezpečné používanie.

▼B

- b) Prevádzkovateľ letiska v súlade s ADR.OR.D.005 písm. b) bodom 3:
1. vyžaduje, aby zamestnanci a organizácie uvedené v písmene a) používali systém bezpečnostného hlásenia na povinné hlásenie všetkých nehôd, závažných incidentov a udalostí a
 2. zabezpečí, aby sa systém bezpečnostného hlásenia mohol používať na dobrovoľné hlásenie všetkých chýb, nedostatkov a bezpečnostných hrozieb, ktoré môžu mať vplyv na bezpečnosť.
- c) Systém bezpečnostného hlásenia chráni totožnosť oznamovateľa, podporuje dobrovoľné hlásenie a poskytuje možnosť anonymného podávania správ.
- d) Prevádzkovateľ letiska:
1. zaznamená všetky podané správy;
 2. analyzuje a posudzuje, podľa potreby, správy s cieľom riešiť bezpečnostné nedostatky a identifikovať tendencie;
 3. zabezpečí, aby sa všetky organizácie, ktoré na letisku vykonávajú prevádzku alebo poskytujú služby, ktoré súvisia s bezpečnosťou, zúčastnili na analýze týchto správ a aby sa vykonali všetky identifikované nápravné a/alebo preventívne opatrenia,
 4. vykonáva vyšetrovania správ podľa potreby a
 5. vyhýba sa prisudzovaniu viny v súlade so zásadami kultúry primeranosti.

ADR.OR.D.035. Vedenie záznamov

- a) Prevádzkovateľ letiska zriadi primeraný systém vedenia záznamov zahŕňajúci všetky jeho činnosti vykonávané podľa nariadenia (ES) č. 216/2008 a jeho vykonávacích predpisov.
- b) Formát záznamov sa presne stanoví v letiskovej príručke.
- c) Záznamy sa uchovávajú spôsobom, ktorým sa zabezpečí ich ochrana pred poškodením, úpravou a krádežou.
- d) Záznamy sa uchovávajú najmenej päť rokov, okrem ďalej uvedených záznamov, ktoré sa uchovávajú takto:
1. predpisová základňa osvedčovania letiska, používané alternatívne prostriedky preukázania zhody a aktuálne osvedčenie (osvedčenia) letiska alebo prevádzkovateľa letiska počas celého obdobia platnosti osvedčenia;
 2. dohody s inými organizáciami počas celého obdobia platnosti týchto dohôd;
 3. príručky vybavenia letiska alebo systémov používaných na letisku počas celého obdobia ich používania na letisku;
 4. správy o hodnotení bezpečnosti počas celej doby trvania systému/postupu/činnosti;
 5. záznamy o výcviku a kvalifikácii a zdravotné záznamy zamestnancov, ako aj preskúšania ich odbornej spôsobilosti, podľa potreby, počas najmenej štyroch rokov po ukončení ich zamestnaneckého vzťahu alebo dovtedy, kým nevykoná v oblasti ich zamestnaneckého vzťahu audit príslušný orgán;

▼M5

6. aktuálna verzia registra nebezpečenstiev;
7. vodičské oprávnenia a prípadne certifikáty o jazykovej spôsobilosti počas najmenej štyroch rokov po ukončení ich zamestnaneckého vzťahu alebo do odňatia alebo zrušenia oprávnenia na vedenie vozidla alebo dovtedy, kým príslušný orgán nevykoná v tejto oblasti činnosti audit, a

▼ **M5**

8. oprávnenia vozidiel a záznamy prevádzkovateľa letiska o údržbe vozidiel počas najmenej štyroch rokov po vyradení vozidla z prevádzky alebo dovedy, kým príslušný orgán nevykoná v tejto oblasti audit.

▼ **B**

- e) Na všetky záznamy sa vzťahujú príslušné právne predpisy v oblasti ochrany údajov.

PODČASŤ E – LETISKOVÁ PRÍRUČKA A DOKUMENTÁCIA (ADR.OR.E)

ADR.OR.E.005. Letisková príručka

- a) Prevádzkovateľ letiska vypracuje a uchováva letiskovú príručku.
- b) Obsah letiskovej príručky musí zohľadňovať predpisovú základňu osvedčovania a požiadavky stanovené v tejto časti a v časti ADR.OPS, ak je to potrebné, a nesmie byť v rozpore s podmienkami osvedčenia. Letisková príručka obsahuje alebo odkazuje na všetky potrebné informácie týkajúce sa bezpečného používania, prevádzky a údržby letiska, jeho vybavenia, ako aj prekážkovej roviny, ochranej roviny a iných plôch súvisiacich s letiskom.
- c) Letisková príručka sa môže vydať v samostatných častiach.
- d) Prevádzkovateľ letiska zabezpečí, aby mali všetci zamestnanci letiska a všetci ostatní zamestnanci príslušných organizácií jednoduchý prístup k častiam letiskovej príručky, ktoré sa týkajú ich povinností a zodpovedností.
- e) Prevádzkovateľ letiska:
 1. predloží príslušnému orgánu plánované zmeny a revízie letiskovej príručky v prípade položiek, ktoré si vyžadujú predchádzajúce povolenie v súlade s ADR.OR.B.040, pred dátumom platnosti týchto zmien a zabezpečí, aby nevstúpili do platnosti pred získaním povolenia príslušného orgánu, alebo
 2. predloží príslušnému orgánu plánované zmeny a revízie letiskovej príručky pred dátumom platnosti týchto zmien, ak sa navrhované zmeny alebo revízie letiskovej príručky musia iba oznámiť príslušnému orgánu v súlade s ADR.OR.B.040 písm. d) a ADR.OR.B.015 písm. b).
- f) Bez ohľadu na písmeno e), ak sú zmeny, doplnenia alebo revízie nevyhnutné v záujme bezpečnosti, môžu sa uverejniť a uplatňovať okamžite za predpokladu, že bola podaná žiadosť o povolenie.
- g) Prevádzkovateľ letiska:
 1. skontroluje obsah letiskovej príručky, zabezpečí, aby bola aktuálna, a v prípade potreby ju zmení;
 2. zapracuje všetky zmeny a revízie, ktoré vyžaduje príslušný orgán, a
 3. informuje všetkých zamestnancov letiska a iné príslušné organizácie o zmenách, ktoré sa týkajú ich povinností a zodpovedností.
- h) Prevádzkovateľ letiska zabezpečí, aby sa všetky informácie pochádzajúce z iných schválených dokumentov a všetky zmeny týchto informácií riadne premietli do letiskovej príručky. Táto skutočnosť prevádzkovateľovi letiska nebráni, aby v letiskovej príručke uverejňoval konzervatívnejšie údaje a postupy.

▼ B

- i) Prevádzkovateľ letiska zabezpečí, aby:
 - 1. bola letisková príručka napísaná v jazyku, ktorý je prijateľný pre príslušný orgán, a
 - 2. si všetci zamestnanci mohli prečítať tie časti letiskovej príručky a iné prevádzkové podklady týkajúce sa ich povinností a zodpovedností v jazyku, ktorému rozumejú.
- j) Prevádzkovateľ letiska zabezpečí, aby letisková príručka:
 - 1. bola podpísaná zodpovedným riadiacim pracovníkom letiska;
 - 2. mala tlačенú alebo elektronickú podobu a dala sa ľahko revidovať;
 - 3. mala systém riadenia sledovania verzií, ktorý sa používa a ktorý je uvedený v letiskovej príručke, a
 - 4. sa riadila zásadami ľudského faktora a bola zostavená takým spôsobom, ktorý zjednoduší jej prípravu, používanie a revíziu.
- k) Prevádzkovateľ letiska na letisku uchováva aspoň jednu úplnú a aktuálny exemplár letiskovej príručky, ktorú sprístupní príslušnému orgánu na účely kontroly.
- l) Obsah letiskovej príručky tvoria:
 - 1. všeobecné ustanovenia;
 - 2. požiadavky na systém riadenia letiska, kvalifikáciu a výcvik;
 - 3. podrobné údaje o mieste letiska;
 - 4. podrobné údaje o letisku, ktoré je potrebné nahlásiť leteckej informačnej službe, a
 - 5. podrobné údaje o prevádzkových postupoch letiska, jeho vybavení a bezpečnostných opatreniach.

ADR.OR.E.010. Požiadavky na dokumentáciu

- a) Prevádzkovateľ letiska zabezpečí dostupnosť akejkoľvek inej požadovanej dokumentácie a súvisiacich zmien.
- b) Prevádzkovateľ letiska musí byť schopný bez omeškania distribuovať prevádzkové pokyny a iné informácie.

▼ M4**PODČASŤ F – SLUŽBA RIADENIA PREVÁDZKY NA ODBAVOVACEJ PLOCHE (ADR.OR.F)****ADR.OR.F.001 Zodpovednosť organizácie zodpovednej za poskytovanie AMS**

Organizácia zodpovedná za poskytovanie AMS poskytuje službu riadenia prevádzky na odbavovacej ploche v súlade s/so:

- a) požiadavkami stanovenými v prílohe VII k nariadeniu (EÚ) 2018/1139 a v prílohe III (časť ADR.OR) a prílohe IV (časť ADR.OPS) k tomuto nariadeniu;
- b) svojím vyhlásením;
- c) prevádzkovými postupmi uvedenými v letiskovej príručke;
- d) svojou príručkou pre systém riadenia v súlade s ADR.OR.F.095;
- e) všetkými ostatnými príručkami používanými na poskytovanie služby riadenia prevádzky na odbavovacej ploche.

▼ M4**ADR.OR.F.005 Vyhlásenie organizácie zodpovednej za poskytovanie AMS**

a) Pokiaľ organizácia zodpovedná za poskytovanie AMS plánuje poskytovať usmernenie pre lietadlá, ako sa stanovuje v ustanovení ADR.OPS.D.001 písm. a) bodoch 1 a 2, minimálne predloží príslušnému orgánu vyhlásenie aspoň 2 mesiace pred dátumom plánovaného začiatku poskytovania služby. Vyhlásenie obsahuje tieto informácie:

1. názov organizácie zodpovednej za poskytovanie AMS;
2. kontaktné údaje organizácie zodpovednej za poskytovanie AMS;
3. meno a kontaktné údaje zodpovedného riadiaceho pracovníka;
4. názvy letísk v členskom štáte, v ktorom sa služba bude poskytovať;
5. zoznam letísk nachádzajúcich sa v iných členských štátoch, v ktorých sa služba poskytuje;
6. dátum plánovaného začiatku poskytovania služby riadenia prevádzky na odbavovacej ploche;
7. vyhlásenie potvrdzujúce, že má uzavreté formálne dohody s prevádzkovateľom letiska a poskytovateľom letových prevádzkových služieb na letisku, na ktorom má v úmysle poskytovať služby riadenia prevádzky na odbavovacej ploche;
8. vyhlásenie potvrdzujúce, že organizácia zodpovedná za poskytovanie AMS vypracovala politiku bezpečnosti a túto politiku bude uplatňovať počas poskytovania služieb, na ktoré sa vyhlásenie vzťahuje, v súlade s ustanovením ADR.OR.F.045 písm. b) bodom 2;
9. vyhlásenie potvrdzujúce, že organizácia zodpovedná za poskytovanie AMS spĺňa a bude počas poskytovania služby, na ktorú sa vyhlásenie vzťahuje, naďalej spĺňať uplatniteľné požiadavky prílohy VII k nariadeniu (EÚ) 2018/1139 a prílohy III (časť ADR.OR) a prílohy IV (časť ADR.OPS) k tomuto nariadeniu;

b) Odchylné od písmena a), ak má prevádzkovateľ letiska, ktorý je držiteľom osvedčenia, alebo schválený poskytovateľ letových prevádzkových služieb v úmysle poskytovať služby riadenia prevádzky na odbavovacej ploche:

1. informuje svoj príslušný orgán;
2. reviduje svoju bezpečnostnú politiku tak, aby zahŕňala poskytovanie služby riadenia prevádzky na odbavovacej ploche;
3. predloží príslušnému orgánu výcvikový program pre personál určený na poskytovanie služby.

ADR.OR.F.010. Zachovanie platnosti vyhlásenia

Vyhlásenie organizácie zodpovednej za poskytovanie AMS v súlade s ustanovením ADR.OR.F.005 zostáva v platnosti za týchto podmienok:

a) organizácia zodpovedná za poskytovanie AMS je v súlade s požiadavkami stanovenými v prílohe VII k nariadeniu (EÚ) 2018/1139 a v prílohe III (časť ADR.OR) a prílohe IV (časť ADR.OPS) k tomuto nariadeniu s prihliadnutím na ustanovenia týkajúce sa nakladania so zisteniami, ako sa uvádza v ustanovení ADR.OR.F.035 tejto prílohy;

▼ M4

- b) príslušný orgán bude mať zaručený prístup k organizácii zodpovednej za poskytovanie AMS v súlade s ustanovením ADR.OR.F.030 tejto prílohy, aby mohol overiť, či sa zachováva súlad s požiadavkami stanovenými v prílohe VII k nariadeniu (EÚ) 2018/1139 a v prílohe III (časť ADR.OR) a prílohe IV (časť ADR.OPS) k tomuto nariadeniu;
- c) organizácia zodpovedná za poskytovanie AMS nestiahla svoje vyhlásenie ani jej príslušný orgán neoznámil, aby ukončila niektoré alebo všetky služby, na ktoré sa vyhlásenie vzťahuje.

ADR.OR.F.015 Začatie poskytovania služby riadenia prevádzky na odbavovacej ploche

Organizácia zodpovedná za poskytovanie AMS začne poskytovať na letisku službu riadenia prevádzky na odbavovacej ploche po tom, ako:

- a) bolo príslušnému orgánu doručené vyhlásenie;
- b) uzavrie formálne dohody s prevádzkovateľom letiska, ktorý je držiteľom osvedčenia, a so schváleným poskytovateľom letových prevádzkových služieb na letisku, na ktorom sa služba bude poskytovať v súlade s ustanoveniami ADR.OR.F.085 a prípadne ADR.OR.F.090;
- c) predloží dôkaz o tom, že jej zamestnanci absolvovali požadovaný počiatočný výcvik a výcvik na stanovišti.

ADR.OR.F.020 Ukončenie poskytovania služby riadenia prevádzky na odbavovacej ploche

Organizácia zodpovedná za poskytovanie AMS, ktorá má v úmysle natrvalo ukončiť poskytovanie služby na letisku:

- a) o tom čo najskôr informuje prevádzkovateľa letiska a príslušný orgán s cieľom umožniť prijatie vhodných opatrení na bezpečné pokračovanie služby;
- b) predloží príslušnému orgánu zmenené vyhlásenie alebo žiadosť o zrušenie registrácie vyhlásenia k dátumu ukončenia poskytovania služby.

ADR.OR.F.025 Zmeny

- a) Organizácia zodpovedná za poskytovanie AMS koordinuje s prevádzkovateľom letiska všetky zmeny informácií, ktoré obsahuje vyhlásenie uvedené v ustanovení ADR.OR.F.005 písm. a), a výcvikového programu alebo príručky pre systém riadenia uvedených v uvedenom poradí v ustanovení ADR.OR.F.005 písm. b) a v ustanovení ADR.OR.F.095.
- b) Organizácia zodpovedná za poskytovanie AMS bez zbytočného odkladu oznámí príslušnému orgánu všetky zmeny uvedené v písmene a) a v prípade potreby predloží zmenené vyhlásenie.
- c) Organizácia zodpovedná za poskytovanie AMS poskytne príslušnému orgánu zodpovedajúcu dokumentáciu v súlade s písmenom d).
- d) V rámci svojho systému riadenia uvedeného v ustanovení ADR.OR.F.045 organizácia zodpovedná za poskytovanie AMS, ktorá navrhuje zmenu svojej organizácie, svojho systému riadenia alebo svojho výcvikového programu:

▼ M4

1. určí vzájomnú závislosť medzi všetkými dotknutými stranami a naplánuje a vykoná hodnotenie bezpečnosti v koordinácii s týmito organizáciami;
2. systematicky zosúladí predpoklady a zmierňovacie opatrenia so všetkými dotknutými stranami;
3. zabezpečí komplexné hodnotenie zmeny vrátane akýchkoľvek potrebných interakcií;
4. zabezpečí, aby sa vypracovali a zdokumentovali úplné a platné argumenty, dôkazy a kritériá bezpečnosti na podloženie vyhodnotenia bezpečnosti a aby daná zmena viedla k zlepšeniu bezpečnosti, pokiaľ je to prakticky uskutočniteľné.

ADR.OR.F.030 Prístup

Na účely určenia, či organizácia zodpovedná za poskytovanie AMS koná v súlade so svojím vyhlásením, organizácia zodpovedná za poskytovanie AMS zabezpečí, aby každej osobe riadne splnomocnenej príslušným orgánom kedykoľvek:

- a) bol umožnený prístup ku všetkým zariadeniam, dokumentom, záznamom, údajom, postupom alebo akýmkoľvek iným materiálom súvisiacim s jej činnosťou;
- b) bolo umožnené, aby vykonala akékoľvek opatrenie, kontrolu, skúšku, hodnotenie alebo cvičenie, ktoré príslušný orgán považuje za potrebné, alebo aby bola pri nich prítomná.

ADR.OR.F.035 Zistenia a nápravné opatrenia

- a) Po tom, čo príslušný orgán oznámi zistenie organizácii zodpovednej za poskytovanie AMS v súlade s ustanovením ADR.AR.C.055 prílohy II, organizácia zodpovedná za poskytovanie AMS v lehote určenej príslušným orgánom vykoná tieto kroky:

1. určí hlavnú príčinu nesúladu;
2. stanoví plán nápravných opatrení;
3. preukáže vykonávanie nápravných opatrení k spokojnosti príslušného orgánu v lehote dohodnutej s týmto orgánom v súlade s ustanovením ADR.AR.C.055 písm. d) prílohy II.

- b) Organizácia zodpovedná za poskytovanie AMS informuje prevádzkovateľa letiska o opatreniach podrobne opísaných v písmene a) a v prípade potreby takéto kroky koordinuje s prevádzkovateľom letiska.

ADR.OR.F.040 Okamžitá reakcia na bezpečnostný problém – súlad s bezpečnostnými smernicami

Organizácia zodpovedná za poskytovanie AMS:

- a) uplatňuje všetky bezpečnostné opatrenia vrátane bezpečnostných smerníc prijatých príslušným orgánom v súlade s ustanoveniami ADR.AR.A.030 písm. c) a ADR.AR.A.040 prílohy II;
- b) pri vykonávaní opatrení uvedených v písmene a) sa v prípade potreby koordinuje s prevádzkovateľom letiska a poskytovateľom letových prevádzkových služieb.

ADR.OR.F.045. Systém riadenia

- a) Organizácia zodpovedná za poskytovanie AMS, prevádzkovateľ letiska alebo poskytovateľ letových prevádzkových služieb, pokiaľ posledný menovaný poskytuje čiastočne alebo výlučne služby riadenia prevádzky na odbavovacej ploche, zavedie a udržiava systém riadenia, ktorého súčasťou je systém manažmentu bezpečnosti zahŕňajúci aj tieto činnosti.

▼ M4

b) Systém riadenia zahŕňa:

1. jednoznačne vymedzené hranice zodpovednosti organizácie vrátane priamej zodpovednosti vrcholového manažmentu za bezpečnosť;
2. opis celkovej koncepcie a zásad organizácie zodpovednej za AMS týkajúcich sa bezpečnosti, ktorý sa nazýva bezpečnostná politika, podpísaný zodpovedným riadiacim pracovníkom;
3. formálny postup, ktorým sa zabezpečí identifikácia nebezpečenstiev prevádzky;
4. formálny postup, ktorým sa zabezpečí analýza, hodnotenie a zmiernovanie bezpečnostných rizík prevádzky služby riadenia prevádzky na odbavovacej ploche;
5. prostriedky na overenie úrovne bezpečnosti organizácie zodpovednej za poskytovanie AMS, pokiaľ ide o ukazovatele výkonnosti v oblasti bezpečnosti a ciele výkonnosti v oblasti bezpečnosti v rámci systému manažmentu bezpečnosti, a na potvrdenie efektívnosti mechanizmov kontroly bezpečnostných rizík;
6. formálny postup na:
 - i) identifikáciu zmien v rámci organizácie, jej systému riadenia alebo poskytovania služby riadenia prevádzky na odbavovacej ploche, ktoré môžu mať vplyv na zavedené procesy, postupy a služby;
 - ii) opis opatrení na zabezpečenie výkonnosti v oblasti bezpečnosti pred vykonaním zmien;
 - iii) odstránenie alebo úpravu mechanizmov kontroly bezpečnostných rizík, ktoré už nie sú potrebné alebo efektívne v dôsledku zmien prevádzkového prostredia;
7. formálne postupy na kontrolu systému manažmentu uvedeného v písmene a), na zistenie príčin nízkej výkonnosti systému manažmentu bezpečnosti, určenie vplyvu takejto nízkej výkonnosti na prevádzku a odstránenie alebo zmiernenie týchto príčin;
8. program bezpečnostného výcviku, ktorým sa zabezpečí, že personál podieľajúci sa na poskytovaní služby riadenia prevádzky na odbavovacej ploche bude vyškolený a spôsobilý na výkon povinností súvisiacich so systémom manažmentu bezpečnosti;
9. formálne prostriedky bezpečnostnej komunikácie, ktorou sa zabezpečí plná informovanosť personálu o systéme manažmentu bezpečnosti, šírenie informácií s rozhodujúcim významom pre bezpečnosť a ktorou sa objasnia dôvody prijatia bezpečnostných opatrení a zavedenia alebo zmeny bezpečnostných postupov;
10. formálny postup na monitorovanie plnenia príslušných požiadaviek zo strany organizácie.

c) Organizácia zodpovedná za poskytovanie AMS v príručke zdokumentuje všetky kľúčové procesy systému riadenia.

ADR.OR.F.050 Hlásenie porúch systémov používaných na poskytovanie služby riadenia prevádzky na odbavovacej ploche

Bez toho, aby bolo dotknuté nariadenie (EÚ) č. 376/2014, organizácia zodpovedná za poskytovanie AMS oznámi príslušnému orgánu štátu, v ktorom sa nachádza letisko, prevádzkovateľovi letiska a organizácii zodpovednej za projektovanie akéhokoľvek vybavenia letiska používaného na poskytovanie služby riadenia prevádzky na odbavovacej ploche každú poruchu, technickú chybu, prekročenie technických obmedzení, udalosť alebo iné neobvyklé okolnosti, ktoré ohrozili alebo mohli ohroziť bezpečnosť a ktoré nemali za následok nehodu ani vážny incident.

▼ M4**ADR.OR.F.055. Systém bezpečnostného hlásenia**

- a) Organizácia zodpovedná za poskytovanie AMS určí a zavedie systém bezpečnostného hlásenia pre svoj personál.
- b) Ako súčasť postupu uvedeného v ustanovení ADR.OR.F.045 písm. b) bode 3 organizácia zodpovedná za poskytovanie AMS zabezpečí, aby:
1. jej personál používal systém bezpečnostného hlásenia na povinné hlásenie všetkých nehôd, závažných incidentov a udalostí;
 2. sa systém bezpečnostného hlásenia mohol používať na dobrovoľné hlásenie všetkých chýb, nedostatkov a bezpečnostných hrozieb, ktoré môžu mať vplyv na bezpečnosť.
- c) Systém bezpečnostného hlásenia chráni totožnosť oznamovateľa, podporuje dobrovoľné hlásenie a poskytuje možnosť anonymného podávania správ.
- d) Organizácia zodpovedná za poskytovanie AMS:
1. zaznamená všetky podané správy;
 2. zasiela správy prevádzkovateľovi letiska a v prípade potreby aj poskytovateľovi letových prevádzkových služieb;
 3. v spolupráci s prevádzkovateľom letiska alebo poskytovateľom letových prevádzkových služieb alebo obomi analyzuje a posudzuje správy s cieľom riešiť bezpečnostné nedostatky a identifikovať trendy;
 4. sa podľa potreby zúčastňuje na vyšetrovaní správ, ktoré uskutočňuje prevádzkovateľ letiska;
 5. vyhýba sa prisudzovaniu viny v súlade so zásadami kultúry primeranosti.

ADR.OR.F.060. Bezpečnostné programy

Organizácia zodpovedná za poskytovanie AMS sa zúčastňuje na bezpečnostných programoch, ktoré vypracoval prevádzkovateľ letiska.

ADR.OR.F.065. Požiadavky na personál

- a) Organizácia zodpovedná za poskytovanie AMS:
1. vymenuje zodpovedného riadiaceho pracovníka, ktorý má oprávnenie na zaistenie toho, že všetky činnosti je možné financovať a vykonávať v súlade s príslušnými požiadavkami. Zodpovedný riadiaci pracovník je zodpovedný za vytvorenie a udržiavanie efektívneho systému riadenia;
 2. vymenuje osobu zodpovednú za riadenie prevádzkových služieb súvisiacich s riadením prevádzky na odbavovacej ploche a dohľad nad nimi;
 3. vymenuje osobu zodpovednú za vytvorenie, údržbu a každodenné riadenie systému manažmentu bezpečnosti. Táto osoba koná nezávisle od ostatných riadiacich pracovníkov v rámci organizácie, má priamy prístup k riadiacemu pracovníkovi zodpovednému za bezpečnostné záležitosti a podlieha zodpovednému riadiacemu pracovníkovi;
 4. má dostatočný a kvalifikovaný personál na plnenie plánovaných úloh a činností, ktoré je potrebné vykonávať v súlade s príslušnými požiadavkami;

▼ **M4**

5. prideli na vykonávanie vymedzených úloh a povinností dostatočný počet zamestnancov vykonávajúcich dohľad nad personálom, pričom zohľadní štruktúru organizácie a počet zamestnancov;
 6. zabezpečí, aby personál podieľajúci sa na poskytovaní služby riadenia prevádzky na odbavovacej ploche absolvoval primeraný výcvik v súlade s výcvikovým programom.
- b) V prípade, že prevádzkovateľ letiska alebo poskytovateľ letových prevádzkových služieb poskytujú čiastočne alebo výlučne služby riadenia prevádzky na odbavovacej ploche, zabezpečia, aby požiadavky uvedené v písmene a) boli zahrnuté do ich stanoveného rozdelenia zodpovednosti v rámci ich systémov riadenia.

ADR.OR.F.075. Užívanie alkoholu, psychoaktívnych látok a liekov

Organizácia zodpovedná za poskytovanie AMS vykonáva postupy stanovené prevádzkovateľom letiska v súlade s ustanovením ADR.OR.C.045, pokiaľ ide o spotrebu alkoholu, psychoaktívnych látok a liekov zo strany jej personálu, ktorý sa podieľa na poskytovaní služby riadenia prevádzky na odbavovacej ploche.

ADR.OR.F.080 Vedenie záznamov

- a) Organizácia zodpovedná za poskytovanie AMS zavedie primeraný systém vedenia záznamov, ktorý zahŕňa všetky jej činnosti vykonávané v súlade s nariadením (EÚ) 2018/1139 a delegovanými a vykonávacími aktmi prijatými na jeho základe.
- b) Formát záznamov sa presne stanoví v príručke pre systém riadenia.
- c) Záznamy sa uchovávajú spôsobom, ktorým sa zabezpečí ich ochrana pred poškodením, pozmenením a krádežou.
- d) Záznamy sa uchovávajú minimálne 5 rokov s výnimkou:
1. aktuálneho vyhlásenia, ktoré sa uchováva počas celého obdobia platnosti vyhlásenia;
 2. písomných dohôd s inými organizáciami, ktoré sa uchovávajú, kým neskončí ich platnosť;
 3. správ o vyhodnotení bezpečnosti, ktoré sa uchovávajú počas celej životnosti systému, postupu alebo činnosti;
 4. záznamov o výcviku a kvalifikácii personálu, ako aj o preskúšaní ich odbornej spôsobilosti, ktoré sa uchovávajú najmenej štyri roky po ukončení ich zamestnaneckého vzťahu alebo dovtedy, kým nevykoná v oblasti ich zamestnaneckého vzťahu audit príslušný orgán;
- e) Organizácia zodpovedná za poskytovanie AMS zriadi a spravuje register nebezpečenstiev.

ADR.OR.F.085 Formálna dohoda medzi organizáciou zodpovednou za poskytovanie AMS a prevádzkovateľom letiska

- a) Organizácia zodpovedná za poskytovanie AMS uzavrie formálnu dohodu s prevádzkovateľom letiska, na ktorom má v úmysle poskytovať službu riadenia prevádzky na odbavovacej ploche.
- b) Dohoda sa uzavrie pred začatím poskytovania služby.
- c) Vo formálnej dohode sa uvádza (uvádzajú) prinajmenšom:
1. trvanie dohody;

▼ M4

2. vymedzenie oblasti, v ktorej sa bude poskytovať služba riadenia prevádzky na odbavovacej ploche;
3. zoznam služieb, ktoré bude poskytovať organizácia zodpovedná za poskytovanie AMS;
4. spôsoby výmeny prevádzkových informácií medzi prevádzkovateľom letiska a organizáciou zodpovednou za poskytovanie AMS.

ADR.OR.F.090 Formálna dohoda medzi organizáciou zodpovednou za poskytovanie AMS a prevádzkovateľom letových prevádzkových služieb

- a) Organizácia zodpovedná za poskytovanie AMS uzavrie formálnu dohodu s prevádzkovateľom letových prevádzkových služieb na letisku, na ktorom má v úmysle poskytovať službu riadenia prevádzky na odbavovacej ploche.
- b) Dohoda sa uzavrie pred začatím poskytovania služby.
- c) Vo formálnej dohode sa uvádza (uvádzajú) prinajmenšom:
 1. trvanie dohody;
 2. rozsah služieb, ktoré sa majú poskytovať, vrátane koordinácie povolení na štart, rolovania a zatlačania lietadiel;
 3. body odovzdania medzi poskytovateľom služieb riadenia prevádzky na odbavovacej ploche a poskytovateľom letových prevádzkových služieb;
 4. spôsoby výmeny prevádzkových informácií medzi prevádzkovateľom letových prevádzkových služieb a organizáciou zodpovednou za poskytovanie AMS;
 5. koordináciu povolení na štart, rolovania a zatlačania lietadiel;

ADR.OR.F.095 Príručka pre systém riadenia

- a) Organizácia zodpovedná za poskytovanie AMS:
 1. vypracuje a spravuje príručku pre systém riadenia;
 2. zabezpečuje, aby mali jej zamestnanci ľahký prístup k príručke a aby boli informovaní o akýchkoľvek zmenách;
 3. po konzultácii a v koordinácii s prevádzkovateľom letiska poskytne príslušnému orgánu plánované zmeny a revízie príručky pred dátumom nadobudnutia platnosti;
 4. reviduje obsah príručky, zabezpečuje, aby bola aktuálna, a v prípade potreby ju zmení;
 5. zapracúva do príručky všetky zmeny a revízie, ktoré vyžaduje príslušný orgán;
 6. oboznamuje iné dotknuté organizácie so zmenami, ktoré sa týkajú ich povinností;
 7. zabezpečuje, aby sa všetky informácie pochádzajúce z iných schválených dokumentov a všetky zmeny týchto informácií riadne premietli do príručky;
 8. zabezpečuje, aby bola príručka napísaná v jazyku, ktorý je prijateľný pre príslušný orgán;
 9. zabezpečuje, aby si všetci zamestnanci mohli prečítať tie časti príručky a iné podklady týkajúce sa ich povinností a zodpovedností v jazyku, ktorému rozumejú;

▼ M4

10. zabezpečuje, aby bola príručka podpísaná zodpovedným riadiacim pracovníkom organizácie;
 11. zabezpečuje, aby mala príručka tlačенú alebo elektronickú podobu a dala sa ľahko revidovať;
 12. zabezpečuje, aby mala príručka systém riadenia sledovania verzií, ktorý sa používa a ktorý je uvedený v príručke;
 13. zabezpečuje, aby sa príručka riadila zásadami ľudského faktora a bola zostavená takým spôsobom, ktorý zjednoduší jej prípravu, používanie a revíziu;
 14. na letisku, na ktorom poskytuje služby, uchováva aspoň jeden úplný a aktuálny exemplár príručky, ktorú sprístupní príslušnému orgánu na účely kontroly.
- b) Štruktúra obsahu príručky zodpovedá tejto štruktúre:
1. všeobecná časť;
 2. požiadavky na systém riadenia a kvalifikáciu organizácie.
- c) V prípade, že prevádzkovateľ letiska alebo poskytovateľ letových prevádzkových služieb poskytujú čiastočne alebo výlučne službu riadenia prevádzky na odbavovacej ploche, zabezpečia, aby relevantné požiadavky uvedené v písmene b) boli zahrnuté do letiskovej príručky alebo prevádzkovej príručky letových prevádzkových služieb.

ADR.OR.F.100 Požiadavky na dokumentáciu

Organizácia zodpovedná za poskytovanie AMS:

- a) sprístupní časti letiskovej príručky súvisiace s poskytovaním služby riadenia prevádzky na odbavovacej ploche svojmu prevádzkovému personálu;
- b) sprístupní všetky ostatné dokumenty požadované príslušným orgánom a súvisiace zmeny;
- c) bezodkladne rozširuje prevádzkové pokyny a iné informácie.

▼ B*PRÍLOHA IV***Časť – Prevádzkové požiadavky – letiská (časť ADR.OPS)****PODČASŤ A – LETISKOVÉ ÚDAJE (ADR.OPS.A)****ADR.OPS.A.005. Letiskové údaje**

Prevádzkovateľ letiska podľa potreby:

- a) určuje, dokumentuje a zachováva údaje týkajúce sa letiska a dostupných služieb;
- b) poskytuje údaje týkajúce sa letiska a dostupných služieb používateľom a príslušným poskytovateľom letových prevádzkových služieb a leteckých informačných služieb.

▼ M5**ADR.OPS.A.010. Požiadavky na kvalitu údajov**

Prevádzkovateľ letiska musí mať formálne dohody s organizáciami, s ktorými si vymieňa letecké údaje alebo letecké informácie, a zabezpečí toto:

- a) všetky údaje týkajúce sa letiska a dostupných služieb sa poskytujú v požadovanej kvalite; požiadavky na kvalitu údajov sú pri vzniku údajov splnené a počas prenosu údajov sa zachovávajú;
- b) presnosť leteckých údajov zodpovedá presnosti stanovenej v katalógu leteckých údajov;
- c) integrita leteckých údajov sa zachováva počas celého procesu spracovania údajov od ich vzniku po prenos, a to na základe klasifikácie integrity stanovenej v katalógu leteckých údajov. Okrem toho sa zavedú postupy:
 - 1. aby sa v prípade bežných údajov zabránilo ich znehodnoteniu počas spracovania údajov;
 - 2. aby v prípade základných údajov nedošlo k ich znehodnoteniu v akejkoľvek fáze celého procesu a aby sa v prípade potreby použili dodatočné procesy na odstránenie potenciálnych rizík v celkovej architektúre systému s cieľom zabezpečiť integritu údajov na danej úrovni;
 - 3. aby v prípade rozhodujúcich údajov nedošlo k ich znehodnoteniu v akejkoľvek fáze celého procesu a aby sa použili dodatočné procesy na zaručenie integrity s cieľom úplne zmierniť následky chýb, ktoré boli na základe dôkladnej analýzy celkovej architektúry systému označené za potenciálne riziká pre integritu údajov;
- d) rozlíšenie leteckých údajov je úmerné skutočnej presnosti údajov;
- e) výsledovateľnosť leteckých údajov;
- f) včasnosť leteckých údajov vrátane všetkých obmedzení obdobia platnosti;
- g) úplnosť leteckých údajov;
- h) formát poskytnutých údajov spĺňa stanovené požiadavky.

▼ B**ADR.OPS.A.015. Koordinácia medzi prevádzkovateľmi letísk a poskytovateľmi leteckých informačných služieb**

- a) S cieľom zabezpečiť, aby poskytovatelia leteckých informačných služieb získali informácie, ktoré im umožnia poskytovať aktuálne predletové informácie a vyhovieť potrebe informácií pre let, prevádzkovateľ letiska prijme opatrenia v záujme podávania uvedených informácií príslušným poskytovateľom leteckej informačnej služby s čo najmenším omeškaním:
1. informácie o podmienkach na letisku, o odstraňovaní blokovaného lietadla, o záchranných a hasičských operáciách a svetelných zostupových sústavách;
 2. prevádzkový stav súvisiacich zariadení, služieb a navigačných pomôcok na letisku;
 3. akékoľvek iné informácie, ktoré podľa neho majú význam pre prevádzku.
- b) Pred zavedením zmien letového navigačného systému prevádzkovateľ letiska náležite zohľadní čas, ktorý príslušné letecké informačné služby potrebujú na prípravu, vypracovanie a vydanie príslušného materiálu, ktorý sa má uverejniť.

▼ M5**ADR.OPS.A.020. Spoločné referenčné systémy**

Prevádzkovateľ letiska na účely leteckej navigácie používa:

- a) Svetový geodetický systém – 1984 (WGS-84) ako horizontálny referenčný systém;
- b) údaj o strednej hladine mora (MSL) ako vertikálny referenčný systém;
- c) gregoriánsky kalendár a koordinovaný svetový čas (UTC) ako časové referenčné systémy.

ADR.OPS.A.025. Odhaľovanie chybných údajov a overovanie údajov

Prevádzkovateľ letiska pri tvorbe, spracovaní alebo prenose údajov poskytovateľovi leteckých informačných služieb (AIS):

- a) zabezpečí, že sa počas prenosu a uchovávaní leteckých údajov budú používať digitálne techniky na odhaľovanie chybných údajov s cieľom podporiť platné úrovne integrity údajov;
- b) zabezpečí, že prenos leteckých údajov bude prebiehať v súlade s vhodným overovacím procesom, aby príjemcovia boli schopní potvrdiť, že údaje alebo informácie vyslal oprávnený zdroj.

ADR.OPS.A.030. Katalóg leteckých údajov

Prevádzkovateľ letiska pri tvorbe, spracovaní alebo prenose údajov poskytovateľovi leteckých informačných služieb zabezpečí, že letecké údaje uvedené v dodatku 1 k prílohe III (časť ATM/ANS.OR) k vykonávaciemu nariadeniu Komisie (EÚ) 2017/373 ⁽¹⁾ vyhovujú špecifikáciám katalógu údajov.

⁽¹⁾ Vykonávacie nariadenie Komisie (EÚ) 2017/373 z 1. marca 2017, ktorým sa stanovujú spoločné požiadavky na poskytovateľov manažmentu letovej prevádzky/leteckých navigačných služieb a na ostatné funkcie siete manažmentu letovej prevádzky, ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 482/2008, vykonávacie nariadenia (EÚ) č. 1034/2011, (EÚ) č. 1035/2011 a (EÚ) 2016/1377 a ktorým sa mení nariadenie (EÚ) č. 677/2011 (Ú. v. EÚ L 62, 8.3.2017, s. 1).

▼ M5**ADR.OPS.A.035. Potvrdenie a overenie údajov**

Prevádzkovateľ letiska pri tvorbe, spracovaní alebo prenose údajov poskytovateľovi leteckých informačných služieb zabezpečí, že sa použijú metódy potvrdzovania a overovania tak, aby letecké údaje spĺňali súvisiace požiadavky na kvalitu údajov. Okrem toho:

- a) overovaním sa zabezpečí, že letecké údaje budú doručené bez znehodnotenia a že spracovaním leteckých údajov nedôjde k ich znehodnoteniu;
- b) letecké údaje a letecké informácie, ktoré boli zadane manuálne, musia byť predmetom nezávislého overenia s cieľom zistiť chyby, ktoré mohli vzniknúť;
- c) pri používaní leteckých údajov na získanie alebo výpočet nových leteckých údajov sa počiatočné údaje overia a potvrdia s výnimkou prípadov, keď ich poskytol oficiálny zdroj.

ADR.OPS.A.040. Požiadavky na spracovanie chýb

Prevádzkovateľ letiska zabezpečí, aby:

- a) sa chybám zisteným počas tvorby údajov a po ich doručení venovala pozornosť, aby sa opravili alebo vyriešili;
- b) sa uprednostňovala náprava chýb v rozhodujúcich a základných leteckých údajoch.

ADR.OPS.A.045. Metaúdaje

Prevádzkovateľ letiska zabezpečí, že metaúdaje budú obsahovať aspoň:

- a) identifikačné údaje organizácií alebo subjektov, ktoré vykonávajú akúkoľvek činnosť v rámci tvorby, prenosu alebo spracovania leteckých údajov;
- b) vykonané činnosti;
- c) dátum a čas, keď bola činnosť vykonaná.

ADR.OPS.A.050. Prenos údajov

Prevádzkovateľ letiska zabezpečí, že letecké údaje sa budú prenášať elektronickými prostriedkami.

ADR.OPS.A.055. Nástroje a softvér

Prevádzkovateľ letiska pri tvorbe, spracovaní alebo prenose údajov poskytovateľovi leteckých informačných služieb zabezpečí, že nástroje a softvér používané na podporu alebo automatizáciu spracovania leteckých údajov budú plniť svoje funkcie bez toho, aby negatívne ovplyvnili kvalitu leteckých údajov.

ADR.OPS.A.057. Vytváranie oznámenia NOTAM

a) Prevádzkovateľ letiska:

1. zriadi a zavedie postupy, v súlade s ktorými vytvára oznámenie NOTAM vydané príslušným poskytovateľom leteckých informačných služieb:
 - i) ktoré obsahujú informácie o zriadení, stave alebo zmene akéhokoľvek leteckého zariadenia, služby, postupu alebo nebezpečenstva, ktorých včasná znalosť je dôležitá pre zamestnancov zabezpečujúcich leteckú prevádzku;
 - ii) ktoré obsahujú informácie dočasného a krátkodobého charakteru alebo ktoré sa týkajú prevádzkovo významných trvalých zmien alebo dlhotrvajúcich dočasných zmien oznámených v krátkom časovom predstihu, okrem rozsiahleho textu alebo grafického zobrazenia alebo oboch týchto prvkov;

▼ **M5**

2. určí zamestnancov letiska, ktorí úspešne absolvovali príslušný výcvik a preukázali svoju spôsobilosť, aby vytvárali oznámenia NOTAM a poskytovali relevantné informácie poskytovateľom leteckých informačných služieb, s ktorými má uzavreté dohody;

3. zabezpečí, aby všetci ostatní zamestnanci letiska, ktorých povinnosti sa týkajú používania oznámenia NOTAM, úspešne absolvovali príslušný výcvik a preukázali svoju spôsobilosť vykonávať tieto povinnosti.

b) Prevádzkovateľ letiska vytvára oznámenie NOTAM, keď je potrebné poskytnúť tieto informácie:

1. zriadenie, uzatvorenie alebo významné zmeny v prevádzke letísk, heliportov alebo vzletových a pristávacích dráh;

2. zriadenie, zrušenie alebo významné zmeny v prevádzke letiskových služieb;

3. zriadenie, zrušenie alebo významné zmeny v prevádzkovej schopnosti rádionavigačných služieb a služieb zabezpečujúcich spojenie lietadlo-zem, za ktoré zodpovedá prevádzkovateľ letiska;

4. nedostupnosť záložných a sekundárnych systémov s priamym prevádzkovým vplyvom;

5. zriadenie, zrušenie alebo významné zmeny vizuálnych prostriedkov;

6. prerušenie prevádzky hlavných častí letiskových svetelných systémov alebo ich opätovné uvedenie do prevádzky;

7. zriadenie, zrušenie alebo významné zmeny v postupoch leteckých navigačných služieb, za ktoré zodpovedá prevádzkovateľ letiska;

8. výskyt alebo opravy väčších porúch alebo prekážok na prevádzkovej ploche;

9. zmeny a obmedzenia v dostupnosti paliva, oleja alebo kyslíka;

10. zriadenie, zrušenie alebo opätovné uvedenie do prevádzky výstražných majákov označujúcich prekážky pre leteckú navigáciu;

11. plánované laserové vyžarovanie, laserové prehliadky a použitie svetlometov v okolí letiska v prípade, ak môže dôjsť k zníženiu schopnosti nočného videnia pilotov;

12. postavenie, odstránenie alebo zmeny prekážok leteckej navigácie v priestoroch vzletu alebo stúpania, v priestore nevydareného priblíženia, v priestore priblíženia, ako aj na páse vzletovej a pristávacej dráhy;

13. zmeny kategórie záchranného a hasičského zabezpečenia pre letisko alebo heliport;

14. výskyt, odstránenie alebo významné zmeny nebezpečných podmienok spôsobených snehom, kašovitým snehom, ľadom, rádioaktívnym materiálom, toxickými látkami, usadeninami sopečného popola alebo vodou na pohybovej ploche;

▼ **M5**

15. skutočnosť, že vzletová a pristávacia dráha alebo jej časť je klzká a vlhká;
 16. skutočnosť, že vzletová a pristávacia dráha nie je k dispozícii z dôvodu prác na značení vzletovej a pristávacej dráhy; alebo informácie o časovom oneskorení potrebnom na sprístupnenie vzletovej a pristávacej dráhy, ak vybavenie použité na takéto práce môže byť v prípade potreby odstránené;
 17. prítomnosť nebezpečenstiev, ktoré ovplyvňujú leteckú navigáciu, vrátane výskytu voľne žijúcej zveri, prekážok, vyhliadkových letov a významných udalostí.
- c) Prevádzkovateľ letiska na účely písmena b) zabezpečí, aby:
1. oznámenie NOTAM bolo vytvorené v dostatočnom predstihu, aby dotknuté strany mohli prijať akékoľvek potrebné opatrenie, s výnimkou nespôsobilosti, úniku rádioaktívnych materiálov a toxických látok a ďalších udalostí, ktoré nie je možné predvídať;
 2. sa v oznámení NOTAM, ktorým sa oznamuje nespôsobilosť súvisiaceho zariadenia, služieb a navigačného zariadenia na letisku, uvádzal predpokladaný čas trvania nespôsobilosti alebo čas, keď sa očakáva obnovenie služby;
 3. do troch mesiacov od vydania stáleho oznámenia NOTAM sa informácie uvedené v oznámení NOTAM začlenili do príslušných produktov leteckých informačných služieb;
 4. do troch mesiacov od vydania dočasného dlhotrvajúceho oznámenia NOTAM sa informácie uvedené v oznámení NOTAM začlenili do dodatku k AIP;
 5. sa vytvorilo náhradné oznámenie NOTAM, ak oznámenie NOTAM s predpokladaným koncom platnosti neočakávane prekročí trojmesačné obdobie, pokiaľ sa nepredpokladá, že by stav trval ďalšie obdobie dlhšie než tri mesiace; v takom prípade prevádzkovateľ letiska zabezpečí, aby boli informácie uverejnené v dodatku k AIP.
- d) Prevádzkovateľ letiska okrem toho zabezpečí, aby:
1. s výnimkou prípadov uvedených v písmene d) bode 4 každé oznámenie NOTAM, ktoré vytvorí, obsahovalo príslušné informácie usporiadané podľa formulára NOTAM uvedeného v dodatku 1 k tejto prílohe;
 2. text oznámenia NOTAM tvorili označenia alebo jednotná skrátená frazeológia podľa kódov NOTAM ICAO doplnené skratkami ICAO, identifikátormi, značkami, označeniami, volacími znakmi, frekvenciami, číselnými údajmi a jednoduchou formuláciou;
 3. sa oznámenie NOTAM vytvorilo v anglickom jazyku alebo v štátnom jazyku podľa dohody s príslušným poskytovateľom leteckých informačných služieb;
 4. sa informácie o výskyte snehu, kašovitého snehu, ľadu, námrazy, stojatej vody alebo vody zo snehu, kašovitého snehu, ľadu alebo námrazy na pohybovej ploche šírili prostredníctvom oznámenia SNOWTAM, ktoré musí obsahovať informácie usporiadané podľa formulára SNOWTAM uvedeného v dodatku 2 k tejto prílohe;
 5. ak sa vo vydanom oznámení NOTAM vyskytne chyba, vytvorilo sa oznámenie NOTAM s novým číslom, ktoré nahradí chybné oznámenie NOTAM alebo aby sa chybné oznámenie NOTAM zrušilo a vytvorilo sa nové oznámenie NOTAM;
 6. ak sa vytvára oznámenie NOTAM, ktorým sa ruší alebo nahradzuje predchádzajúce oznámenie NOTAM:
 - a) sa v ňom uvádzala séria a poradové číslo/rok predchádzajúceho oznámenia NOTAM;
 - b) boli miestne identifikačné kódy a predmet v oboch oznámeniach NOTAM rovnaké;

▼ **M5**

7. novým oznámením NOTAM sa zrušilo alebo nahradilo iba jedno oznámenie NOTAM;
 8. každé vytvorené oznámenie NOTAM sa zaoberalo iba jedným predmetom a jednou podmienkou týkajúcou sa daného predmetu;
 9. každé vytvorené oznámenie NOTAM bolo čo najstručnejšie a zostavené tak, aby bol jeho zmysel jasný bez potreby odvolávať sa na iný dokument;
 10. vytvorené oznámenie NOTAM, ktoré obsahuje trvalé alebo dočasné informácie dlhodobého charakteru, obsahovalo príslušné odkazy na AIP alebo dodatok k AIP;
 11. miestny identifikačný kód ICAO zahrnutý do textu vytvoreného oznámenia NOTAM pre letisko bol totožný s kódom, ktorý je uvedený v dokumente „Miestne identifikačné kódy“. Nesmie sa použiť skrátená forma týchto kódov.
- e) Prevádzkovateľ letiska po uverejnení oznámenia NOTAM, ktoré vytvoril, skontroluje jeho obsah s cieľom zabezpečiť jeho presnosť a zaistiť šírenie informácií všetkým relevantným zamestnancom letiska a organizáciám na letisku.
- f) Prevádzkovateľ letiska vedie záznamy o:
1. oznámeniach NOTAM, ktoré vytvoril a ktoré boli vydané;
 2. vykonávaní písmena a) bodov 2 a 3.

ADR.OPS.A.060. Hlásenie o povrchových kontaminantoch

Prevádzkovateľ letiska hlási leteckým informačným službám a stanovištiám letových prevádzkových služieb informácie prevádzkového významu ovplyvňujúce prevádzku lietadiel a letiska na pohybovej ploche, najmä pokiaľ ide o prítomnosť:

- a) vody;
- b) snehu;
- c) kašovitého snehu;
- d) ľadu;
- e) námrazy;
- f) kvapalných chemikálií na ochranu proti námraze alebo odnámrazovanie alebo iných kontaminantov;
- g) snehových závejov alebo jazykov.

ADR.OPS.A.065. Hlásenie o podmienkach na vzletovej a pristávacej dráhe

- a) Prevádzkovateľ letiska hlási podmienky na vzletovej a pristávacej dráhe za každú tretinu vzletovej a pristávacej dráhy pomocou správy o podmienkach na vzletovej a pristávacej dráhe (RCR). Správa obsahuje kód podmienok na vzletovej a pristávacej dráhe (RWYCC) s číslaním od 0 po 6, pokrytie a hĺbku kontaminantov a opis pomocou týchto pojmov:

1. COMPACTED SNOW (utlačený sneh);
2. DRY (suchá);
3. DRY SNOW (suchý sneh);
4. DRY SNOW ON TOP OF COMPACTED SNOW (suchý sneh na vrstve utlačeného snehu);
5. DRY SNOW ON TOP OF ICE (suchý sneh na vrstve ľadu);
6. FROST (námraza);
7. ICE (ľad);
8. SLIPPERY WET (klzká a vlhká);
9. SLUSH (kašovitý sneh);
10. SPECIALLY PREPARED WINTER RUNWAY (osobitne pripravená zimná vzletová a pristávacia dráha);

▼ M5

11. STANDING WATER (stojatá voda);
 12. WATER ON TOP OF COMPACTED SNOW (voda na vrstve utlačeného snehu);
 13. WET (vlhká);
 14. WET ICE (mokrý ľad);
 15. WET SNOW (mokrý sneh);
 16. WET SNOW ON TOP OF COMPACTED SNOW (mokrý sneh na vrstve utlačeného snehu);
 17. WET SNOW ON TOP OF ICE (mokrý sneh na vrstve ľadu);
 18. CHEMICALLY TREATED (chemicky ošetrená);
 19. LOOSE SAND (sypký piesok).
- b) Hlásenie sa začína, keď dôjde k významnej zmene podmienok na vzletovej a pristávacej dráhe spôsobenej vodou, snehom, kašovitým snehom, ľadom alebo námrazou.
- c) Hlásenie o podmienkach na vzletovej a pristávacej dráhe musí neustále odrážať významné zmeny, až pokiaľ vzletová a pristávacia dráha prestane byť znečistená. Keď nastane takáto situácia, prevádzkovateľ letiska vydá správu RCR, v ktorej sa uvádza, že vzletová a pristávacia dráha je buď vlhká, alebo suchá.
- d) Merania trenia sa nenahlasujú.
- e) Ak je spevnená vzletová a pristávacia dráha alebo jej časť klzká a vlhká, prevádzkovateľ letiska sprístupní tieto informácie príslušným používateľom letiska. Uskutoční sa to vytvorením oznámenia NOTAM a uvedením polohy dotknutej časti dráhy.

▼ M6**ADR.OPS.A.070. Informácie o systéme osvetlenia letiska**

Prevádzkovateľ letiska nahlasuje leteckým informačným službám informácie o častiach systému osvetlenia letiska, v ktorých sú svetelnými jednotkami svetlá LED (elektroluminiscenčné diódy).

ADR.OPS.A.075. Mapy

Prevádzkovateľ letiska zabezpečí, priamo alebo prostredníctvom dohôd s tretími stranami, aby poskytovateľ leteckých informačných služieb uverejnil v príručke AIP mapy relevantné pre dané letisko.

ADR.OPS.A.080. Informácie o rádionavigačných a pristávacích zariadeniach

- a) Prevádzkovateľ letiska zabezpečí, priamo alebo prostredníctvom dohôd s tretími stranami, aby sa leteckým informačným službám poskytovali informácie o rádionavigačných a pristávacích zariadeniach súvisiacich s postupmi na prístrojové priblíženie a s postupmi v koncovej riadenej oblasti na letisku.
- b) Informácie uvedené v písmene a) musia zahŕňať:
1. typ zariadení;
 2. magnetickú deklináciu s presnosťou na najbližší stupeň, podľa potreby;
 3. typ podporovanej prevádzky pre ILS/MLS/GLS, základný GNSS a SBAS;
 4. klasifikáciu ILS;
 5. klasifikáciu zariadenia a označenie(-ia) zariadenia na priblíženie pre GBAS;
 6. pri VOR/ILS/MLS aj deklináciu rádiomajáka použitú na technické nastavenie zariadenia, s presnosťou na najbližší stupeň;

▼ M6

7. identifikáciu, ak sa požaduje;
8. frekvencie, čísla kanálov, poskytovateľa služieb a označenia referenčnej dráhy (RPI), podľa potreby;
9. prevádzkový čas, podľa potreby;
10. zemepisné súradnice polohy vysielacej antény v stupňoch, minútach, sekundách a desatinách sekundy, podľa potreby;
11. nadmorskú výšku vysielacej antény DME s presnosťou na najbližších 30 m (100 ft) a zariadenia na presné meranie vzdialeností (DME/P) s presnosťou na najbližšie 3 m (10 ft), nadmorskú výšku vzťažného bodu GBAS s presnosťou na meter alebo stopu a elipsoidickú výšku daného bodu s presnosťou na meter alebo stopu; v prípade SBAS elipsoidickú výšku bodu prahu dráhy pre pristátie (LTP) alebo fiktívneho bodu prahu dráhy (FTP) s presnosťou na meter alebo stopu;
12. polomer prevádzkového priestoru od vzťažného bodu GBAS s presnosťou na najbližší kilometer alebo námornú míľu a
13. poznámky.

ADR.OPS.A.085. Informácie o penetrácii plochy vizuálneho úseku (VSS)

Prevádzkovateľ letiska zabezpečí, priamo alebo prostredníctvom dohôd s tretími stranami, aby sa leteckým informačným službám poskytli informácie o penetrácii plochy vizuálneho úseku vrátane dotknutých postupov a postupových miním.

▼ B**PODČASŤ B – LETISKOVÉ PREVÁDZKOVÉ SLUŽBY, VYBAVENIE A ZARIADENIA(ADR.OPS.B)****ADR.OPS.B.001. Poskytovanie služieb**

Služby uvedené v podčasti B tejto prílohy poskytuje prevádzkovateľ letiska na letisku priamo alebo nepriamo.

▼ M5**ADR.OPS.B.003. Odovzdávanie činností – poskytovanie prevádzkových informácií**

- a) Prevádzkovateľ letiska zriadi a zavedie postupy odovzdávania prevádzkových činností medzi zamestnancami podieľajúcimi sa na prevádzke a údržbe letiska, aby zabezpečil, že všetkým novým zamestnancom sa poskytnú prevádzkové informácie týkajúce sa ich úloh.
- b) Prevádzkovateľ letiska zriadi a zavedie postupy, ktorými sa organizáciám prevádzkujúcim alebo poskytujúcim služby na letisku poskytujú prevádzkové informácie súvisiace s letiskom, ktoré môžu ovplyvniť plnenie úloh zamestnancov takýchto organizácií.

▼ B**ADR.OPS.B.005. Núdzový plán letiska**

Prevádzkovateľ letiska zavedie núdzový plán letiska, ktorý:

- a) je primeraný prevádzke lietadiel a ostatným činnostiam vykonávaným na letisku;
- b) umožňuje koordináciu príslušných organizácií v reakcii na núdzovú situáciu, ku ktorej došlo na letisku alebo v jeho okolí, a
- c) zahŕňa postupy pre pravidelné testovanie vhodnosti plánu a pre kontrolu výsledkov s cieľom zlepšiť jeho účinnosť.

▼ B**ADR.OPS.B.010. Záchranne a hasičské služby**

- a) Prevádzkovateľ letiska zabezpečí, aby:
1. letiskové záchranne a hasičské zariadenia, vybavenie a služby boli k dispozícii;
 2. primerané vybavenie, hasiace prístroje a dostatočný počet zamestnancov boli k dispozícii včas;
 3. zamestnanci záchranej a hasičskej služby boli primerane vycvičení, vybavení a kvalifikovaní na prevádzku v prostredí letiska a
 4. zamestnanci záchranej a hasičskej služby, od ktorých sa očakáva prípadný zásah v núdzových leteckých situáciách, preukázali svoju zdravotnú spôsobilosť, aby mohli uspokojivo vykonávať svoje funkcie pri zohľadnení druhu danej činnosti.
- b) Prevádzkovateľ letiska vytvorí a zavedie výcvikový program pre zamestnancov podieľajúcich sa na záchranných a hasičských službách letiska.

▼ M5

- c) Výcvikový program sa vykonáva v súlade s ustanovením ADR.OR.D.017 s týmito výnimkami:
1. udržiavací výcvik zahŕňa teoretický a praktický pokračovací výcvik;
 2. preskúšania odbornej spôsobilosti sa vykonávajú v intervaloch nepresahujúcich 12 mesiacov od absolvovania úvodného výcviku.
- d) Výcvik zamestnancov záchranej a hasičskej služby musí byť navrhnutý tak, aby poskytoval základné vedomosti a praktické zručnosti súvisiace s plnením ich povinností.
- e) Dočasné zníženie úrovne ochrany letiskových záchranných a hasičských služieb v dôsledku nepredvídaných okolností si nevyžaduje predchádzajúce povolenie príslušného orgánu.

▼ B**ADR.OPS.B.015. Monitorovanie a kontrola pohybovej plochy a súvisiacich zariadení**

- a) Prevádzkovateľ letiska monitoruje stav pohybovej plochy a prevádzkový stav súvisiacich zariadení a nahlási problémy, ktoré majú význam pre prevádzku, či už dočasného alebo trvalého charakteru, príslušným poskytovateľom leteckých prevádzkových služieb a poskytovateľom leteckých informačných služieb.
- b) Prevádzkovateľ letiska vykonáva pravidelné kontroly pohybovej plochy a súvisiacich zariadení.

▼ M5**ADR.OPS.B.016. Program na kontrolu úlomkov cudzích predmetov**

- a) Prevádzkovateľ letiska zriadi a zavedie program na kontrolu úlomkov cudzích predmetov a od organizácií prevádzkujúcich alebo poskytujúcich služby na letisku bude vyžadovať, aby sa zúčastnili na tomto programe.
- b) V rámci programu na kontrolu úlomkov cudzích predmetov prevádzkovateľ letiska:
1. zabezpečí informovanosť a účasť zamestnancov a to, aby títo zamestnanci úspešne absolvovali príslušný výcvik a preukázali svoju spôsobilosť;
 2. zriadi a zavedie opatrenia, ktoré zabránia výskytu úlomkov cudzích predmetov;

▼ M5

3. zriadi a zavedie postupy s cieľom:

- i) detegovať úlomky cudzích predmetov vrátane monitorovania a kontroly pohybovej plochy alebo príľahlých plôch v súlade s plánom kontroly a vždy, keď sa takáto kontrola vyžaduje v dôsledku činností, meteorologických javov alebo udalostí, ktoré by mohli viesť k výskytu úlomkov cudzích predmetov;
- ii) okamžite odstrániť úlomky cudzích predmetov, zabrániť ich výskytu a zneškodniť ich a poskytnúť na to všetky potrebné prostriedky;
- iii) čo najskôr informovať prevádzkovateľov lietadiel o prípadných identifikovaných súčiastkach lietadiel;

▼ C1

4. zhromažďuje a analyzuje údaje a informácie s cieľom identifikovať zdroje úlomkov cudzích predmetov a s tým súvisiacich trendov a zavedie nápravné alebo preventívne opatrenia, alebo oboje, na zlepšenie účinnosti programu.

▼ B

ADR.OPS.B.020. Zníženie nebezpečenstva zrážky s voľne žijúcimi živočíchmi

Prevádzkovateľ letiska:

- a) posúdi nebezpečenstvo súvisiace so živočíchmi voľne žijúcimi na letisku a v jeho okolí;
- b) vytvorí prostriedky a postupy na zníženie rizika zrážok medzi voľne žijúcimi živočíchmi a lietadlami na letisku a
- c) informuje príslušný orgán, ak z hodnotenia voľne žijúcich živočíchov vyplýva, že podmienky v okolí letiska v súvislosti s voľne žijúcimi živočíchmi by mohli predstavovať bezpečnostný problém.

▼ M5

ADR.OPS.B.024. Oprávnenie vodičov vozidiel

a) S výnimkou ustanovení písmena d) si vedenie vozidla na ktorejkoľvek časti pohybovej plochy alebo iných prevádzkových priestorov letiska vyžaduje oprávnenie, ktoré vodičovi vydal prevádzkovateľ daného letiska. Oprávnenie na vedenie vozidla sa vydá osobe, ktorá:

- 1. má pridelené úlohy, ktoré zahŕňajú vedenie vozidla na takýchto plochách;
- 2. je držiteľom platného vodičského preukazu a akéhokoľvek iného preukazu potrebného na prevádzku špecializovaných vozidiel;
- 3. úspešne absolvovala príslušný výcvikový program pre vodičov a preukázala svoju spôsobilosť v súlade s písmenom b);
- 4. preukázala jazykovú spôsobilosť v súlade s ustanovením ADR.OPS.B.029, ak táto osoba má v úmysle viesť vozidlo na prevádzkovej ploche;
- 5. absolvovala výcvik u svojho zamestnávateľa zameraný na používanie vozidla určeného na prevádzku na letisku.

b) Prevádzkovateľ letiska zriadi a zavedie výcvikový program pre vodičov, ktorí pracujú na odbavovacej ploche alebo v iných prevádzkových priestoroch, s výnimkou prevádzkovej plochy, a pre vodičov, ktorí pracujú na prevádzkovej ploche. Výcvikový program musí:

- 1. zodpovedať charakteristikám a prevádzke letiska, funkciám a úlohám vodiča, ktoré sa majú vykonávať, a plochám letiska, na ktorých môžu byť vodiči oprávnení vykonávať činnosti;

▼ M5

2. zahŕňať:
 - i) teoretický a praktický výcvik primeranej dĺžky aspoň v týchto oblastiach:
 - A) regulačný rámec a osobná zodpovednosť;
 - B) normy pre vozidlá, prevádzkové požiadavky a postupy letiska;
 - C) komunikácia;
 - D) rádiotelefónia pre vodičov, ktorí vykonávajú činnosti na prevádzkovej ploche;
 - E) ľudská výkonnosť;
 - F) oboznámenie sa s prevádzkovým prostredím;
 - ii) hodnotenie spôsobilosti vodičov.
- c) V oprávnení na vedenie vozidla vydanom v súlade s písmenom a) sa musia uvádzať časti pohybovej plochy alebo iných prevádzkových priestorov, na ktorých má vodič oprávnenie viesť vozidlo, a oprávnenie zostáva v platnosti, pokiaľ:
 1. požiadavky uvedené v písmene a) bodoch 1 a 2 sú splnené;
 2. držiteľ oprávnenia na vedenie vozidla:
 - i) absolvoval a úspešne ukončil výcvik a preskúšania odbornej spôsobilosti v súlade s ustanovením ADR.OR.D.017 písm. f) a g);
 - ii) v prípade potreby naďalej preukazuje požadovanú jazykovú spôsobilosť v súlade s ustanovením ADR.OPS.B.029.
- d) Bez ohľadu na písmeno a) prevádzkovateľ letiska môže povoliť osobe dočasne viesť vozidlo na pohybovej ploche alebo v iných prevádzkových priestoroch, ak:
 1. je daná osoba držiteľom platného vodičského preukazu a akéhokoľvek iného preukazu potrebného na prevádzku špecializovaných vozidiel;
 2. je dané vozidlo sprevádzané vozidlom, ktoré vedie vodič s oprávnením vydaným v súlade s písmenom a).
- e) Prevádzkovateľ letiska:
 1. zriadi systém a zavedie postupy pre:
 - i) vydávanie oprávnení na vedenie vozidla a dočasných povolení na vedenie vozidla;
 - ii) zabezpečenie toho, aby vodiči, ktorým bolo vydané oprávnenie na vedenie vozidla, naďalej dodržiavali ustanovenia písmena c) bodov 1 a 2;
 - iii) monitorovanie toho, či vodiči dodržiavajú všetky požiadavky na vodičov uplatňované na letisku a či sa prijímajú primerané opatrenia vrátane pozastavenia a odňatia oprávnení na vedenie vozidla alebo povolení na dočasné vedenie vozidla;
 2. vedie príslušné záznamy.

ADR.OPS.B.026. Oprávnenie vozidiel

- a) Prevádzka vozidla na pohybovej ploche alebo v iných prevádzkových priestoroch si vyžaduje oprávnenie vydané prevádzkovateľom letiska. Oprávnenie sa môže vydať, ak sa vozidlo používa na činnosti súvisiace s prevádzkou letiska a:
 1. je schopné prevádzky a vhodné na plánovanú prevádzku;

▼ **M5**

2. spĺňa požiadavky na značenie a osvetlenie uvedené v ustanovení ADR.OPS.B.080;
 3. je vybavené rádiovým zariadením umožňujúcim obojsmernú komunikáciu na príslušnej frekvencii letových prevádzkových služieb a akejkolvek inej potrebnej frekvencii, ak je určené na prevádzku na jednej z týchto plôch:
 - i) prevádzková plocha;
 - ii) iné prevádzkové priestory, kde je potrebná komunikácia so stanovišťom letových prevádzkových služieb alebo inými prevádzkovými stanovišťami letiska;
 4. je vybavené odpovedačom alebo iným zariadením, ktoré podporuje prehľadové služby, ak je určené na prevádzku na prevádzkovej ploche, a letisko je vybavené systémom navádzania a riadenia pohybu na plochách, ktorého prevádzka si vyžaduje používanie odpovedača alebo iného prehľadového vybavenia namontovaného vo vozidlách.
- b) Prevádzkovateľ letiska obmedzí počet vozidiel oprávnených na prevádzku na pohybovej ploche a v iných prevádzkových priestoroch na minimálny počet potrebný na bezpečnú a efektívnu prevádzku letiska.
- c) Oprávnenie vydané v súlade s písmenom a):
1. uvádza časti pohybovej plochy alebo iných prevádzkových priestorov, na ktorých sa môže vozidlo prevádzkovať;
 2. ostáva v platnosti, pokiaľ sú splnené požiadavky uvedené v písmene a).
- d) Prevádzkovateľ letiska prideli volací znak vozidlu oprávnenému na prevádzku na letisku v súlade s písmenom a), ak sa vyžaduje, aby dané vozidlo bolo vybavené rádiovým zariadením. Volací znak pridelený vozidlu:
1. nesmie byť mätúci, pokiaľ ide o jeho identitu;
 2. musí byť primeraný jeho funkcii;
 3. v prípade vozidiel, ktoré sa prevádzkujú na prevádzkovej ploche, musí byť skoordínovaný so stanovišťom letových prevádzkových služieb a poskytnutý príslušným organizáciám na letisku.
- e) Prevádzkovateľ letiska môže odchylné od písmena a) povoliť:
1. aby sa vozidlo oprávnené v súlade s písmenom a) bodmi 1 a 2, ktoré nie je vybavené rádiovým zariadením vyžadovaným podľa písmena a) bodu 3 a odpovedačom alebo iným prehľadovým vybavením vyžadovaným podľa písmena a) bodu 4, príležitostne prevádzkovalo na plochách uvedených v písmene a) bodoch 3 a 4, za predpokladu, že:
 - i) vozidlo je neustále sprevádzané oprávneným vozidlom, ktoré spĺňa požiadavku uvedenú v písmene a) bode 3 a v prípade potreby v písmene a) bode 4;
 - ii) sprevádzajúce vozidlo spĺňa požiadavky na značenie a osvetlenie uvedené v ustanovení ADR.OPS.B.080;
 - iii) postupy za nízkej dohľadnosti nie sú v účinnosti, ak má byť sprevádzané vozidlo prevádzkované na prevádzkovej ploche;
 2. dočasný vstup vozidla na letisko a jeho prevádzku na pohybovej ploche alebo v iných prevádzkových priestoroch za týchto podmienok:
 - a) vizuálna kontrola daného vozidla určí, že jeho stav neohrozuje bezpečnosť;

▼ M5

- b) dané vozidlo je neustále sprevádzané oprávneným vozidlom, ktoré:
 - i) spĺňa požiadavku uvedenú v písmene a) bode 3 a v prípade potreby v písmene a) bode 4, ak sa prevádzkuje na plochách uvedených v písmene a) bodoch 3 a 4;
 - ii) spĺňa požiadavky na značenie a osvetlenie uvedené v ustanovení ADR.OPS.B.080;
- c) postupy za nízkej dohľadnosti nie sú v účinnosti, ak má byť vozidlo prevádzkované na prevádzkovej ploche.
- f) Prevádzkovateľ letiska:
 - 1. zriadi a zavedie postupy na:
 - i) vydávanie oprávnení vozidiel a dočasných povolení na vstup na letisko a prevádzku vozidiel;
 - ii) prideľovanie volacích znakov vozidlám;
 - iii) monitorovanie toho, či vozidlá dodržiavajú ustanovenie ADR.OPS.B.026 a či sa prijímajú primerané opatrenia vrátane pozastavenia a odňatia oprávnení vozidla alebo povolení na dočasnú prevádzku vozidla;
 - 2. vedie príslušné záznamy.

ADR.OPS.B.027. Prevádzka vozidiel

- a) Vodič vozidla na prevádzkovej ploche prevádzkuje vozidlo:
 - 1. len na základe oprávnenia stanovišťa letových prevádzkových služieb a v súlade s pokynmi, ktoré vydalo dané stanovište;
 - 2. v súlade so všetkými povinnými pokynmi vyjadrenými pomocou značenia a značiek, pokiaľ stanovište letových prevádzkových služieb nepovolí inak;
 - 3. v súlade so všetkými povinnými pokynmi vyjadrenými pomocou svetiel.
- b) Vodič vozidla na prevádzkovej ploche musí prevádzkovať vozidlo v súlade s týmito pravidlami:
 - 1. núdzové vozidlá na pomoc lietadlu v tiesni musia mať prednosť pred všetkou ostatnou prevádzkou pohybujúcou sa na ploche;
 - 2. v súlade s ustanoveniami bodu 1:
 - i) vozidlá a vozidlá ťahajúce lietadlo musia dať prednosť lietadlu, ktoré pristáva, vzlieta alebo roluje;
 - ii) vozidlá, ktoré neťahajú lietadlo, musia dať prednosť vozidlám ťahajúcim lietadlo;
 - iii) vozidlá, ktoré neťahajú lietadlo, musia dať prednosť iným vozidlám neťahajúcim lietadlo v súlade s pokynmi stanovišťa letových prevádzkových služieb;
 - iv) bez ohľadu na ustanovenia bodov i), ii) a iii) sa vozidlá a vozidlá ťahajúce lietadlo musia riadiť pokynmi stanovišťa letových prevádzkových služieb.
- c) Vodič vozidla vybaveného rádiovým zariadením, ktorý má v úmysle prevádzkovať alebo už prevádzkuje vozidlo na prevádzkovej ploche:
 - 1. nadviaže uspokojivé obojsmerné rádiové spojenie so stanovišťom letových prevádzkových služieb na príslušnej frekvencii letových prevádzkových služieb pred vstupom na prevádzkovú plochu a udržiava a sústavne sleduje pridelenú frekvenciu;

▼ **M5**

2. pred vstupom na prevádzkovú plochu získa oprávnenie stanovišťa letových prevádzkových služieb a vykonáva prevádzku len na základe oprávnenia stanovišťa letových prevádzkových služieb. Bez ohľadu na takéto oprávnenie, vstup na vzletovú a pristávaciu dráhu alebo pás vzletovej a pristávacej dráhy alebo zmena v povolenej prevádzke podlieha ďalšiemu osobitnému oprávneniu stanovišťa letových prevádzkových služieb;
 3. zamestnancom letových prevádzkových služieb opakuje časti pokynov súvisiace s bezpečnosťou, ktoré sa prenášajú hlasom. Pokyny na vstup, vyčkávanie, kríženie alebo prevádzku týkajúce sa každej vzletovej a pristávacej dráhy, rolovacej dráhy alebo pásu vzletovej a pristávacej dráhy sa musia vždy opakovať;
 4. zamestnancom letových prevádzkových služieb opakuje alebo potvrdzuje pokyny, ktoré nie sú uvedené v bode 3, a to tak, aby bolo jasne uvedené, že pokyny boli pochopené a budú splnené.
- d) Vodič vozidla, ktoré sa prevádzkuje na prevádzkovej ploche, v prípade pochybností o polohe vozidla vzhľadom na prevádzkovú plochu:
1. oznámi stanovišťa letových prevádzkových služieb okolnosti vrátane poslednej známej polohy;
 2. ak stanovište letových prevádzkových služieb nevydá iné pokyny, súčasne opustí vzletovú a pristávaciu dráhu, rolovaciu dráhu alebo inú časť prevádzkovej plochy a vzdiali sa čo najskôr do bezpečnej vzdialenosti;
 3. po krokoch uvedených v bodoch 1 a 2 zastaví vozidlo.
- e) Vodič vozidla na prevádzkovej ploche:
1. pri prevádzkovaní vozidla na páse vzletovej a pristávacej dráhy, keď sa daná vzletová a pristávacia dráha používa na pristátie alebo vzlet, nesmie sa priblížiť k vzletovej a pristávacej dráhe viac, ako je vzdialenosť vyhradená na vyčkávanie miesto pred danou vzletovou a pristávacou dráhou alebo akékoľvek vyčkávacie miesto na komunikácii;
 2. ak sa vzletová a pristávacia dráha používa na pristátie alebo vzlet, nesmie prevádzkovať vozidlo:
 - i) na časti pásu vzletovej a pristávacej dráhy, ktorá presahuje za koniec danej vzletovej a pristávacej dráhy;
 - ii) na koncovej bezpečnostnej ploche danej vzletovej a pristávacej dráhy;
 - iii) prípadne na predpolí vo vzdialenosti, ktorá by ohrozovala lietadlo vo vzduchu.
- f) Ak to vyžaduje letisko, vodič vozidla vybaveného rádiovým zariadením na odbavovacej ploche:
1. pred vstupom na odbavovaciu plochu nadviaže uspokojivé obojsmerné rádiové spojenie s príslušným stanovišťom, ktoré určil prevádzkovateľ letiska;
 2. udržiava a sústavne sleduje pridelenú frekvenciu.
- g) Vodič vozidla na odbavovacej ploche musí prevádzkovať vozidlo v súlade s týmito pravidlami:
1. len na základe oprávnenia príslušného stanovišťa, ktoré určil prevádzkovateľ letiska, a v súlade s pokynmi, ktoré vydalo dané stanovište;

▼ M5

2. v súlade so všetkými povinnými pokynmi vyjadrenými pomocou značenia a značiek, pokiaľ príslušné stanovište, ktoré určil prevádzkovateľ letiska, nepovolí inak;
 3. v súlade so všetkými povinnými pokynmi vyjadrenými pomocou svetiel;
 4. dávať prednosť núdzovému vozidlu, rolujúcemu lietadlu, lietadlu, ktoré ide rolovať, alebo je tlačené alebo ťahané;
 5. dávať prednosť iným vozidlám v súlade s miestnymi predpismi;
 6. vždy dávať prednosť núdzovým vozidlám reagujúcim na núdzovú situáciu.
- h) Vodič vozidla na pohybovej ploche a v iných prevádzkových priestoroch:
1. prevádzkuje vozidlo v súlade so stanovenými obmedzeniami rýchlosti a jazdnými trasami;
 2. nenechá sa rušiť ani rozptyľovať inými činnosťami počas jazdy;
 3. spĺňa komunikačné požiadavky a prevádzkové postupy uvedené v letiskovej príručke.
- i) Vodič vozidla sprevádzajúceho iné vozidlo zabezpečí, aby vodič sprevádzaného vozidla viedol vozidlo v súlade s danými pokynmi.
- j) Vodič vozidla zaparkuje vozidlo len na plochách označených prevádzkovateľom letiska.
- k) Prevádzkovateľ letiska zriadi a zavedie postupy s cieľom zabezpečiť, aby vodiči, ktorí vykonávajú prevádzku na pohybovej ploche a v iných prevádzkových priestoroch, spĺňali ustanovenia písmen a) až j).

ADR.OPS.B.028. Ťahanie lietadielPrevádzkovateľ letiska:

- a) zriadi postupy týkajúce sa manévrovania lietadiel a určí trasy, ktoré sa majú používať počas ťahania lietadiel na pohybovej ploche, a to s cieľom zaistiť bezpečnosť;
- b) zabezpečí poskytovanie vhodného a primeraného navádzania počas ťahania;
- c) zabezpečí, aby počas ťahania bolo ťahané lietadlo označené svetlami v súlade s ustanovením SERA.3215 prílohy k vykonávaciemu nariadeniu Komisie (EÚ) č. 923/2012 ⁽¹⁾;
- d) zriadi a zavedie postupy na zabezpečenie primeranej komunikácie a koordinácie medzi organizáciou vykonávajúcou ťahanie, stanovišťom služieb riadenia prevádzky na odbavovacej ploche a stanovišťom letových prevádzkových služieb, ktoré sú vhodné pre ťahanie;
- e) zriadi a zavedie postupy na zaistenie bezpečnosti ťahania za nepriaznivých poveternostných alebo meteorologických podmienok, a to vrátane obmedzenia alebo nepovolenia takýchto činností.

⁽¹⁾ Vykonávacie nariadenie Komisie (EÚ) č. 923/2012 z 26. septembra 2012, ktorým sa stanovujú spoločné pravidlá lietania a prevádzkové ustanovenia týkajúce sa služieb a postupov v letovej prevádzke a ktorým sa mení a dopĺňa vykonávacie nariadenie (EÚ) č. 1035/2011 a nariadenia (ES) č. 1265/2007, (ES) č. 1794/2006, (ES) č. 730/2006, (ES) č. 1033/2006 a (EÚ) č. 255/2010 (Ú. v. EÚ L 281, 13.10.2012, s. 1).

▼ **M5****ADR.OPS.B.029. Jazyková spôsobilosť**

- a) Osoba, od ktorej sa vyžaduje preukázanie jazykovej spôsobilosti podľa ustanovenia ADR.OPS.B.024, preukáže spôsobilosť aspoň na prevádzkovej úrovni v používaní frazeológie, ako aj v jednoduchej formulácii v súlade s písmenom b):
1. v anglickom jazyku a
 2. v akomkoľvek inom jazyku alebo jazykoch používaných na letisku na rádiokomunikačné účely so stanovišťom letových prevádzkových služieb letiska.
- b) Žiadateľ preukáže svoju schopnosť:
1. efektívne komunikovať len prostredníctvom hlasu a v situáciách s priamym osobným kontaktom;
 2. presne a jasne komunikovať o všeobecných a pracovne zameraných témach;
 3. používať primerané komunikačné stratégie na výmenu správ a na zistenie a vyriešenie nedorozumení vo všeobecnom alebo pracovne zameranom kontexte;
 4. úspešne zvládnuť náročné jazykové výzvy pri komplikáciách alebo neočakávanom zvrate udalostí, ktorý nastane pri bežných pracovných situáciách alebo komunikačných úlohách, s ktorými je inak oboznámený;
 5. používať dialekt alebo prízvuk, ktorý je pre leteckú komunitu zrozumiteľný.
- c) Jazyková spôsobilosť sa preukazuje osvedčením, ktoré vydáva organizácia vykonávajúca hodnotenie, v ktorom sa uvádza jazyk alebo jazyky, úroveň alebo úrovne spôsobilosti a dátum hodnotenia.
- d) S výnimkou osôb, ktoré preukázali jazykovú spôsobilosť na odbornej úrovni, sa jazyková spôsobilosť opätovne hodnotí:
1. každé štyri roky odo dňa hodnotenia, ak je preukázaná prevádzková úroveň;
 2. každých šesť rokov odo dňa hodnotenia, ak je preukázaná vyššia úroveň.
- e) Preukazovanie jazykovej spôsobilosti sa vykonáva hodnotiacou metódou, ktorej súčasťou je:
1. postup vykonania hodnotenia;
 2. kvalifikácie hodnotiteľov, ktorí vykonávajú hodnotenia jazykovej spôsobilosti;
 3. odvolacie konanie.
- f) Prevádzkovateľ letiska umožní svojim zamestnancom jazykové školenie na udržanie požadovanej úrovne jazykovej spôsobilosti.
- g) Odchylné od písmena a) môže členský štát rozhodnúť, že pre zamestnancov uvedených v ustanovení ADR.OPS.B.024 sa nemusí vyžadovať jazyková spôsobilosť v anglickom jazyku na rádiokomunikačné účely so stanovišťom letových prevádzkových služieb letiska. V takom prípade vykoná vyhodnotenie bezpečnosti vzťahujúce sa na jedno alebo viacero letísk.
- h) Prevádzkovateľ letiska môže vydať oprávnenie osobe, ktorá nepreukázala súlad s písmenami a) a b), do:
1. 7. januára 2026, pokiaľ ide o anglický jazyk;
 2. 7. januára 2023, pokiaľ ide o iný ako anglický jazyk.

ADR.OPS.B.030. Systém navádzania a riadenia pohybu na plochách▼ **M6**

- a) Prevádzkovateľ letiska zabezpečí, aby bol na letisku k dispozícii systém navádzania a riadenia pohybu na plochách (SMGCS). SMGCS musí:

▼ M6

1. zohľadňovať konštrukčné charakteristiky a prevádzkové a meteorologické podmienky letiska, ako aj zásady ľudského činiteľa;
2. byť navrhnutý tak, aby pomáhal pri prevencii:
 - i) neúmyselného vstupu lietadiel a vozidiel na aktívnu vzletovú a pristávaciu dráhu a
 - ii) kolízií medzi lietadlami, ako aj medzi lietadlami a vozidlami alebo predmetmi na ktorejkoľvek časti pohybovej plochy; a
3. byť podporovaný vhodnými prostriedkami a postupmi.

▼ M5

- b) V rámci systému navádzania a riadenia pohybu na plochách prevádzkovateľ letiska v koordinácii s poskytovateľom letových prevádzkových služieb posúdi potrebu stanoviť štandardné trasy pre rolovanie lietadiel na letisku. Ak sú k dispozícii štandardné trasy, prevádzkovateľ letiska:
 1. zabezpečí, aby boli primerané a vhodné pre letiskovú prevádzku, navrhovanie a plánovanú prevádzku a aby boli riadne identifikované;
 2. poskytuje príslušné informácie na uverejnenie v AIP poskytovateľovi leteckých informačných služieb.
- c) Ak si fungovanie systému navádzania a riadenia pohybu na plochách vyžaduje používanie odpovedača lietadlom na pohybovej ploche, prevádzkovateľ letiska s poskytovateľom leteckých navigačných služieb skordinujú:
 1. príslušné prevádzkové postupy odpovedača, ktoré musia prevádzkovatelia lietadiel dodržiavať;
 2. poskytovanie príslušných informácií na uverejnenie v AIP poskytovateľovi leteckých informačných služieb.

▼ M6

- d) Prevádzkovateľ letiska koordinuje vypracovanie postupov SMGCS na letisku s poskytovateľom letových prevádzkových služieb.

▼ M5**ADR.OPS.B.031. Komunikácia**

- a) Vozidlá a stanovište letových prevádzkových služieb komunikujú v súlade s uplatniteľnými požiadavkami oddielu 14 prílohy k vykonávaciemu nariadeniu (EÚ) č. 923/2012.
- b) Prevádzkovateľ letiska v koordinácii s poskytovateľom letových prevádzkových služieb zavedie komunikačné postupy vrátane:
 1. frekvencie a jazyka alebo jazykov, ktoré sa majú používať na komunikáciu medzi stanovišťom letových prevádzkových služieb a vozidlami určenými na prevádzku alebo v prevádzke na prevádzkovej ploche;
 2. komunikácie medzi stanovišťom letových prevádzkových služieb a chodcami, ktorí majú v úmysle sa pohybovať alebo sa pohybujú na prevádzkovej ploche;
 3. šírenia významných informácií súvisiacich s letiskom, ktoré môžu ovplyvniť bezpečnosť prevádzky na prevádzkovej ploche, a to rádiovou komunikáciou;
 4. signálov a iných komunikačných prostriedkov, ktoré sa majú používať za všetkých podmienok dohľadnosti v prípade poruchy rádiovkej komunikácie medzi stanovišťom letových prevádzkových služieb a vozidlami alebo chodcami na prevádzkovej ploche.

▼ M5**ADR.OPS.B.033. Kontrola chodcov**

a) Prevádzkovateľ letiska zriadi a zavedie postupy s cieľom:

1. obmedziť prístup na pohybovú plochu a iné prevádzkové priestory len pre osoby, ktorých povinnosti si vyžadujú prístup na tieto plochy;
2. zabezpečiť, aby takéto osoby boli oprávnené na nesprevádzaný prístup na tieto plochy len vtedy, ak dostali príslušný výcvik a preukázali svoju spôsobilosť;
3. kontrolovať pohyb osôb na odbavovacej ploche a zabezpečiť, aby cestujúci nastupujúci do lietadla alebo vystupujúci z lietadla alebo cestujúci, ktorí potrebujú vstúpiť na odbavovaciu plochu, opustili ju alebo prešli cez ňu:
 - i) boli sprevádzaní vycvičenými a spôsobilými zamestnancami;
 - ii) nezasahovali do stojacich lietadiel a činností služieb pozemnej obsluhy;
 - iii) boli chránení pred lietadlom v prevádzke vrátane účinkov ich motorov, ako aj pred činnosťami vozidiel alebo inými činnosťami.

b) Prevádzkovateľ letiska zriadi a zavedie postupy s cieľom zaistiť:

1. riadny a bezpečný vstup na prevádzkovú plochu a prevádzku na prevádzkovej ploche pre zamestnancov, ktorých úlohy zahŕňajú prístup na túto plochu bez vozidla;
2. aby títo zamestnanci:
 - i) boli riadne vybavení, a to aj dobre viditeľnými odevmi, prostriedkami na orientáciu a prostriedkami umožňujúcimi obojsmernú komunikáciu so stanovišťom letových prevádzkových služieb a príslušným stanovišťom prevádzkovateľa letiska počas takejto prevádzky;
 - ii) získali oprávnenie stanovišťa letových prevádzkových služieb pred vstupom na prevádzkovú plochu. Bez ohľadu na takéto oprávnenie, vstup na vzletovú a pristávaciu dráhu alebo pás vzletovej a pristávacej dráhy alebo zmena v povolenej prevádzke podlieha ďalšiemu osobitnému oprávneniu stanovišťa letových prevádzkových služieb;
 - iii) nevstupovali na prevádzkovú plochu, ak sú v účinnosti postupy za nízkej dohľadnosti.

ADR.OPS.B.035. Prevádzka v zimných podmienkach

a) Ak sa očakáva, že letisko sa bude prevádzkovať v podmienkach, pri ktorých sa na pohybovej ploche nazhromaždí sneh, kašovitý sneh alebo ľad, prevádzkovateľ letiska vypracuje a zavedie snehový plán. V rámci snehového plánu prevádzkovateľ letiska:

1. zabezpečí používanie materiálov na odstránenie ľadu alebo námrazy alebo na zabránenie ich vzniku alebo na zlepšenie trecích vlastností povrchu vzletovej a pristávacej dráhy;
2. pokiaľ je to primerane praktické, zabezpečí odstránenie snehu, kašovitého snehu alebo ľadu z používaných vzletových a pristávacích dráh a ostatných častí pohybovej plochy, ktoré sú určené na prevádzku lietadiel.

b) Prevádzkovateľ letiska na účely uverejnenia v AIP poskytuje informácie:

1. o dostupnosti vybavenia na odstraňovanie snehu a o činnostiach súvisiacich so zimnou údržbou;
2. o prípadnom stave schválenia, pokiaľ ide o používanie osobitne pripravených zimných vzletových a pristávacích dráh;
3. o druhoch materiálov použitých na povrchovú úpravu pohybovej plochy.

▼ **M5****ADR.OPS.B.036. Prevádzka na osobitne pripravených zimných vzletových a pristávacích dráhach**

a) Prevádzkovateľ letiska môže na základe predchádzajúceho súhlasu príslušného orgánu zriadiť a použiť postupy prevádzky lietadiel na osobitne pripravených zimných vzletových a pristávacích dráhach, ak je typom kontaminantu utlačený sneh alebo ľad. Osobitne pripraveným zimným vzletovým a pristávacím dráham môže byť priradený primárny kód RWYCC 4; ak však úprava povrchu neoprávňuje na kód RWYCC 4, uplatňuje sa bežný postup v súlade s ustanovením ADR.OPS.B.037.

b) S cieľom získať predchádzajúci súhlas príslušného orgánu prevádzkovateľ letiska:

1. zriadi postupy, ktorých súčasťou je:

- i) typ vybavenia alebo typ, kvalita a množstvo materiálu, alebo oboje, ktoré sa používajú na zlepšenie podmienok na vzletovej a pristávacej dráhe a metódy použitia;
- ii) monitorovanie meteorologických parametrov;
- iii) zaobchádzanie so sypkými kontaminantmi;
- iv) posúdenie dosiahnutých výsledkov;

2. aspoň od jedného prevádzkovateľa letúna získa údaje letúnov, ktoré sa týkajú brzdného výkonu na vzletovej a pristávacej dráhe s osobitnou úpravou povrchu;

3. analyzuje a spracúva údaje získané podľa bodu 2 s cieľom preukázať schopnosť určiť podmienky na vzletovej a pristávacej dráhe v súlade s priradeným kódom RWYCC;

4. zriadi program údržby, ktorý zahŕňa preventívnu a opravnú údržbu vybavenia, ktoré sa používa na dosiahnutie konzistentnej výkonnosti.

c) Prevádzkovateľ letiska zriadi a zavedie program na monitorovanie nepretržitej účinnosti postupu. Program musí používať hlásenia o brzdnom účinku z údajov letúna, ktoré sa porovnávajú s nahlásenými podmienkami na vzletovej a pristávacej dráhe.

d) Prevádzkovateľ letiska vyhodnotí výkonnosť zimnej prevádzky po skončení zimného obdobia s cieľom identifikovať potrebu:

- 1. dodatočných požiadaviek na výcvik;
- 2. aktualizácie postupov;
- 3. dodatočného alebo odlišného vybavenia a materiálov.

ADR.OPS.B.037. Hodnotenie podmienok na vzletovej a pristávacej dráhe a určenie kódu podmienok na vzletovej a pristávacej dráhe

Vždy, keď sú na povrchu vzletovej a pristávacej dráhy prítomné kontaminanty uvedené v ustanovení ADR.OPS.A.060 písm. a) až e), prevádzkovateľ letiska:

a) priradí kód RWYCC na základe druhu a hĺbky kontaminantu a teploty;

b) skontroluje vzletovú a pristávaciu dráhu vždy, keď sa podmienky na vzletovej a pristávacej dráhe mohli zmeniť v dôsledku meteorologických podmienok, posúdi podmienky na vzletovej a pristávacej dráhe a priradí nový kód RWYCC;

c) používa špeciálne letové hlásenia na aktivovanie opätovného hodnotenia kódu RWYCC.

▼ B**ADR.OPS.B.040. Prevádzka v noci**

Prevádzkovateľ letiska zabezpečí vypracovanie a zavedenie prostriedkov a postupov na zaistenie bezpečných podmienok na prevádzku letiska počas prevádzky v noci.

▼ M6**ADR.OPS.B.045. Postupy za nízkej dohľadnosti**

a) Prevádzkovateľ letiska zabezpečí, aby bolo letisko vybavené vhodným vybavením a zariadeniami a aby sa zaviedli a uplatňovali vhodné postupy za nízkej dohľadnosti, pokiaľ je určené na použitie na ktorúkoľvek z týchto druhov prevádzky:

1. vzlety za podmienok nízkej dohľadnosti;
2. priblíženie a pristátie za dráhovej dohľadnosti (RVR) menej ako 550 m alebo s výškou rozhodnutia (DH) menej ako 200 ft (60 m);
3. prevádzka s prevádzkovými zápočtami, kde je skutočná RVR menej ako 550 m.

Postupy za nízkej dohľadnosti musia koordinovať pohyb lietadiel a vozidiel a obmedzovať alebo zakazovať činnosti na pohybovej ploche.

b) Prevádzkovateľ letiska zriadi a zavedie postupy za nízkej dohľadnosti v spolupráci s poskytovateľom letových prevádzkových služieb. Postupy za nízkej dohľadnosti musia zahŕňať kritériá ich prípravy, spustenia a ukončenia. Tieto kritériá musia vychádzať z hodnôt RVR a výšky základne najnižšej vrstvy oblačnosti.

c) Prevádzkovateľ letiska informuje poskytovateľa leteckých informačných služieb a poskytovateľa letových prevádzkových služieb, podľa potreby, o každej zmene stavu vybavenia a zariadení letiska, ktoré majú vplyv na prevádzku za nízkej dohľadnosti.

d) Prevádzkovateľ letiska poskytne poskytovateľovi leteckých informačných služieb informácie o postupoch za nízkej dohľadnosti na uverejnenie v príručke AIP.

e) Postupy za nízkej dohľadnosti a akúkoľvek ich zmenu musí vopred schváliť príslušný orgán.

▼ B**ADR.OPS.B.050. Prevádzka v nepriaznivých poveternostných podmienkach**

Prevádzkovateľ letiska zabezpečí vypracovanie a zavedenie prostriedkov a postupov na účely zaistenia bezpečnosti prevádzky letiska v nepriaznivých poveternostných podmienkach.

ADR.OPS.B.055. Kvalita paliva

Prevádzkovateľ letiska overí, či organizácie podieľajúce sa na skladovaní a vydaní paliva lietadlám majú postupy, ktorými zabezpečia zásobovanie lietadiel neznečisteným palivom so správnou špecifikáciou.

ADR.OPS.B.065. Vizualne prostriedky a elektrické systémy letiska

Prevádzkovateľ letiska musí mať postupy, aby zabezpečil, že vizualne prostriedky a elektrické systémy letiska fungujú tak zamýšľaným spôsobom.

▼ B**ADR.OPS.B.070. Bezpečnosť prác na letisku**

a) Prevádzkovateľ letiska zriadi a zavedie postupy s cieľom zaistiť, aby:

1. práce na letisku nemali vplyv na bezpečnosť lietadiel a
2. letiskové prevádzkové činnosti nemali vplyv na bezpečnosť prác na letisku.

ADR.OPS.B.070. Zabezpečenie letísk

a) Prevádzkovateľ letiska na letisku a v jeho okolí monitoruje:

1. prekážkovú a ochrannú rovinu vytvorenú v súlade so základnou osvedčovaním a ostatné plochy a priestory súvisiace s letiskom, aby mohol v rámci svojich právomocí prijať primerané opatrenia na zmiernenie rizík súvisiacich s vniknutím na tieto plochy alebo do týchto priestorov;
2. značenie a osvetlenie prekážok, aby mohol v rámci svojich právomocí prijať príslušné opatrenia, a
3. nebezpečenstvá súvisiace s ľudskými činnosťami a využívaním územia, aby mohol v rámci svojich právomocí prijať príslušné opatrenia.

b) Prevádzkovateľ letiska musí mať zavedené postupy na zmiernenie rizík súvisiacich s prekážkami, výstavbou a inými činnosťami v rámci monitorovaných priestorov, ktoré by mohli mať vplyv na bezpečnú prevádzku lietadiel na letisku alebo lietadiel prilietajúcich na letisko alebo odlietajúcich z letiska.

▼ M5**ADR.OPS.B.080. Značenie a osvetlenie vozidiel a ostatných pohyblivých objektov**

a) Prevádzkovateľ letiska zabezpečí, aby vozidlá a ostatné pohyblivé objekty na pohybovej ploche letiska s výnimkou lietadiel boli:

1. označené výraznými farbami alebo aby mali na náležitých miestach umiestnené vlajky vhodnej veľkosti so šachovnicovým vzorom a v kontrastných farbách;
2. osvetlené svetlami s nízkou intenzitou označujúcimi prekážky, ktorých typ a vlastnosti zodpovedajú ich funkcii, ak sa vozidlá a letisko používajú v noci alebo za podmienok nízkej dohľadnosti. Osvetlenie musí mať tieto farby:
 - i) prerušované modré svetlo pre vozidlá používané v stave núdze alebo pri zabezpečovaní bezpečnostnej ochrany;
 - ii) prerušované žlté svetlo pre iné vozidlá vrátane navigačných vozidiel follow-me;
 - iii) stále červené svetlo pre objekty s obmedzenou pohyblivosťou.

b) Prevádzkovateľ letiska môže vyňať z písmena a) vybavenie obsluhujúce lietadlá a vozidlá používané len na odbavovacích plochách.

▼ B**ADR.OPS.B.090. Používanie letiska lietadlami s vyšším kódom**

a) S výnimkou lietadiel v núdzových situáciách môže prevádzkovateľ letiska na základe predchádzajúceho povolenia príslušného orgánu povoliť používanie letiska alebo jeho častí lietadlami s vyšším kódom, aký majú konštrukčné črty letiska uvedené v podmienkach osvedčenia.

b) Pri preukazovaní súladu s písmenom a) sa uplatňujú ustanovenia ADR.OR.B.040.

▼ B**PODČASŤ C – ÚDRŽBA LETISKA (ADR.OPS.C)****▼ M5****ADR.OPS.C.005. Údržba – všeobecné ustanovenia**

- a) Prevádzkovateľ letiska zriadi a zavedie program údržby, ktorý v prípade potreby zahŕňa preventívnu údržbu, s cieľom udržiavať letiskové zariadenia, systémy a vybavenie potrebné na prevádzku letiska za podmienok, ktoré neohrozujú bezpečnosť, pravidelnosť alebo efektívnosť leteckej navigácie. Pri navrhovaní a vykonávaní programu údržby sa dodržiavajú zásady ľudského činiteľa.
- b) Prevádzkovateľ letiska zabezpečí, aby boli poskytnuté vhodné a primerané prostriedky na účinné vykonávanie programu údržby.

ADR.OPS.C.007. Údržba vozidiel

- a) Prevádzkovateľ letiska:
 - 1. zriadi a zavedie program údržby vozidiel záchranej a hasičskej služby, ktorý zahŕňa preventívnu údržbu a dodržiava zásady ľudského činiteľa, s cieľom zabezpečiť účinnosť vozidiel a ich vybavenia a dodržiavanie stanoveného času odozvy počas celej životnosti vozidla;
 - 2. zabezpečí vykonávanie programu údržby svojich ďalších vozidiel, ktoré sa prevádzkujú na pohybovej ploche alebo v iných prevádzkových priestoroch.
- b) Prevádzkovateľ letiska:
 - 1. zriadi postupy na podporu vykonávania programu údržby uvedeného v písmene a);
 - 2. zabezpečí, aby sa poskytovali vhodné a primerané prostriedky a zariadenia na jeho účinné vykonávanie;
 - 3. vedie záznamy o údržbe každého vozidla.
- c) Prevádzkovateľ letiska zabezpečí, aby organizácie, ktoré prevádzkujú alebo poskytujú služby na letisku:
 - 1. udržiavali svoje vozidlá, ktoré sa prevádzkujú na pohybovej ploche alebo v iných prevádzkových priestoroch, v súlade so stanoveným programom údržby vrátane preventívnej údržby;
 - 2. viedli príslušné záznamy o údržbe.
- d) Prevádzkovateľ letiska zabezpečí, aby sa vozidlá neschopné prevádzky nepoužívali na prevádzku.

ADR.OPS.C.010. Údržba vozoviek, ostatných pozemných plôch a drenáže

- a) Prevádzkovateľ letiska v rámci letiskového programu preventívnej a opravnej údržby skontroluje povrch všetkých pohybových plôch vrátane vozoviek (vzletové a pristávacie dráhy, rolovacie dráhy a odbavovacie plochy), príľahlých plôch a drenáže, aby mohol pravidelne posudzovať ich stav.
- b) Prevádzkovateľ letiska:
 - 1. udržiava povrch všetkých pohybových plôch s cieľom zamedziť a odstrániť akékoľvek úlomky cudzích predmetov, ktoré by mohli spôsobiť škodu lietadlám alebo poškodiť fungovanie lietadlových systémov;
 - 2. udržiava povrch vzletových a pristávacích dráh, rolovacích dráh a odbavovacích plôch s cieľom zabrániť vytvoreniu nebezpečných nepravidelností;
 - 3. udržiava vzletovú a pristávaciu dráhu v takom stave, aby trecie vlastnosti jej povrchu vyhovovali minimálnym normám alebo aby ich prekračovali;

▼ **M5**

4. pravidelne kontroluje a dokumentuje trecie vlastnosti povrchu vzletovej a pristávacej dráhy na účely údržby. Opakovanie týchto kontrol musí byť dostatočné, aby bolo možné určiť tendenciu trecích vlastností povrchu vzletovej a pristávacej dráhy;
5. prijíma opatrenia týkajúce sa opravnej údržby s cieľom zabrániť tomu, aby trecie vlastnosti povrchu vzletovej a pristávacej dráhy v neznečistenom stave prestali vyhovovať minimálnym normám, a to buď v prípade celej vzletovej a pristávacej dráhy alebo jej časti.

ADR.OPS.C.015. Údržba vizuálnych prostriedkov a elektrických systémov

- a) Prevádzkovateľ letiska zriadi a zavedie program preventívnej a opravnej údržby s cieľom zabezpečiť prevádzkyschopnosť elektrických systémov a dostupnosť energetického zdroja pre všetky potrebné zariadenia letiska spôsobom, ktorý zaisťuje bezpečnosť, pravidelnosť a efektívnosť leteckej navigácie.
- b) Prevádzkovateľ letiska zriadi a zavedie program preventívnej a opravnej údržby s cieľom zabezpečiť prevádzkyschopnosť jednotlivých svetiel a spoľahlivosť letiskových svetelných systémov spôsobom, ktorý zaisťuje kontinuitu navádzania lietadiel a vozidiel a ich kontrolu, a to takto:
 1. V prípade vzletovej a pristávacej dráhy na presné priblíženie II. alebo III. kategórie je cieľom systému preventívnej údržby, aby boli počas každého obdobia prevádzky II. alebo III. kategórie všetky približovacie a dráhové svetelné návestidlá prevádzkyschopné a aby v každom prípade aspoň:
 - i) 95 % návestidiel bolo prevádzkyschopných pre všetky tieto prvky:
 - A) svetelný systém pre presné priblíženie II. a III. kategórie v rámci vnútorných 450 m;
 - B) osové návestidlá vzletovej a pristávacej dráhy;
 - C) svetelné návestidlá prahu vzletovej a pristávacej dráhy;
 - D) postranné návestidlá vzletovej a pristávacej dráhy;
 - ii) 90 % návestidiel v dotykovej zóne bolo prevádzkyschopných;
 - iii) 85 % návestidiel svetelného systému pre priblíženie bolo prevádzkyschopných za hranicou 450 m;
 - iv) 75 % svetelných návestidiel konca vzletovej a pristávacej dráhy bolo prevádzkyschopných.
 2. Návestidlá, ktoré nemusia byť prevádzkyschopné v súlade s bodom 1, nesmú meniť základnú štruktúru svetelného systému.
 3. Návestidlo neschopné prevádzky nesmie byť umiestnené vedľa iného návestidla neschopného prevádzky, s výnimkou krátkej svetelnej priečky alebo priečky, kde môžu byť prípustné dve susediace návestidlá neschopné prevádzky.
 4. V prípade stop priečky, ktorá sa nachádza na vyčkávacom mieste pred vzletovou a pristávacou dráhou a používa sa v spojení so vzletovou a pristávacou dráhou určenou na prevádzku v podmienkach dráhovej dohľadnosti menšej ako 550 m, má systém preventívnej údržby tieto ciele:
 - i) viac ako dve návestidlá nesmú ostať neschopné prevádzky;
 - ii) dve susediace návestidlá nesmú ostať neschopné prevádzky, pokiaľ rozstup svetelného radu nie je podstatne menší, ako sa vyžaduje.
 5. V prípade rolovacej dráhy určenej na použitie v podmienkach dráhovej dohľadnosti menšej ako 550 m má systém preventívnej údržby za cieľ, aby žiadne dve susediace osové návestidlá rolovacej dráhy neboli neschopné prevádzky.

▼ **M5**

6. V prípade vzletovej a pristávacej dráhy na presné priblíženie I. kategórie je cieľom systému preventívnej údržby, aby boli počas každého obdobia prevádzky I. kategórie všetky približovacie a dráhové svetelné návestidlá prevádzkyschopné a aby v každom prípade:
- i) aspoň 85 % návestidiel bolo prevádzkyschopných pre všetky tieto prvky:
 - A) svetelný systém pre presné priblíženie I. kategórie;
 - B) svetelné návestidlá prahu vzletovej a pristávacej dráhy;
 - C) postranné návestidlá vzletovej a pristávacej dráhy;
 - D) svetelné návestidlá konca vzletovej a pristávacej dráhy;
 - ii) nepovoľuje sa návestidlo neschopné prechádzky vedľa iného návestidla neschopného prevádzky, pokiaľ rozstup svetelného radu nie je podstatne menší, ako sa vyžaduje.
7. V prípade vzletovej a pristávacej dráhy určenej na vzlet v podmienkach dráhovej dohľadnosti menšej ako 550 m má systém preventívnej údržby za cieľ, aby počas každého obdobia prevádzky boli všetky dráhové svetelné návestidlá prevádzkyschopné a aby v každom prípade:
- i) aspoň:
 - A) 95 % osových návestidiel vzletovej a pristávacej dráhy (ak sú k dispozícii) a postranných návestidiel vzletovej a pristávacej dráhy bolo prevádzkyschopných;
 - B) 75 % svetelných návestidiel konca vzletovej a pristávacej dráhy bolo prevádzkyschopných;
 - ii) nepovoľuje sa návestidlo neschopné prechádzky vedľa iného návestidla neschopného prevádzky.
8. V prípade vzletovej a pristávacej dráhy určenej na vzlet v podmienkach dráhovej dohľadnosti 550 m alebo väčšej má systém preventívnej údržby za cieľ, aby počas každého obdobia prevádzky boli všetky dráhové svetelné návestidlá prevádzkyschopné a aby v každom prípade:
- i) aspoň 85 % postranných návestidiel vzletovej a pristávacej dráhy a svetelných návestidiel konca vzletovej a pristávacej dráhy bolo prevádzkyschopných;
 - ii) nepovoľuje sa návestidlo neschopné prechádzky vedľa iného návestidla neschopného prevádzky.
9. V prípade vzletovej a pristávacej dráhy vybavenej svetelnou zostupovou sústavou má systém preventívnej údržby za cieľ, aby boli počas každého obdobia prevádzky všetky jednotky prevádzkyschopné. Jednotka sa považuje za neschopnú prevádzky, pokiaľ v dôsledku počtu návestidiel neschopných prevádzky jednotka neposkytuje lietadlu určené navádzanie.
- c) Na účely písmena b) sa návestidlo považuje za neschopné prevádzky, ak:
- 1. priemerná intenzita hlavného svetlometu je nižšia ako 50 % hodnoty stanovenej v špecifikáciách osvedčovania vydaných agentúrou. V prípade svetelných jednotiek, pri ktorých je konštrukčná priemerná intenzita hlavného svetlometu vyššia ako hodnota stanovená v špecifikáciách osvedčovania vydaných agentúrou, sa hodnota 50 % vzťahuje na túto konštrukčnú hodnotu;
 - 2. filter súvisiaci s návestidlom chýba, je poškodený alebo návestidlo nevytvára svetelný lúč správnej farby.
- d) Prevádzkovateľ letiska zriadi a zavedie program preventívnej a opravnej údržby s cieľom zabezpečiť prevádzkyschopnosť a spoľahlivosť systému značenia a značiek letiska spôsobom, ktorý zaisťuje kontinuitu navádzania lietadiel a vozidiel a ich kontrolu.

▼ M5

- e) Stavebné alebo údržbárske činnosti sa nesmú vykonávať v blízkosti elektrických systémov letiska, keď sú na letisku v účinnosti postupy za nízkej dohľadnosti.
- f) Prevádzkovateľ letiska zabezpečí, aby:
1. programy preventívnej údržby uvedené v písmenách a), b) a d) zahŕňali primerané inšpekcie a kontroly jednotlivých prvkov každého systému a systému ako celku, ktoré sa vykonávajú v súlade so stanovenými postupmi a vo vymedzených intervaloch a ktoré zodpovedajú plánovanej prevádzke a systému;
 2. boli prijaté vhodné nápravné opatrenia na odstránenie všetkých zistených chýb.
- g) Prevádzkovateľ letiska vedie záznamy o príslušných činnostiach údržby.

▼ M4**PODČASŤ D – PREVÁDZKA RIADENIA NA ODBAVOVACEJ PLOCHE****ADR.OPS.D.001 Činnosti súvisiace s riadením bezpečnosti na odbavovacej ploche**

- a) Prevádzkovateľ letiska zabezpečí vypracovanie a zavedenie prostriedkov a postupov na odbavovacej ploche s cieľom:
1. regulovať pohyb, aby sa predchádzalo zrážkam medzi lietadlami a medzi lietadlami a prekážkami;
 2. regulovať vjazd lietadiel na odbavovaciu plochu a koordinovať výjazd lietadiel z odbavovacej plochy s letiskovou riadiacou vežou;
 3. zaistiť bezpečný a rýchly pohyb vozidiel
 4. a primerane regulovať tieto činnosti:
 - i) pridelenie stojiska lietadla;
 - ii) poskytovanie služieb navádzania;
 - iii) postup pre parkovanie lietadla a odchod zo stojiska;
 - iv) dopĺňanie paliva lietadla;
 - v) ochrana proti vzdušným prúdom z prúdových motorov a skúšky motorov;
 - vi) povolenia na štart a pokyny na rolovanie.
- b) Prevádzkovateľ letiska môže na účely vykonávania písmena a) preniesť zodpovednosť na inú organizáciu. Ak prevádzkovateľ letiska túto zodpovednosť preniesť, uvedie tento prenos v letiskovej príručke.

ADR.OPS.D.005 Hranice odbavovacej plochy

- a) Prevádzkovateľ letiska v spolupráci s poskytovateľom letových prevádzkových služieb vymedzí hranice odbavovacej plochy a oznámi ich poskytovateľovi leteckých informačných služieb na účely uverejnenia v leteckej informačnej príručke (AIP).
- b) Pri vymedzovaní hraníc odbavovacej plochy sa zohľadnia aspoň tieto aspekty:
1. usporiadanie letiska;

▼ M4

2. konfigurácia vzletovej a pristávacej dráhy a rolovacej dráhy a metóda prevádzky;
3. hustota premávky;
4. poveternostné podmienky;
5. prevádzkové postupy.

ADR.OPS.D.010 Koordinácia vjazdu lietadiel na odbavovaciu plochu/ich výjazdu z odbavovacej plochy

- a) Prevádzkovateľ letiska zabezpečí, aby bol vjazd lietadla na odbavovaciu plochu a výjazd z nej koordinovaný s poskytovateľom letových prevádzkových služieb, ak pohyb lietadla po odbavovacej ploche nie je riadený poskytovateľom letových prevádzkových služieb. Koordinácia zahŕňa:
 1. určené body odovzdania medzi službou riadenia prevádzky na odbavovacej ploche a letovou prevádzkovou službou pre prilietajúce a odlietajúce lietadlá;
 2. určené zariadenia na spojenie lietadlo-zem, ktoré sa majú používať na odbavovacej ploche;
 3. čakacie zóny pre prilietajúce lietadlá, keď stojiská lietadiel nie sú k dispozícii.
- b) Prevádzkovateľ letiska oznámi poskytovateľom leteckých informačných služieb na účely uverejnenia v leteckej informačnej príručke (AIP):
 1. určené body odovzdania uvedené v písmene a) bode 1;
 2. určené zariadenia na spojenie lietadlo-zem uvedené v písmene a) bode 2.

ADR.OPS.D.015 Riadenie pohybu lietadiel po odbavovacej ploche

Prevádzkovateľ letiska zabezpečí, aby:

- a) lietadlám boli poskytnuté pokyny, ktorou trasou sa majú pohybovať po odbavovacej ploche;
- b) boli zaistené primerané vizuálne pomôcky, aby bola letová posádka schopná identifikovať pridelené trasy;
- c) bola plánovaná trasa bez prekážok, ktoré by mohli spôsobiť kolíziu s pohybujúcimi sa lietadlami.

ADR.OPS.D.025 Pridelenie stojiska lietadla

- a) Prevádzkovateľ letiska stanoví a zabezpečí vykonávanie postupov, aby bolo pridelené stojisko lietadla:
 1. vhodné pre typ lietadla, ktoré ho má použiť;
 2. oznámené organizácii zodpovednej za poskytovanie AMS, ak je stanovená, alebo príslušnému poskytovateľovi letových prevádzkových služieb;
 3. oznámené osobám zodpovedným za manévrowanie s lietadlom.
- b) Prevádzkovateľ letiska zabezpečí, aby sa pri prideľovaní lietadiel na stojiská lietadiel zohľadňovali aspoň tieto parametre:
 1. charakteristiky lietadla;
 2. parkovacie pomôcky;
 3. zariadenia obsluhujúce stojisko lietadla;

▼ M4

4. blízkosť infraštruktúry;
5. ostatné zaparkované lietadlá na vedľajších stojiskách lietadiel;
6. prvky závislé od stojiska lietadla;

ADR.OPS.D.030 Navádzanie lietadiel

Prevádzkovateľ letiska zabezpečí, aby sa na navádzanie lietadiel používali navigačné signály v súlade s dodatkom 1 k prílohe k vykonávaciemu nariadeniu Komisie (EÚ) č. 923/2012 ⁽¹⁾.

ADR.OPS.D.035 Parkovanie lietadiel

Prevádzkovateľ letiska stanoví a zabezpečí vykonávanie postupov, aby:

- a) sa monitorovala plocha určená na parkovanie lietadla na odbavovacej ploche s cieľom zabezpečiť, aby sa počas parkovacieho manévru dodržiavali bezpečnostné vzdialenosti;
- b) boli vydávané pokyny na bezpečné zaparkovanie lietadiel;
- c) riadne fungovali automatizované systémy navádzania na parkovanie, pokiaľ sú nainštalované;
- d) osoby zodpovedné za rolovanie lietadiel boli varované, že majú zastaviť lietadlo, akonáhle nebudú dodržané bezpečnostné vzdialenosti;
- e) osobám iným ako tým, od ktorých sa vyžaduje, aby pomáhali pri parkovaní lietadiel, bolo zakázané priblížiť sa k lietadlu, keď sú zapnuté protizrážkové svetlá a bežia motory;
- f) stojisko lietadla je zbavené úlomkov cudzích predmetov (Foreign Object Debris – FOD), ktoré môžu mať vplyv na bezpečnosť.

ADR.OPS.D.040 Odjazd lietadla zo stojiska

Prevádzkovateľ letiska stanoví a zabezpečí vykonávanie postupov, aby zaistil, že počas odjazdu lietadla zo stojiska lietadla:

- a) zariadenia pozemnej obsluhy, okrem nákladných vozidiel na zatlačanie lietadiel, ak sú nevyhnutné pre pohyb lietadiel, a vozidlá boli odstránené zo stojiska lietadla alebo boli zaparkované na určených plochách;
- b) nástupné mostíky pre cestujúcich, pokiaľ je nimi stojisko lietadla vybavené, boli zasunuté;
- c) stanovená úniková cesta zo stojiska lietadla bola zbavená úlomkov cudzích predmetov (FOD);
- d) boli zastavené pohyby vozidiel na stojisku a premávka na príľahlých cestách, okrem nákladných vozidiel na zatlačanie lietadiel, ak sú nevyhnutné pre pohyb lietadiel;
- e) osobám iným ako tým, od ktorých sa vyžaduje, aby pomáhali pri odjazde lietadla zo stojiska lietadla, bolo zakázané priblížiť sa k lietadlu, keď sú zapnuté protizrážkové svetlá a bežia motory.

⁽¹⁾ Vykonávacie nariadenie Komisie (EÚ) č. 923/2012 | z 26. septembra 2012, ktorým sa stanovujú spoločné pravidlá lietania a prevádzkové ustanovenia týkajúce sa služieb a postupov v letovej prevádzke a ktorým sa mení a dopĺňa vykonávacie nariadenie (EÚ) č. 1035/2011 a nariadenia (ES) č. 1265/2007, (ES) č. 1794/2006, (ES) č. 730/2006, (ES) č. 1033/2006 a (EÚ) č. 255/2010 (Ú. v. EÚ L 281, 13.10.2012, s. 1).

▼ M4**ADR.OPS.D.045 Oznamovanie informácií organizáciám pôsobiacim na odbavovacej ploche**

- a) Prevádzkovateľ letiska včas oznamuje informácie o obmedzeniach prevádzky na odbavovacej ploche príslušným organizáciám pôsobiacim na odbavovacej ploche.
- b) Informácie, ktoré sa majú poskytovať, zahŕňajú podľa potreby:
1. druh obmedzenia;
 2. trvanie obmedzenia, ak je známe;
 3. zmierňujúce opatrenia, ktoré sa majú uplatňovať;
 4. vplyv obmedzenia na prevádzku;
 5. dostupnosť stojísk lietadiel;
 6. obmedzenia na stojiskách lietadiel;
 7. dostupnosť pevných zariadení na stojiskách lietadiel;
 8. osobitné parkovacie postupy;
 9. dočasné zmeny jazdných trás;
 10. prebiehajúce práce;
 11. akékoľvek ďalšie informácie, ktoré majú prevádzkový význam pre používateľov odbavovacej plochy.

ADR.OPS.D.050 Varovanie pohotovostných služieb

- a) Prevádzkovateľ letiska:
1. stanoví a zavedie v núdzovom pláne letiska postup varovania pohotovostných služieb v prípade nehôd a incidentov na odbavovacej ploche;
 2. poskytuje vhodné prostriedky a zariadenia na varovanie príslušných pohotovostných služieb.
- b) Postup stanovený prevádzkovateľom letiska zahŕňa aspoň:
1. kontaktné údaje a prostriedky, ktoré sa použijú na varovanie pohotovostných služieb;
 2. informácie, ktoré musia byť poskytnuté pohotovostným službám s cieľom efektívne riešiť incident, ako napríklad:
 - i) miesto nehody alebo incidentu;
 - ii) povaha nehody alebo incidentu;
 - iii) škody;
 - iv) zranenia osôb;
 - v) nebezpečný tovar.

ADR.OPS.D.055 Ochrana proti vzdušným prúdom z prúdových motorov

- a) Prevádzkovateľ letiska informuje používateľov odbavovacej plochy o nebezpečenstve vyplývajúcom zo vzdušných prúdov z prúdových motorov a vzdušných vírov z vrtúľ.
- b) Prevádzkovateľ letiska vyžaduje od používateľov odbavovacej plochy, aby riadne zabezpečili vozidlá a vybavenie a určili parkovacie plochy, kde je účinok vzdušných prúdov z prúdových motorov alebo vzdušných vírov z vrtúľ minimalizovaný.

▼ M4

- c) Pri navrhovaní alebo uskutočňovaní zmien usporiadania odbavovacej plochy prevádzkovateľ letiska zohľadňuje účinok vzdušných prúdov z prúdových motorov alebo vzdušných vírov z vrtúľ.
- d) Prevádzkovateľ letiska identifikuje miesta citlivé na vzdušné prúdy z prúdových motorov a buď vydá pre pilotov požiadavku na minimálny ťah motora, alebo prijme vhodné zmierňujúce opatrenia na minimalizáciu účinku vzdušných prúdov z prúdových motorov.

ADR.OPS.D.060 Dopĺňanie paliva lietadiel

- a) Prevádzkovateľ letiska stanoví postup pre dopĺňanie paliva lietadiel.
- b) Postup zahŕňa:
 - 1. zákaz otvoreného ohňa a používania elektrických alebo podobných nástrojov, ktoré môžu vytvárať iskry alebo oblúky v rámci zóny na dopĺňanie paliva;
 - 2. zákaz štartovania pozemných energetických jednotiek počas dopĺňania paliva;
 - 3. existencia bezprekážkovej únikovej cesty od lietadla, aby v prípade núdze mohli tankovacie cisterny a osoby rýchlo opustiť priestor;
 - 4. správne prepojenie lietadiel k zdrojom dodávok paliva a správne uplatňovanie uzemňovacích postupov;
 - 5. okamžité hlásenie osobe dohliadajúcej na dopĺňanie paliva v prípade úniku paliva a podrobné pokyny na manipuláciu s uniknutým palivom;
 - 6. umiestnenie zariadenia pozemnej podpory tak, aby núdzové východy neboli zatarasené žiadnymi prekážkami, s cieľom umožniť rýchlu evakuáciu cestujúcich, ak počas dopĺňania paliva nastupujú na palubu lietadla, vystupujú z neho alebo sa nachádzajú v lietadle;
 - 7. okamžitá dostupnosť hasiacich prístrojov vhodného typu pre aspoň počiatočný zásah v prípade požiaru paliva;
 - 8. ukončenie dopĺňania paliva, ak sú na letisku alebo v jeho blízkosti búrky.

ADR.OPS.D.065 Skúška motorov

- a) Prevádzkovateľ letiska stanoví a zavedie postup skúšky motorov.
- b) Postup zahŕňa:
 - 1. osobu, ktorá má právomoc schvaľovať skúšky motorov;
 - 2. plochy, na ktorých sa skúšky motorov vykonávajú;
 - 3. bezpečnostné opatrenia, ktoré treba prijať.

ADR.OPS.D.070 Dobré viditeľný odev

Prevádzkovateľ letiska vyžaduje, aby všetci zamestnanci pracujúci vonku, mimo vozidiel a na pohybovej ploche nosili dobre viditeľný odev.

▼ M4**ADR.OPS.D.075 Povolenia na štart a pokyny na rolovanie**

- a) Prevádzkovateľ letiska zabezpečí, aby boli povolenia na štart, povolenia na zatlačanie lietadiel, ak sú potrebné, a pokyny na rolovanie koordinované s poskytovateľom letových prevádzkových služieb, ak pohyb lietadla po odbavovacej ploche nie je riadený poskytovateľom letových prevádzkových služieb.
- b) V tomto prípade prevádzkovateľ letiska v spolupráci s poskytovateľom letových prevádzkových služieb stanoví a zavedie postup, ktorý zahŕňa:
1. určenie orgánu povereného vydávaním povolení na štart;
 2. spôsoby vzájomného informovania o vydaných povoleniach na štart;
 3. spôsoby vzájomného informovania o udelených povoleniach na zatlačanie lietadiel a pokynoch na rolovanie.

ADR.OPS.D.080 Výcvikový program a program preskúšania odbornej spôsobilosti navádzачov a vodičov navádzacích vozidiel „FOLLOW-ME“

- a) Prevádzkovateľ letiska stanoví a zabezpečí vykonávanie výcvikového programu pre osoby poskytujúce:
1. navádzacie služby;
 2. pokyny „FOLLOW-ME“.
- b) Výcvikový program sa vykonáva v súlade s ustanovením ADR.OR.D.017 prílohy III.
- c) Výcvik musí byť navrhnutý tak, aby poskytoval základné vedomosti a praktické zručnosti súvisiace s plnením ich povinností.
- d) Prevádzkovateľ letiska zabezpečí vykonávanie programu preskúšania odbornej spôsobilosti pre personál uvedený v písmene a) s cieľom zaistiť:
1. zachovanie ich spôsobilosti;
 2. aby boli oboznámení s pravidlami a postupmi súvisiacimi s ich funkciami a úlohami. Prevádzkovateľ letiska zabezpečí, aby osoby uvedené v písmene a) absolvovali preskúšanie odbornej spôsobilosti v intervaloch nepresahujúcich 12 mesiacov od absolvovania úvodného výcviku.

ADR.OPS.D.085 Výcvikový program a program preskúšania odbornej spôsobilosti personálu vydávajúceho lietadlám pokyny na rolovanie prostredníctvom rádiotelefónie

- a) Prevádzkovateľ letiska zabezpečí, aby:
1. osoby, ktoré vydávajú lietadlám pokyny na rolovanie po odbavovacej ploche prostredníctvom rádiotelefónie použitím pridelených leteckých rádiových frekvencií, boli náležite vyškolené a kvalifikované;
 2. výcvikový program sa vykonáva v súlade s ustanovením ADR.OR.D.017 prílohy III s týmito výnimkami:
 - i) po počiatočnom výcviku nasleduje výcvik na stanovišti, ktorý zahŕňa tieto fázy:

▼ **M4**

- A) fázu prechodového výcviku určeného predovšetkým na rozšírenie poznatkov a pochopenia prevádzkových postupov týkajúcich sa danej lokality a aspektov konkrétnych úloh;
 - B) fázu výcviku na pracovisku, čo je záverečná fáza výcviku na stanovišti, počas ktorého sa získané pracovné postupy a zručnosti integrujú v praxi pod dohľadom kvalifikovaného inštruktora v reálnej premávke;
 - ii) udržiavací výcvik sa vykonáva v intervaloch nepresahujúcich 12 kalendárnych mesiacov a zahŕňa opakovanie obsahu počiatočného výcviku;
 - iii) opakovací výcvik sa vykonáva, pokiaľ osoba nebola v službe počas obdobia dlhšieho ako 12 mesiacov, a zahŕňa obsah celého počiatočného výcviku.
- b) Osoby uvedené v písmene a) bode 1 preukážu jazykovú spôsobilosť aspoň na prevádzkovej úrovni v používaní frazeológie, ako aj jednoduchého jazyka v súlade s písmenom c), v jazykoch používaných na letisku na spojenie lietadlo-zem.
- c) Žiadateľ preukáže svoju schopnosť:
1. efektívne komunikovať len prostredníctvom hlasu a v situáciách s priamym osobným kontaktom;
 2. presne a jasne komunikovať o všeobecných a pracovne zameraných témach;
 3. používať primerané komunikačné stratégie na výmenu správ a na zistenie a vyriešenie nedorozumení vo všeobecnom alebo pracovne zameranom kontexte;
 4. úspešne zvládnuť náročné jazykové výzvy pri komplikáciách alebo neočakávanom zvrate udalostí, ktorý nastane pri bežných pracovných situáciách alebo komunikačných úlohách, s ktorými je inak oboznámený;
 5. používať dialekt alebo prízvuk, ktorý je pre leteckú komunitu zrozumiteľný.
- d) Jazyková spôsobilosť sa preukazuje osvedčením, ktoré vydáva organizácia vykonávajúca hodnotenie, v ktorom sa uvádza jazyk alebo jazyky, úroveň alebo úrovne spôsobilosti a dátum hodnotenia.
- e) S výnimkou osôb, ktoré preukázali jazykovú spôsobilosť na odbornej úrovni, sa jazyková spôsobilosť opätovne hodnotí:
1. každé štyri roky odo dňa hodnotenia, ak je preukázaná prevádzková úroveň;
 2. každých šesť rokov odo dňa hodnotenia, ak je preukázaná vyššia úroveň.
- f) Preukazovanie jazykovej spôsobilosti sa vykonáva hodnotiacou metódou, ktorej súčasťou sú:
1. postup vykonania hodnotenia;
 2. kvalifikácie hodnotiteľov, ktorí vykonávajú hodnotenia jazykovej spôsobilosti;
 3. odvolacie konanie.
- g) Prevádzkovateľ letiska umožní svojim zamestnancom jazykové školenie na udržanie požadovanej úrovne jazykovej spôsobilosti.

▼ M4

- h) Prevádzkovateľ letiska zabezpečí vykonávanie programu preskúšania odbornej spôsobilosti pre personál uvedený v písmene a) bode 1 s cieľom zaistiť:
1. zachovanie ich spôsobilosti;
 2. aby boli oboznámení s pravidlami a postupmi súvisiacimi s ich funkciami a úlohami. Prevádzkovateľ letiska zabezpečí, aby osoby uvedené v písmene a) absolvovali preskúšanie odbornej spôsobilosti v intervaloch nepresahujúcich 12 mesiacov od absolvovania úvodného výcviku.

▼ M5

Dodatok 1

FORMULÁR NOTAM

Indikátor priority																→
Adresa																
Dátum a čas podania																→
Indikátor odosielateľa																<<≡
Séria, číslo a identifikátor správy																
NOTAM obsahujúce nové informácie				 NOTAMN (séria a číslo/rok)												
NOTAM nahradzujúce predchádzajúce NOTAM				 NOTAMR..... (séria a číslo/rok) (séria a číslo/rok nahradzovaného NOTAM)												
NOTAM rušiace predchádzajúce NOTAM				 NOTAMC..... <<≡ (séria a číslo/rok) (séria a číslo/rok rušeného NOTAM)												
Kvalifikátory																
	FIR	Kód NOTAM	Prevádzka	Účel	Rozsah	Dolná hranica	Horná hranica	Zemepisné súradnice, rádius								
Q)																<<≡
Určenie miestneho identifikačného kódu ICAO pre oblasť, v ktorej sa zariadenie, vzdušný priestor alebo nahlásené podmienky nachádzajú.																
A) →																
Obdobie platnosti																
Od (dátum a čas)				B)												→
Do (PERM alebo dátum a čas)				C)											EST* PERM*	<<≡
Harmonogram (v prípade potreby)				D)												→
																<<≡
Text NOTAM; v jednoduchšej formulácii (použijú sa skratky ICAO)																
E)																
Dolná hranica				F)	→											
Horná hranica				G)												
Podpis																

* Nehodiace sa prečiarknite.

Dodatok 2

FORMULÁR SNOWTAM

(Názov COM)	(Indikátor priority)	(Adresy)	<E
	(Dátum a čas podania)	(Indikátor odosielateľa)	<E
(Skrátený názov)	(PORADOVÉ ČÍSLO SWAA*)	(MIESTNE IDENTIFIKAČNÉ KÓDY)	DÁTUM/ČAS POSÚDENIA
S W *			(VOLITELNÁ SKUPINA)
SNOWTAM	(Poradové číslo)	<E	
Oddiel pre výpočet výkonnosti letiska			
(MIESTNE IDENTIFIKAČNÉ KÓDY LETISKA)	M	A)	<E
[DÁTUM/ČAS POSÚDENIA (čas dokončenia posúdenia v UTC)]	M	B)	
(NÍŽŠIE ČÍSELNÉ OZNAČENIE VZLETOVEJ A PRISTÁVACEJ DRÁHY)	M	C)	
[KÓD PODMIENOK NA VZLETOVEJ A PRISTÁVACEJ DRÁHE (RWYCC) NA KAŽDEJ TRETINE DRÁHY] [Na základe matice hodnotenia podmienok na vzletovej a pristávacej dráhe (RCAM) 0, 1, 2, 3, 4, 5 alebo 6]	M	D)	//
(PERCENTO POKRYTIA KONTAMINANTOM PRE KAŽDÚ TRETINU VZLETOVEJ A PRISTÁVACEJ DRÁHY)	C	E)	//
[Hĺbka (mm) SYPKÉHO KONTAMINANTU NA KAŽDEJ TRETINE VZLETOVEJ A PRISTÁVACEJ DRÁHY]	C	F)	//
[OPIS PODMIENOK NA CELEJ DĺŽKE VZLETOVEJ A PRISTÁVACEJ DRÁHY (Pozorované na každej tretine vzletovej a pristávacej dráhy počínajúc prahom vzletovej a pristávacej dráhy s nižším číselným označením)]	M	G)	//
COMPACTED SNOW (utlačený sneh) DRY (suchá) DRY SNOW (suchý sneh) DRY SNOW ON TOP OF COMPACTED SNOW (suchý sneh na vrstve utlačeného snehu) DRY SNOW ON TOP OF ICE (suchý sneh na vrstve ľadu) FROST (námrza) ICE (ľad) SLIPPERY WET (klzká a vlhká) SLUSH (kašovitý sneh) SPECIALLY PREPARED WINTER RUNWAY (osobitne pripravená zimná vzletová a pristávací dráha) STANDING WATER (stojatá voda) WATER ON TOP OF COMPACTED SNOW (voda na vrstve utlačeného snehu) WET (vlhká) WET ICE (mokry ľad) WET SNOW (mokry sneh) WET SNOW ON TOP OF COMPACTED SNOW (mokry sneh na vrstve utlačeného snehu) WET SNOW ON TOP OF ICE (mokry sneh na vrstve ľadu)			
(ŠÍRKA VZLETOVEJ A PRISTÁVACEJ DRÁHY, PRE KTORÚ PLATIA KÓDY PODMIENOK NA VZLETOVEJ A PRISTÁVACEJ DRÁHE, AK JE MENŠIA AKO PUBLIKOVANÁ ŠÍRKA)	O	H)	<E
Oddiel situačného povedomia			
[SKRÁTENÁ DĺŽKA VZLETOVEJ A PRISTÁVACEJ DRÁHY, AK JE MENŠIA AKO PUBLIKOVANÁ m)]	O	I)	
(ZVÍRENÝ SNEH NA VZLETOVEJ A PRISTÁVACEJ DRÁHE)	O	J)	
(SYPKÝ PIESOK NA VZLETOVEJ A PRISTÁVACEJ DRÁHE)	O	K)	
(CHEMICKÉ OŠETRENIE VZLETOVEJ A PRISTÁVACEJ DRÁHY)	O	L)	
(SNEHOVÉ ZÁVEJE NA VZLETOVEJ A PRISTÁVACEJ DRÁHE) [pri výskyte sa uvedie vzdialenosť od osovej čiary vzletovej a pristávacej dráhy m) a podľa potreby sa doplní písmenami „L“, „R“ alebo „LR“]	O	M)	
(SNEHOVÉ ZÁVEJE NA ROLOVACEJ DRÁHE)	O	N)	
(SNEHOVÉ ZÁVEJE PRILIEHAJÚCE K VZLETOVEJ A PRISTÁVACEJ DRÁHE)	O	O)	
(PODMIENKY NA ROLOVACEJ DRÁHE)	O	P)	
(PODMIENKY NA ODBAVOVACEJ PLOCHE)	O	R)	
(NAMERANÝ KOEFICIENT TREŇIA)	O	S)	
(POZNÁMKY V JEDNODUCHEJ FORMULÁCI)	O	T)	<E
POZNÁMKY: 1. * Uveďte písmenné označenie štátnej príslušnosti ICAO podľa ICAO Doc 7910, časť 2, alebo iné platné označenie letiska. 2. Informácie pre ďalšie vzletové a pristávacie dráhy, opakovať od B do H. 3. Informácie v oddiele situačného povedomia sa opakujú pre každú vzletovú a pristávaciu dráhu, rolovaciu dráhu a odbavovaciu plochu. Ak sa nahlasujú, opakujte podľa potreby. 4. Slová v zátvorkách () sa nevysielajú. 5. Pokyny týkajúce sa položiek A až T sa nachádzajú v odseku 1 písm. b) pokynov na vyplnenie formulára SNOWTAM.			

PODPIS ODOSEIATEĽA (nevysielala sa)